nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 21. januarja 1968

Leto XXIV. - Št. 18 (6911)

Slika kaže enega od številnih žalostnih prizorov v porušenih vaseh na Siciliji. Zemljevida na tej strani kažeta področja, ki jih je prizadel potres

PRVI UKREPI VLADE ZA POMOČ PRIZADETIM PO POTRESU

Vlada je nakazala 45 milijard lir za prvo pomoč

Slabo vreme zelo ovira odstranjevanje ruševin

Nevarnost širjenja influence in pljučnice med brezdomci, ki so več dni izpostavljeni mrazu in vlagi

RIM, 20. — Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli razne ukrepe v zvezi s potresom na Siciliji. Na seji je bil navzoč tudi predsednik sicilske dežele Carollo.

Sklenili so izredno financiranje GESCAL za 15 milijard dodatno k nakazilom za ljudska stanovanja. Za vse avtonomne delavce (obrtniki, neposredni obdelovalci, trgovci) so določili prispevek v breme države v znesku 90.000 lir na osebo una tantum. Za nameščence so zvišali odškodnino za brezposelnost od 700 na 1100 lir in sto lir za vsakega člana družine v breme.

Poleg 15 milijard GESCAL je predviden izdatek treh milijard za delovišča v skupnem znesku 18 milijard lir. Celotni znesek, ki so ga danes odobrili za razne ukrepe, znaša 45 milijard lir, od katerih 15 milijard lir predstavlja normalni sklad GESCAL (in torej ne potrebujejo kritja).

Minister Restivo je izjavil, da se na kmetijskem sektorju predvideva prispevek 500 tisoč lir za vsakega družinskega člana in nujna popravila kmečkih hiš. Poleg tega je določen znesek pol milijarde za preživljanje živine, ki se je razbežala po poljih, ter nakazilo milijardo in 200 milijonov za obnovitev zalog. Gre za prvi ukrep. Potrebne spopolnitve teh prvih ukrepov bodo določili v novem organskem zakonskem načrtu, ki bo predložen ministrskemu svetu.

Minister za javna dela Mancini je izjavil, da bodo za sektor javnih del nakazali šest milijard za nakup barak, ki jih bodo naročili vsem podjetjem, ki jih lahko naglo zgradijo. Predvideva se, da bodo prve barake lahko postavili čez trideset dni. Barake bodo zgradili blizu uničenih vasi. Za dokončno obnovo pa bo treba proučiti nov urbanistični načrt, ki bi lahko predvideval tudi združitev prizadetih vasi v eno samo celoto. Poleg tega bodo zgradili skladišča za uskladiščevanje zalog, ter javne lokale.

Minister za zaklad Colombo je izjavil, da so proučili ukrepe za takojšnjo pomoč v znesku 45 milijard in pol, vključno s 15 milijardami GESCAL. Za poznejše ukrepe bo potreben skrbnejši račun, kar se tiče vseh potreb. Zato bo poteklo še nekaj dni, preden bodo uradi lahko pripravili dokončen ukrep. Kar se tiče kritja 45 milijard, izvzemši 15 milijard GESCAL, bodo tri ali štiri milijarde dobili s prihranki na rednih poglavjih proračuna, 22 milijard pa bodo dobili iz sklada za povračilo bremen na petrolejskem sektorju zaradi zapore Sueškega prekopa, ker je bil tu dohodek večji, kakor se je računalo.

Minister za proračun in gospodarsko programiranje Pieraccini je izjavil, da je prvi napor za pomoč področjem na Siciliji, ki jih je uničil potres, znaten, ker je dosegel skupno 45 milijard lir, in to je bilo mogoče storiti brez novih davkov in ne da bi se v državnem proračunu dotaknili izdatkov za investicije in za socialne izdatke. Seveda niso s tem ukrepom še rešeni temelji obnove, toda pripravlja se že drugi organski ukrep, ki bo v kratkem sledil prvemu.

Minister je izjavil, da se današnji ukrepi tičejo predvsem pomoči družinam in delavcem, kmetijstva in stanovanj. V drugem odloku bo govora o obnovi ter o ukrepih za gospodarsko obnovo.

Predsednik sicilske dežele Carollo je izjavil, da bo treba za postavitev barak čakati od 30 do 45 dni, da jih podjetja lahko izdelajo. Do tedaj bodo zasegli šole in druge zavode in tudi ladje, ki so jih dali na razpolago za brezdomce. Dodal je, da je še vedno najtežje vprašanje namestitev brezdomcev.

TRAPANI, 20. — Slabo vreme je povzročilo upočasnitev odstranjevanja ruševin v prizadetih vaseh in je tudi oviralo napredovanje kolon tovornjakov, ki prihajajo z letališča s postaje in iz drugih krajev. Medtem so v Trapaniju zasegli šole in druga poslopja, da namestijo brezdomce, ki jih je približno 50 tisoč. Od teh jih je 7.000 nameščenih pod šotori.

Od sinoči do danes so zabeležili nove rahle potresne sunke. Prvi je bil sinoči ob 23.34, drugi ob 4.2, tretji pa danes ob 10.30.

Gasilci, ki odstranjujejo ruševine, so dobili danes nova ojačenja. Največje težave pa nastajajo, ker so vse prevozne poti natrpane z vozili, tako da so dolge kolone vojaških vozil in civilnih avtomobilov ustavljene ob cestah. Z buldožerji odstranjujejo zemljo in ruševine, da odprejo pot vozilom.

Blizu Bibeliine se zbirajo skupine brezdomcev, ki upajo, da bodo dobili dovoljenje, da lahko iščejo med razvalinami. Toda zaradi nevarnosti jim tega dovoljenja ne dajo.

Slabo vreme, ki ovira delo reševalnih skupin, povzroča tudi vedno večje neprilike za ponesrečence, ki živijo na prostem ali pod šotori.

Kakor so se vse te dni bale številne sicilske matere, ki so bile v skrbeh za zdravje svojih otrok zaradi mraza in vlage, ker so preživeli pet dni in pet noči na prostem ali pod šotori, je mnogo otrok obolelo za influenco, bronhitisom in pljučnico. Toda nevihte, ki so divjale preteklo noč, so imele hude posledice tudi za odrasle. Nekaj otrok iz Camporeale so že poslali v bolnišnico. Neki zdravnik je izjavil, da se boji za življenje več, ker so strah, negotovost glede prihodnosti in izguba družinskih članov poslabšali stanje bolnih na srcu, mraz in vlaga pa sta še poslabšala zdravje tistih, ki so bili že bolni.

Zdravniki, ki so prišli iz Firenc, so danes obšli vsa polja med porušenimi vasmi na področju Trapanija. Nocoj so podali dolgo izjavo o zdravstvenem in higienskem stanju, ki so ga lahko ugotovili. Izjavo je podal dr. Ulderico Giannacin: «Skoraj en dan smo bili neaktivni, odkar smo prišli iz Firenc. Nato pa smo začeli delati po svoji glavi, ker nam niso dali ukazov .Na poljih je obupno stanje. Ljudje ne morejo biti oskrbovani in so se zleknili, kakor so mogli pod šotori ,ker so oboleli za bronhitisom ali pljučnico. V Trapaniju sem videl nekaj kamionov kruha, ki plesni v pričadovanju, da ga razdelijo. Čudim se, da ni bilo dejanske vojaške mobilizacije, in potrebno bi bilo odpeljati tudi s silo ljudi, ki so raztreseni po polju. Sedaj vlada popolna zmeda, iz katere bi lahko nastala tudi vrsta hudih epidemij. Najhujše stanje smo ugotovili pri otrocih, ki so očitno najmanj odporni, in pri starcih. Nihče nam ni hotel med drugim prepustiti otrok, ki so okuženi na pljučih in ki so, v primeru da ostanejo še nekaj ur na mrazu in vlagi, obsojeni na gotovo smrt. Če se bo tako stanje nadaljevalo, se bomo s časom znašli pred tuberkulozo in tudi difteritisom. Tudi revmatična obolenja bodo lahko imela posledice za srce. Po mojem mnenju je treba takole ravnati: določiti zbirna taborišča z lesenimi barakami in takoj zapustiti šotore; razdeliti bolne od zdravih in otroke od odraslih; uničiti z ognjem vse, kar je ostalo v porušenih vaseh ;potrositi živo apno po ruševinah; družine naj se vrnejo v svoje centre šele potem, ko bodo nastala nova bivališča; razdeljuje naj se hrana vojaškega tipa; vsi sposobni moški naj se zaposlijo pri obnovi vasi in naj se ne pustijo v brezdelju v barakah. Problem, ki ga je treba takoj rešiti, so miši, ki prenašajo bolezni. Prav tako je treba nujno rešiti vprašanje velikega števila psov, ki se sestradani klatijo po poljih.»

Zaradi vedno slabšega vremena so oblasti sklenile evakuirati šotore. V tem smislu je prefektura v Trapaniju sporočila županu v Marsali, naj pripravi bivališča za 3000 ljudi, od katerih jih je nocoj že prišlo 500.

Popoldne je prispelo iz ZDA posebno letalo z 200 velikimi šotori ameriške vojske. Šotore bodo prepeljali iz Rima na Sicilijo z italijanskimi vojnimi letali in jih bodo nato postavili ameriški vojaki.

V Palermu so skoraj vse trgovine odprte in mestni promet redno deluje. Zaprte so samo šole, ki jih bodo zopet odprli v ponedeljek. V mestu je potres poškodoval 300 hiš, ki so skoraj vse v starem delu mesta. Vendar pa škoda ni tako velika.

Po uradnih podatkih, ki so jih objavili davi, so našli pod ruševinami do 9. ure danes 190 trupel, ugotovljenih ranjencev pa je 478.

Na prizadeta področja prihajajo iz Palerma, Messine in Catanie oddelki in vozila vojske. V zadnjih 24 urah so poslali v nekatere kraje 900 vojakov iz Palerma, Messine in Catanie. Vojake zaposlujejo povečini pri odstranjevanju ruševin. Sedaj je skupno okoli 2500 vojakov na teh področjih.

Francoska vlada je dala na razpolago štiri helikopterje, ki naj jih uporabijo na prizadetih področjih. Neka farmacevtska tovarna v Frankfurtu je dala na razpolago vsa svoja zdravila za bolnišnice na prizadetih področjih. V vsej Italiji se nadaljujejo pobude privatnikov in raznih ustanov za zbiranje prispevkov. Tajništva CGIL, CISL in UIL so na današnji seji sprejela številne predloge in jih sporočila vladi, kar se tiče zaposlitve in drugih ukrepov.

Predsednik Saragat je sklenil sprejeti v Kvirinalu kot goste deset družin s prizadetih področij na Siciliji. Namestili jih bodo v krilu palače, ki je določeno za stanovanja osebja. Predsednik Saragat si je danes ogledal stanovanja in je dal potrebna navodila, da bo vse v redu. Še posebno je priporočal, naj skrbijo za otroke in za dobro hrano.

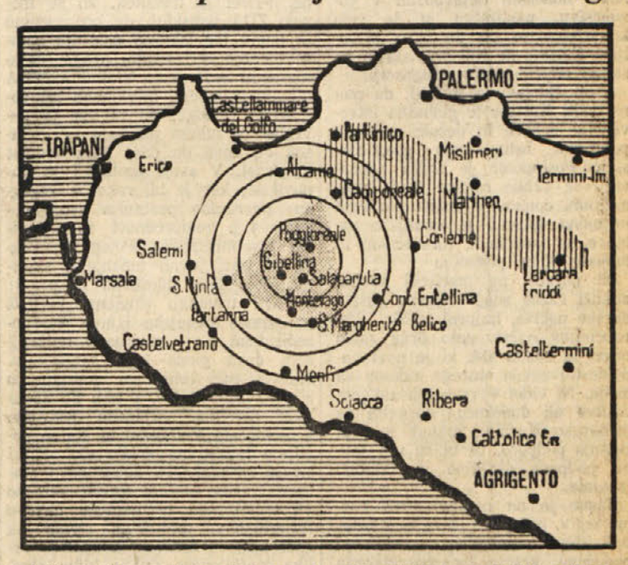

NAROČNIKI! BRALCI!

Kdor se prvič naroči na Primorski dnevnik prejme v dar lepo slovensko knjigo.

Tudi tisti, ki bo poravnal naročnino za vse leto 1968, dobi lepo slovensko knjigo.

Med tiste, ki bodo poravnali celoletno naročnino do 10. februarja, bo razdeljenih deset prikupnih nagrad. Žreb bo določil srečne dobitnike!

DRAMATIČNA ZASLIŠEVANJA NA PROCESU DE LORENZO-ESPRESSO

Pripravili so zasedbo sedeža RAI-TV in najbrž tudi ukrepe okrog Kvirinala

Dalla Chiesa je v bistvu potrdil, da je De Lorenzo pripravljal izredne ukrepe z lažnivim izgovorom bližnje nevarnosti, ki da jo predstavlja KPI

RIM, 20. — Danes so na procesu De Lorenco-Espresso zaslišali polkovnika Luigia Tuccarija, načelnika drugega oddelka pri vrhovnem poveljstvu karabinjerjev in polkovnika Dalla Chieso. Tuccari je na izrecno vprašanje obrambe posredno priznal, da so leta 1964 pripravili načrte za zasedbo RAI-TV in izredne ukrepe za zaščito Kvirinala.

Tuccari je namreč rekel, da vedno obstajajo načrti za zaščito izredno važnih objektov, na izrecno vprašanje pa se je izgovoril z vojaško tajnostjo.

V začetku je Tuccari povedal, da so 26. ali 27. junija bili v njegovem uradu trije načelniki štabov divizij in da je vse poklical načelnik generalnega štaba karabinjerjev general Picchiotti, ki je govoril o težavnem položaju in ki jih je obvestil da je prejel od SIFAR sezname nevarnih oseb. Kasneje je general peljal navzoče k De Lorenzu, ki je v bistvu ponovil iste stvari, in ki je priporočil izredno tajnost.

Polkovnik Tuccari je kasneje zanikal, da bi bil govor o aretacijah, in dejal, da nikoli ni videl seznamov. Povedal je, da sta bila na sestanku prisotna tudi dva častnika v civilu in da je kasneje izvedel, da sta bila oba pripadnika SIFAR.

Odvetnik Pisapia: Želimo vedeti, če je bil pred tem sestankom pripravljen načrt, ki je predvideval zasedbo RAI-TV.

Tuccari: Pri naših poveljstvih so vedno obstajali načrti za zaščito pomembnih zgradb. Toda glede vsebine teh načrtov se hočem poslužiti možnosti, ki mi jo daje člen 352 zakonika o kazenskem postopku glede vojaške tajnosti.

Odv. Pisapia: Priča ni odgovorila na vprašanje. Oprostite, toda priča ne odgovarja. Jaz nočem vedeti za vsebino načrta, temveč če se je načrt izvajal v omenjenem razdobju.

Predsednik: Sodišče bo ocenilo odgovore priče.

Odv. Pisapia: Toda jaz nočem izvedeti vojaške tajnosti. Zahtevam samo: da ali ne!

Sodišče je vprašanje zavrnilo, kot je zavrnilo tudi naslednje vprašanje.

Odv. Pisapia: So bili v istem časovnem razdobju pripravljeni izredni ukrepi za zaščito Kvirinala?

Tuccari: Tudi v tem primeru se sklicujem na člen 352.

Zatem je bil zaslišan polkovnik Dalla Chiesa, ki je bil v obravnavanem razdobju načelnik štaba divizije v Neaplju in ki je sedaj zaposlen pri poveljstvu IV. konjeniškega polka.

Polkovnik je bistveno spremenil svoje izjave in je dejansko zanikal stvari, ki jih je povedal gen. Manesu, ko je ta izvedel preiskavo, in to tudi stvari, ki jih je podpisal v zapisniku, ki so ga prebrali pred sodiščem.

Na vprašanje predsednika, za kakšne osebe je v seznamih šlo, je polkovnik Dalla Chiesa odgovoril, da je Manesu res dejal, da je šlo za komuniste, to pa da je bilo samo njegovo mnenje in je menda hotel govoriti o «ekstremistih» v širokem pomenu besede. Istočasno pa je odločno poudaril, da se «arma» ne boji pogledati nobenemu v obraz in zlasti, kadar gre za te «illustre signore», glede katerih bo izvedla svojo dolžnost.

Kakšna pa je ta «dolžnost»? Priča pravi, da gre za že prej sprejete ukrepe, o katerih pa ne more govoriti, ker so vojaška tajnost, kot tudi ne more povedati, kdo je izdal ukaze o izrednih ukrepih, ker so menda tudi oblast, ki izdaja te ukaze, vojaška tajnost.

Polkovnik je bil zelo zapet glede krajev, kamor naj bi spravili zapornike, oziroma glede koncentracijskih taborišč, končno pa je bil na izrecno vprašanje javnega tožilca prisiljen priznati, da je šlo za taborišča, pri čemer je ponovno prišel v nasprotje z izjavo, ki jo je podpisal med zasliševanjem pri generalu Manesu.

Javni tožilec: Želel bi, da mi pojasnite okoliščine telefonskega ukaza, ki naj bi prišel od poveljstva karabinjerjev.

Dalla Chiesa: Moram dobro premisliti, kar recem. Res je, da bi moral priti ukaz (za aretacije, op. ur.) od poveljstva, ne spomnim pa se, če naj bi bil dan po telefonu.

Javni tožilec: Ukaz se je nanašal na aretacijo oseb, ki so bile imenovane v seznamih?

Dalla Chiesa: Da, gospod.

Glede sodelovanja z javno varnostjo je polkovnik razvil novo teorijo, češ da karabinjerji niso dolžni obvestiti te organe o svojih ukrepih, oziroma da bi jih kasneje prav gotovo obvestili.

Odv. Reale (obramba): Potrjujete, kar ste izjavili generalu Manesu, da je gen. De Lorenzo dejal, da je bližnja nevarnost, ki jo predstavlja italijanska komunistična partija?

Dalla Chiesa: Te besede so bile moje tolmačenje razgovora. Menim, da se je De Lorenzo nanašal na trenutni položaj.

S tem se je današnja razprava zaključila in se bo nadaljevala v četrtek, 25. januarja.

Pogodba Pirelli z Romunijo

BUKAREŠTA, 20. — Tri dni po podpisu pogodbe s Sovjetsko zvezo je družba Pirelli sklenila nov sporazum z Romunijo v vrednosti nad osem milijard lir. Na podlagi pogodbe, ki jo je sklenila z državno ustanovo «Industrialimport» v Bukarešti, bo družba Pirelli dobavlja stroje in tehnične pripomočke za izdelovanje velike vrste gumijastih izdelkov za industrijo, transporte, gradbeništvo in kmetijstvo. Vsi ti predmeti se bodo izdelovali v novi veliki tovarni, ki jo bodo zgradili v Pitestiju.

Kakor rečeno, je družba Pirelli sklenila pred tremi dnevi pogodbo s Sovjetsko zvezo, na podlagi katere bo dobavila stroje in vse drugo potrebno za proizvajanje gumijasteih izdelkov za sovjetske avtomobile Fiat. Vrednost dobav bo znašala nad 31 milijard lir.

Špiljak o obisku v Italiji

BEOGRAD, 20 — Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak je govoril danes na tribuni poslancev v Zagrebu o svojem nedavnem obisku v Italiji, o mednarodnem položaju Jugoslavije in o aktualnih vprašanjih gospodarskega in družbenega razvoja Jugoslavije.

Špiljak je ugotovil, da je tudi Jugoslavija s svojo neodvisno politiko dosegla zadnja leta napredek v razvoju in utrditvi stikov z nevezanimi državami, s socialističnimi kako rtudi z zahodnimi državami. Jugoslavija ima po besedah predsednika zveznega izvršnega sveta danes v svetu širok krog istomišljenikov v borbi za utrditev miru in enakopravnih odnosov med narodi.

Obisk v Italiji je Špiljak ocenil kot obojestransko koristen ne samo po rezultatih, ki so bili doseženi v uradnih razgovorih, temveč tudi zaradi celotnega ozračja, v katerem se razvijajo gospodarski, kulturni in drugi odnosi med obema državama. Špiljak je izrazil prepričanje, da bo bodoči obisk predsednika italijanske republike Saragata pomenil novo kvaliteto v razvoju prijateljskih stikov med sosednima državama.

Špiljak je poudaril, da se tudi v razgovorih, ki jih je imel s poglavarji rimsko-katoliške cerkve, vidi prispevek k nadaljnjemu napredku odnosov med Jugoslavijo in Vatikanom in da se je ob tej priložnosti pokazala tudi enakost pogledov v borbi za utrditev svetovnega miru.

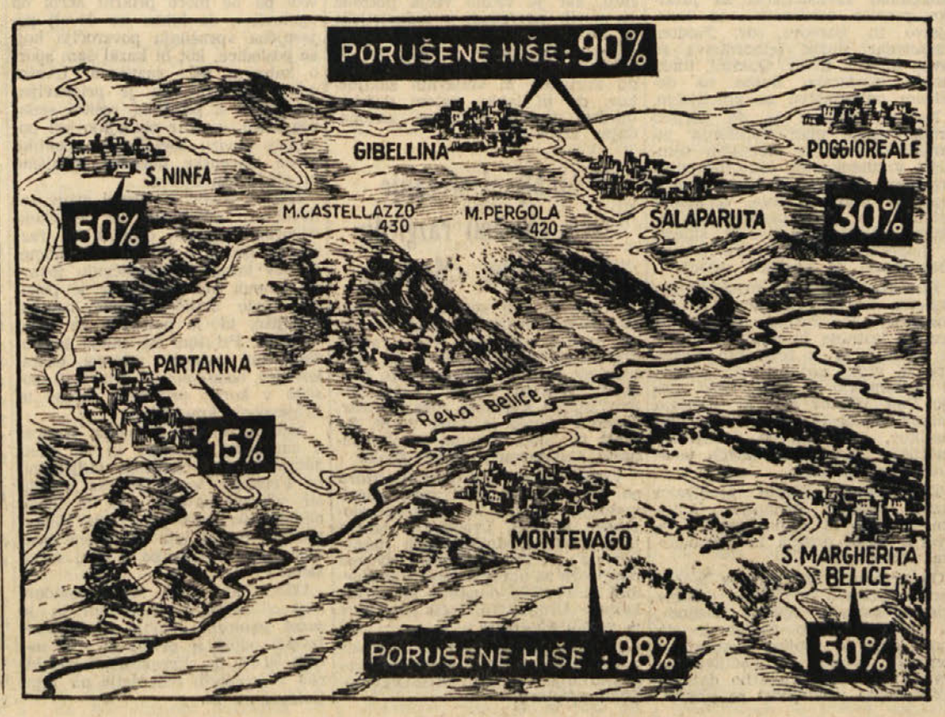

Izjava zveze slovenskih organizacij na Koroškem

Narodni svet koroških Slovencev je na svoji seji 9. januarja letos sprejel program, ki «ga je izročil v diskusijo slovenski javnosti na Koroškem». V zvezi s tem programom je izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem sklenil nasloviti na slovensko in avstrijsko javnost izjavo, s katero se distancira od tega programa in poudarja, da za slovensko narodno skupnost kot celoto veljajo slej ko prej samo predlogi, obrazloženi v spomenici koroških Slovencev in v nadaljnjih skupnih vlogah obeh osrednjih organizacij na vlado.

Narodni svet koroških Slovencev se glede elementov duhovnosti in kulturnosti Slovencev na Koroškem opira predvsem na versko-krščansko katoliško opredelitev ter med drugim tudi poudarja, da morajo biti koroški Slovenci prav zaradi tega, ker so prvi gradili krščansko kulturo in jo ohranili do danes, v oporo tistim Slovencem, ki take rasti na temeljih slovenske krščanske tradicije nimajo več. Program pa se še naprej zavzema za duhovne in kulturne stike z matičnim narodom, pri čemer politična meja in drugačna socialno-politična ureditev ne sme biti ovira.

Glede položaja slovenske manjšine v Avstriji ugotavlja program, da je bila šele druga avstrijska republika po državni pogodbi primorana reševati manjšinsko vprašanje, ter poudarja, da bi morala biti avstrijska politika do slovanskega življa tako modra in napredna, da bi mu dajala več kot to sami želijo. Le tako bi si jo notranje pridobila, politične stranke pa bi morale tekmovati v tem, katera bo bolj demokratična in do slovanskega življa v njej bolj širokosrčna.

Program ne govori o šolskem vprašanju, ki je tako zelo važno za koroške Slovence, temveč ugotavlja, da so politične oblasti v deželi in državi dolžne ne samo slovenski jezik in slovensko kulturno udejstvovanje dopuščati, ampak ju morajo tudi podpirati. Za pospeševanje kulturnega dela med Slovenci na Koroškem pa je v prvi vrsti poklicana slovenska katoliška duhovščina. Dalje zahteva program, da bi morala država zgraditi v Celovcu slovenski kulturni dom in slovensko narodno gledališče. V Kulturnem domu naj bi bila tudi študijska knjižnica, slovenski etnografski muzej, umetniška galerija in počobne ustanove. V njem naj bi bilo tudi narodno predstavništvo koroških Slovencev z vsemi referati za politično, kulturno in gospodarsko udejstvovanje med Slovenci v Avstriji. Ti referati naj bi zajemali šolstvo in narodno vzgojo, umetnost in znanost, ljudsko prosveto, ljudsko zdravstvo in higieno, gospodarstvo, promet in turizem, tisk in založbe, slovenski radio in televizijo itd. Vodilne uradnike naj bi nastavljali in plačevali državna in deželna oblast.

Svet Slovenske skupnosti v Trstu nam je v zvezi s tem poslal naslednjo resolucijo s prošnjo za objavo:

«Svet Slovenske skupnosti, zbran na svoji seji dne 15. januarja 1968, izraža vzajemnost s slovenskimi rojaki Narodnega sveta koroških Slovencev ob priliki njihovega pogumnega boja za pravice slovenske manjšine na Koroškem;

obenem poziva vse Slovence doma in po svetu, da v okviru svojih moči pripomorejo k uresničitvi tega slovenskega programa, ki so ga koroški Slovenci svobodno in neodvisno sprejeli;

hkrati poziva vso demokratično javnost, da se pridružijo tem željam po mirni in pravični rešitvi vseh problemov koroških Slovencev.»

Kakor omenjeno je Zveza slo-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Karnija in Beneška Slovenija

Bivši predsednik pokrajinskega sveta in kandidat krščanske demokracije na letošnjih političnih volitvah v Furlaniji prof. Luigi Burtulo je dal razsrjenim Karnijcem popolnoma prav na predavanju 4. decembra 1967 v krožku Casa Nostra. Da jih pomiri, je kar ponovil karnijske obtožbe proti deželnemu načrtu glede Karnije. Po tej deželni zamisli naj bi bilo poslanstvo Karnije v nekem meglenem — gozdno — pastirskem delovanju in v hotelskem turizmu.

Takšno gledanje deželnih načrtovalcev na karnijske probleme je seveda razkačilo Karnijce, ker so videli v teh deželnih načrtih grob vseh svojih upanj, da bi z ustvarjanjem novih delovnih mest v industriji zavrli emigracijo.

Karnijci imajo že staro tradicijo, kako je turizem v Karniji le oblič na gospodarske rane, saj traja poleti le nekaj tednov, a pozimi le v nekaterih krajih, ki se pa ne morejo meriti s sosednimi turističnimi kraji. Meglene sanje o nekih donosnih dejavnostih v gozdarstvu, pastirstvu in še celo kmetijstvu so pa že tako pripeljale Karnijo na rob propada in na stežaj odprle vrata emigraciji.

Prof .Burtulo je priznal, da more rešiti Karnijo le globalna intervencija države in dežele na vseh področjih hribovskega gospodarstva. Postopoma je treba odpraviti vse velike razlike med posameznimi conami v deželi. Pojasnil in točno obeležil je karnijske zahteve na kmečkem, turističnem in industrijskem področju

Ni pozabil pa podvreči drobni analizi razne zdaj veljavne gospodarske načrte, najprej splošni Pieraccinijev načrt, nato drug zelen načrt in zakon 614, ki je novi nadomestni zakon starega zakona za hribe. Ni videl v vseh teh zakonih rešitve ali čudežnega zdravila za hribovsko Karnijo, ampak le precejšnjo podporo, če bi se vsa javna podpora globalno in skladno izvajala.

Jasno je na podlagi vseh raznih izjav, poročil v listih in končno tudi tega najnovejšega poročanja bodočega krščanskodemokratskega senatorskega kandidata Burtula, da so Karnijci s svojo masovno demonstracijo, ki so ji dali skrajneži movimenta friulana nepriljeten poudarek, dosegli, da jim v definitivnem deželnem načrtu ne bodo več odmerjena samo pastirska palica, gozdarska služba v polomljenih in razredčenih gozdovih in pa gostilne s prenočišči, ampak verjetno precej večja in težja intervencija države in dežele v zasebni ali parastatalni industriji

Vzhodna Furlanija, ki je vanjo vključena tudi Beneška Slovenija, pa ni od sredine decembra, ko so župani ob navzočnosti demokrščanskih državnih deželnih in pokrajinskih poslancev odobrili tisti načrt, ki je tako nerealen, kot je bil tisti, ki so ga Karnijci s protestom odbili, nič napravila, da bi deželne načrtovalce prepričala, da v njihovih načrtovanjih konkretno ni rešitve za čedadski, tarčentski in delno tudi gemonski okraj. Bliža se deželno zasedanje, na katerem bodo sprejeli osnutek deželnega načrta. Kot vse kaže, bo morda prišlo le do stilističnega popravljanja načrta, v bistvu pa bodo na nadaljnji razvoj vplivali novi zeleni načrt, novi zakon št. 614 o pasivnih conah v severni Italiji in deželne podpore kmetijstvu, turizmu, nič pa industriji, ki bi edina mogla zadržati ljudi doma.

A. R.

SPOROČILO IZ HANOJA

Severni Vietnam pričakuje od ZDA konkretna dejanja, da bo mogoč mir

Številni napadi osvobodilne vojske na ameriške in sajgonske položaje

HANOJ, 20. — Glasilo severnovietnamske vojske objavlja članek, v katerem pravi, da Severni Vietnam pričakuje od ZDA konkretno dejanje, da bi dosegli časten mir, in dodaja, da je prišel za Američane trenutek, ko se morajo potruditi, da brezpogojno ustavijo bombardiranje in vsako drugo vojno dejanje proti Severnemu Vietnamu.

Članek pravi, med drugim: «Korektno stališče in ravnanje naše vlade glede rešitve vietnamskega vprašanja sta zelo jasna. Svetovna javnost gleda sedaj na Ameriko in pravi Johnsonu: Vi trdite, da ste pripravljeni napraviti več ko polovico poti za iskanje častnega miru. Sedaj je prišel trenutek, ko je treba napraviti konkretno dejanje in praktično izvesti te namene. Prišel je trenutek, ko se morajo ZDA potruditi, da brezpogojno in naglo ter iskreno ustavijo bombardiranje in vsako drugo dejanje proti Severnemu Vietnamu. ZDA nimajo nobenega moralnega ali vojaškega razloga, da bi vse to zavrnile. V takem položaju se Johnson od časa do časa kaže trmast in podel. V svoji poslanici je ponovil to, kar je bil rekel v Teksasu. Nesramno postavlja svoje pogoje, t. j. recipročnost za ustavitev bombardiranja. Poleg tega vara in miri javno mnenje s svojimi običajnimi spletkami in pravi: V tem trenutku skušamo zvedeti za pomen hanojske izjave in sporočil bom svoje mnenje v najkrajšem času glede tega sondiranja. Hkrati pa Američani nadaljujejo stopnjevanje vojne, s tem da napadajo številna obljudena področja v Severnem Vietnamu in stalno pošiljajo letala, da kršijo vietnamski zračni prostor. To Johnsonovo stališče izraža na eni strani skrajno vojnohujskaško in trmasto naravo Američanov, na drugi strani pa kaže njihovo zadrego in njihovo veliko osamljenost. Če bo klika ameriških voditeljev trmasto nadaljevala napadalno vojno, bo leto 1968 petkrat ali desetkrat slabše kakor prejšnje.»

V Južnem Vietnamu so osvobodilne sile povečale svojo dejavnost na številnih sektorjih. Davi zgodaj so bombardirale z raketami letališče in vojaške naprave v Plei Ku na osrednji planoti. Kakih 30 kilometrov severnozahodno od Sajgona so osvobodilne sile obstreljevale z minometi ameriška vojaška skladišča v Ku Či. Na obalnem področju južno od demilitariziranega pasu je kolona ameriških vozil padla v zasedo partizanov in je bila blokirana šest ur, dokler ni dobila ojačenja in tedaj so se partizani umaknili. Preteklo noč so osvobodilne sile obstreljevale z minometi južnovietnamsko postojanko Kaj Lai 70 kilometrov jugozahodno od Sajgona.

Na področju Ke San na severu države se nadaljuje pritisk osvobodilnih sil. Tu so ameriški bombniki «B 52» bombardirali osvobodilne sile. V Severnem Vietnamu je ameriško letalstvo bombardiralo včeraj železniške objekte.

Mednarodna zveza kristjanskih sindikatov, ki ima sedež v Bruslju, je pozvala mednarodni urad za delo, naj ne pošilja več tehnične pomoči južnemu Vietnamu, ker tamkajšnja vlada preganja sindikaliste. Omenjena zveza poroča, da je sajgonska policija aretirala nekatere voditelje vietnamske zveze dela, med katerimi tudi glavnega tajnika ter je izvršila napad na sedež te organizacije zaradi stavke delavcev v električni industriji.

Titov govor na zborovanju v Pnom Penhu

PNOM PENH, 20. — Predsednik republike maršal Tito je prispel danes iz Angkora kjer so mu sinoči izvedli veličastno predstavo, na kateri je bila v režiji princa Sihanuka, s plesno glasbo in plesom prikazana zgodovina konerskega ljudstva, ponovno v Pnom Penh, kjer je bilo na olimpijskem stadionu veliko zborovanje z umetniškim sporedom. Na zborovanju so Titu izročili zlat ključ glavnega mesta Kambodže kot znak častnega meščanstva.

V svojem govoru na zborovanju je Tito izrekel priznanje naporom ljudstva Kambodže pod vodstvom princa Sihanuka pri graditvi socialistične skupnosti in dosledni neodvisni politiki Kambodže, ki je posebno zadnje čase izpostavljena raznim pritiskom. Tito je dejal, da so bile simpatije narodov Jugoslavije vedno na strani ljudstva Kambodže, in poudaril, da je borba Kambodže za neodvisnost stvar vseh miroljubnih narodov na svetu, vseh narodov, ki jim je do zmage napredka in miru. Kambodža, je poudaril Tito, ima pravico zahtevati priznanje sedanjih svojih meja in spoštovanje svoje ozemeljske celovitosti. Razvoj dogodkov v Aziji, posebno vojna v Vietnamu, je po besedah Tita pokazal, kako prav je imela Kambodža, ko je stalno opozarjala na nevarnost vmešavanja tujih sil v notranje zadeve držav tega področja. Tito je ostro obsodil napadalno politiko ZDA v Vietnamu in ponovil znano stališče Jugoslavije za rešitev tega vprašanja kakor tudi glede rešitve na Bližnjem vzhodu in v drugih krajih sveta. Tito je izrazil prepričanje, da bo politika sile doživela končno neuspeh in da bodo zmagala načela neodvisnosti in enakopravnega sodelovanja med narodi. Za dosego tega smotra pa je potrebna aktivna enotnost in trdna medsebojna povezanost vseh naprednih in miroljubnih sil, med katerimi sta tudi Jugoslavija in Kambodža.

V Novem Delhiju so sinoči sporočili, da je predsednik Tito sprejel vabilo predsednika Indije Zahira Huseina in predsednice vlade Indire Gandi, da se udeleži proslave dneva republike 26. januarja. Privolitev Tita, da podaljša svoje bivanje v Indiji, da bi se udeležil praznika dneva republike, se v Novem Delhiju tolmači kot znak ljubezni Tita do Indije.

PO NALOGU SODNIH OBLASTI

Bivši župan Rima aretiran zaradi poneverbe in okoriščanja

V ponedeljek prispe na uraden obisk predsednik romunske vlade Maurer

Socialistična mladina odločno zahteva parlamentarno preiskavo o SIFAR

RIM, 20. — Po nalogu sodnih oblasti so danes aretirali bivšega rimskega župana dr. Ameriga Petruccija, ki ga dolže poneverjanja javnega denarja in izkoriščanja položaja pri javnem delovanju, za kar so predvidene zaporne kazni od treh do desetih let oziroma od šestih mesecev do petih let.

Petrucci je bil izredni komisar ONMI od 1956. leta do 1960. Prijavila ga je radikalna stranka 1960. leta, da je protizakonito dajal denar raznim verskim ustanovam. Obtoženec je bil dalj časa rimski župan in sedaj odbornik za proračun rimske občine. Dal je ostavko na župansko mesto, češ da bo kandidiral v parlament.

V ponedeljek bosta prišla v Rim na uraden obisk predsednik romunske vlade Maurer in zunanji minister Manesco na vabilo predsednika Mora. Obisk bi moral biti že prejšnji teden, toda so ga odložili zaradi potresa na Siciliji. Odnosi med Italijo in Romunijo so dobri in se zlasti ugodno razvija trgovinska izmenjava, ki je dosegla v prvih devetih mesecih lanskega leta 86 milijard lir v obeh smereh, pri čemer je bilanca aktivna za Romunijo. Sedaj skušajo okrepiti izvoz italijanskih izdelkov in industrijske opreme v Romunijo.

Zakladni minister Colombo se je sestal s francoskim finančnim ministrom Debrejem. V triurnem razgovoru sta obravnavala posledice ameriških ukrepov za evropsko gospodarstvo in ugotovila, da je nujno da «šesterica» uskladi svojo gospodarsko politiko.

Centralni komite mladih socialistov je odločno podprl zahtevo, da se imenuje parlamentarna preiskovalna komisija o zadevi SIFAR, pri čemer je tudi odločno zavrnil obrekovanje na račun nekaterih vidnih socialističnih predstavnikov.

Tajništvo CGIL je sklenilo sklicati za 29., 30. in 31. januar zasedanje glavnega sveta, ki bo obravnaval sindikalne perspektive v zvezi z novimi zahtevami in enotno sindikalno politiko.

Turčija priznala grško vlado

ATENE, 20. — Turška vlada je priznala sedanjo grško vlado. To je danes javil turški poslanik v Atenah po razgovoru z grškim zunanjim ministrom Pipinelisom.

Od 13. decembra, ko je skušal kralj Konstantin izvršiti udar, so vse države prekinile vsak uraden stik z grškimi oblastmi. Prekinjeni so tudi normalni stiki kulturnega in političnega značaja. Samo zahodnonemški poslanik je pred nekaj tedni obiskal zunanjega ministra Pipinelisa. Regent pa je sprejel kongoškega odpravnika poslov.

Predstavnik turškega zunanjega ministrstva je na razna vprašanja odgovoril, da je povsem naravno, da je Turčija med prvimi pravno priznala vlado, s katero mora imeti normalne odnose spričo važnosti turško - grških odnosov. Dodal je, da po 13. decembru nista grški poslanik v Turčiji in turški poslanik v Atenah nikoli prekinila stikov s tamkajšnjima vladama.

Kozmos 200

MOSKVA, 20. — V Sovjetski zvezi so izstrelili danes satelit «Kozmos 200». Satelit obkroži Zemljo v 95,2 minute. Oddaljen je od Zemlje 536 km. Vsi aparati redno delujejo.

PEKING, 20. — Pekinški radio je javil, da so kitajska letala sestrelila ameriško letalo brez pilota nad pokrajino Junan, ki meji z Laosom, Vietnamom in Burmo. Letalo je letelo zelo visoko.

Izjava

(Nadaljevanje s 1. strani)

venskih organizacij na Koroškem v zvezi s tem programom naslovila na slovensko in avstrijsko javnost izjavo, ki se glasi:

«Predmetni program je delo in zamisel zgolj odbora Narodnega sveta koroških Slovencev in nikakor ne celotne koroške slovenske narodnostne skupnosti in njenega predstavništva.

Ker gre za program zgolj Narodnega sveta koroških Slovencev kot organizacije, ki v svojem delokrogu lahko zahteva, kar se j' pač zdi primerno in pravilno ter zase sprejme lahko kakršenkoli program, se vprašanj duhovne osnove, vsebine, pravilnosti in realnosti objavljenega programa ne dotikamo.

Izrecno pa poudarjamo, da se kot eden od tvorcev in podpisnikov Spomenice koroških Slovencev od predmetnega programa jasno distanciramo ter ugotavljamo, da za koroško slovensko narodnostno skupnost kot celoto veljajo slej ko prej samo predlogi, prikazani v Spomenici koroških Slovencev in v nadaljnjih skupnih vlogah obeh osrednjih organizacij na vlado, ki imajo svojo osnovo v avstrijski ustavi in v avstrijski državni pogodbi.

Spomenica koroških Slovencev je tudi izhodišče in podlaga za Program Zveze slovenskih organizacij na Koroškem z dne 30. I. 1965, ki načelno ugotavlja:

«Osnova naše narodno-politične koncepcije je dejstvo, da smo koroški Slovenci avstrijski državljani, ki imamo do države enake obveznosti kakor vsi ostali državljani, ki nam pa grejo tudi enake pravice kakor vsem ostalim. Pri tem še posebno opozarjamo na stališče sodobne pravne znanosti, da načela enakopravnosti pred zakonom in enakosti pravic državljanov v narodnostnih vprašanjih ni zgolj deklaracija formalne enakosti, ampak da vsebuje tudi jamstvo manjšini za dejansko enakopravnost.

Iz tega načela smo se pred desetimi leti tudi odločili, da ne tvorimo več formalno lastne nacionalne politične stranke, marveč se kot polnopravni državljani zavestno vključimo v splošno avstrijsko družbeno dogajanje in državno življenje in se v tem okviru trudimo ne le za splošni družbeni napredek, ampak tudi za uresničenje naših narodnih pravic in potreb. S tem ne odstranjujemo le v lastnih vrstah zagledanosti v lastno narodnost in z njo povezano nevarnost izolacije od splošne družbe, v kateri živimo, marveč s svojim pozitivnim sodelovanjem na vseh področjih javnega življenja doprinašamo svoj del k demokratičnemu razvoju avstrijske družbe in države.»

Iz te koncepcije Zveza slovenskih organizacij na Koroškem tudi v tej zvezi naglaša, da sleherno razpihovanje nacionalističnih strasti stvari samo škoduje in ne koristi mirnemu sožitju v deželi. Najboljše jamstvo za to pa je znosna rešitev še odprtih življenjskih vprašanj koroške slovenske narodnostne skupnosti v iskrenem sodelovanju in sporazumu med prizadeto manjšino in pristojno vlado.»

Nesreča blizu Skopja pri «Rally Montecarlo»

SKOPJE, 20. — Dva Italijana, ki sodelujeta pri «Rally Montecarla», in sicer Sandro Monari in Luciano Lombardini sta se hudo ponesrečila. Lombardini je zgubil življenje Monari pa je v bolnišnici hudo ranjen.

Kakor je javila policija iz Skopja, je avtomobil, ki ga je vozil Lombardini, skušal prehiteti na desni strani neki tovornjak. Pri tem se je naglo premaknil, na levo stran prav trenutku, ko je prihajal nasproti velik avtomobil mercedes, s katerim se je trčil. Italijanski avto je zletel s ceste. V avtomobilu Mercedes so bile štiri osebe, ki so bile bolj ali manj ranjene.

Monarija, ki je bil v Lombardinijevem avtomobilu, so takoj prepeljali v bolnišnico v Skopju in ga operirali. Odstranili so mu vranico. Napravili so mu tudi transfuzijo krvi.

Monarijev oče je popoldne odpotoval v Skopje in prav tako je odpotoval neki kirurg iz Turina. Zvečer so javili, da je Monari zunaj nevarnosti.

Nesreča se je zgodila dvanajst ur potem, ko je avtomobil odpotoval iz Aten.

Velik požar v Rotterdamu

ROTTERDAM, 20 — Davi je izbruhnil v Rotterdamu velik požar. Nastala je eksplozija v nekem rezervoarju tamkajšnje čistilnice na južnem bregu prekopa, ki veže Rotterdam s Severnim morjem. Prišli so gasilci iz vseh bližnjih krajev, ki so se ves dan trudili preden so lahko pogasili požar, ki se je razširil na naprave rafinerije družbe Shell. Dva delavca sta zgubila življenje, ranjenih pa je bilo okoli 82 delavcev. V trenutku eksplozije je bilo v čistilnici približno 600 delavcev.

Zvečer je večina gasilcev odšla in na kraju je ostala samo majhna skupina gasilcev.

Drugih 71 ranjenih so takoj po zdravljenju poslali iz bolnišnice. Škoda se začasno ceni na 100 milijonov goldinarjev samo pri napravah družbe Shell. Računati pa je treba še drugo škodo, predvsem veliko število razbitih šip.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

Krvodajalci iz Izole

Kakor v četrtek delavci iz Tomosa v Kopru tako so včeraj prispeli v Trst s posebnim avtobusom delavci iz Izole: 27 iz Mehanotehnike in 15 iz Delamarisa. Na tržaški krvni banki so oddali kri za Sicilijance, ki so bili ranjeni pri potresu in so sedaj v bolnišnicah. Skupino iz Izole, ki se je mudila v Trstu približno do poldneva, je vodil Nilo Candido. (Na sliki zgoraj del krvodajalcev, spodaj med odjemanjem krvi.)

NA ODBORNIŠTVU ZA KMETIJSTVO V VIDMU

Umestitev deželne komisije za proučevanje jusarskih pravic

V komisiji so ugledni juristi in strokovnjaki

V Vidmu so na sedežu deželnega odbora za kmetijstvo umestili študijsko komisijo za jusarske pravice. Komisiji predseduje prof. Mor, ki predava zgodovino italijanskega prava na padovski univerzi. V njej so tudi dr. Palermo, predsednik sekcije tržaškega prizivnega sodišča dr. Zanetti, svetnik istega sodišča, dr. Faraone, funkcionar ravnateljstva za jusarske pravice ministrstva za kmetijstvo in gozdove, dr. Faldon, funkcionar službe odborništva za javne uprave, in dr. Querini, funkcionar gozdarske službe na deželnem odborništvu za kmetijstvo.

Naloga komisije je, da izčrpno prouči razne plati vprašanja jusarskih pravic in srenjskih zemljišč v deželi ter da formulira primerne upravne in pravne predloge za ureditev tega vprašanja ustrezno s pričakovanjem prizadetega prebivalstva ter v skladu z napotili deželnega načrta za gospodarski in socialni razvoj.

Jusarske pravice predstavljajo zapleten in obširen pojav ter se povezujejo s starimi ustanovami skupne lastnine in s strukturami, ki izvirajo še iz fevdalnih časov. Gre za vrsto neodtujljivih pravic, ki se nanašajo na setev, pašo, sečnjo lesa, ribolov itd., ki pritičejo članom določenih skupnosti, občin, zaselkov, selišč in ki bremenijo zemljišča, last občin, javnih ustanov in zasebnikov.

Te pravice uživajo prebivalci raznih področij Furlanije . Julijske krajine in njihov obstoj ustvarja težka pravna in gospodarska vprašanja.

Ob umestitvi komisije se je odbornik Comelli v imenu deželne uprave zahvalil njenim članom, da so sprejeli to nalogo in da bodo lahko s svojimi izkušnjami pomagali reševati to kočljivo zadevo. Omenil je primarno deželno zakonodajno pristojnost za preureditev jusarskih pravic ter je poudaril, da je nujno to preureditev tudi izvesti. V naši deželi je to vprašanje zelo pereče, ker ga prerurejajo kar v 171 občinah. Mnogo zasebnih lastnikov, občin in kmetijskih združenj namreč čaka, da se pojasni pravna plat tega vprašanja in namemba zemljišč.

To vprašanje terja rešitev tudi zato, ker je vedno večja potreba po novih površinah v industrijske in druge namene. Odbornik je zaključil svoj govor s tem, da je izrekel željo, da bi prišla komisija do koristnih in veljavnih zaključkov, da bi lahko potem deželna uprava izbrala primerna zakonodajna sredstva.

V Ljubljani srečanje med «Našimi razgledi» in tržaškim «Mostom»

Včeraj 20. t.m. sta se v Ljubljani na uredništvu Naših razgledov prvič srečali uredništvi Naših razgledov in tržaške revije Most. Za Naše razglede so bili prisotni Drago Drušković, Bogdan Čepuder, Vasja Predan, Štefan Kališnik, Jože Goričar, Janko Pleterski in Ivan Potrč. Za Most pa Alojz Rebula, Stanko Janežič, Aleš Lokar in Drago Štoka.

V sproščenem triurnem razgovoru so predstavniki obeh revij načeli vrsto problemov, ki se tičejo slovenske kulture. Uredništvo Mostu je povabilo urednike Naših razgledov, da se v Trstu udeležijo javnega razgovora za okroglo mizo o problemih in situaciji današnje slovenske kulture. Uredništvo Naših razgledov je vabilo sprejelo.

Na srečanju je bil tudi govor o trajnejših oblikah medrevialnega sodelovanja v širšem srednjeevropskem prostoru.

Pokrajinski odbor PSU razpravljal o političnem položaju

Včeraj se je pod predsedstvom sotajnikov Pitonija in Pierandreia sestal pokrajinski odbor združenih PSI-PSDI, da bi proučil krajevni položaj v zvezi z razvojem politike leve sredine. Na sestanku so obravnavali sedanjo krizo med političnimi silami, ki jim je doslej uspelo zagotoviti večino za izvajanje levo-sredinske politike. Izvršni odbor je vzel z zadovoljstvom na znanje, da so vse prizadete stranke potrdile svojo privrženost tej temeljni politični usmeritvi. Pri tem pa ne more prikriti skrbi ob ugotovitvi, da lahko ne dovolj pojasnjena vprašanja povzročijo hujše posledice, kot bi kazal sam spor, o katerem teče razprava. Izvršni odbor potrjuje, da je pripravljen prispevati k pozitivni rešitvi sedanje krize, za kar obstajajo vsi pogoji v okviru socialistične politike glede slovenske narodne manjšine in glede kmetijstva

Izvršni odbor je izrazil svoje zadovoljstvo ob vesti, da je vlada odobrila zakonski osnutek za razširitev področja EPIT, kar pomeni nov korak k uresničenju tovarne Grandi Motori. Odbor je ponovil svoje stališče glede nakupa zemljišč, ki so potrebna za novo tovarno. Pri tem ne smejo biti oškodovani zakoniti interesi lastnikov ter bodo morali pripraviti posege v korist prizadete občine in krajevnega kmetijstva.

Sotajnik Pittoni je zatem poročal o zaposlitvi delavcev in se zlasti zaustavil na vorašanju ladjedelnice Felszegy, za katero so socialisti odločno nastopili, da bi lahko nadaljevala svojo proizvodno dejavnost in da bi bile ohranjene pravice delavcev, ki so v njej zaposleni.

Odbor je izrekel svojo solidarnost s sicilskim ljudstvom in je začel nabirali akcijo med člani. Izvršni odbro je prispeval v ta namen 50.000 lir. Prispevke bodo zbirali v prostorih federacije na Trgu Goldoni št. 10.

ŠPORT ŠPORT

ODBOJKA — MOŠKA B LIGA

Bor brez težav odpravil Robur

Moška šesterka Bora je sinoči prišla do novih točk. Brez težave je namreč odpravila tekmece Roburja iz Ravenne, ki niso pokazali ničesar razen medle bojevitosti. Gostje so se sicer skušali upirati borovcem in so jih večkrat spravili tudi v zagato, vendar ne s tehniko, temveč bolj s srečnimi potezami. Prav zaradi tega igra ni bila nikoli privlačna in je večkrat dolgočasila pičlo število Borovih navijačev, ki so, kadar so bili igralci vredni, športno ploskali plavim in tudi gostom.

Domačini so v prvem setu takoj povedli in vodili že 14:3, ko se je gostom posrečilo nanizati dve zaporedni točki. Pri teh pa so ostali. Bolj živahni so bili v drugem setu, ko so celo povedli. Daleč pa niso prišli, ker so jih borovci dohiteli in močno prehiteli. Nepričakovano pa so plavi popustili, kar so gostje izrabili, da so prišli do 9 točk. Podobna slika je bila tudi v zadnjem setu, kjer je Robur obstal prav tako pri 9. točki.

Izid
BOR — ROBUR (Ravenna) 3:0
(15:5; 15:9, 15:9)
Postavi
BOR — Jurkič, Mijot, Orel, Plesničar, Vodopivec ,Uršič, Fučka.
ROBUR — Casali, Guerrini, Castellari, Brusi, Fogli, Bendandi.
Sodnik Leotta (Gorica), stranski sodnik Marcon (Trst), zapisnikar Pimazzoni.

* * *

Danes bo ženska odbojkarska šesterka nabrežinskega Sokola gostovala v Št. Petru ob Soči, kjer bo imela prijateljski spopad z ekipo Corridoni.

V sredo, 31. t. m, bo na sedežu, Vrdelska cesta 7, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju

10. REDNI OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR

VATERPOLO

Evropski naslov Mladosti (Zagreb)

BUKAREŠTA, 20. — V drugi povratni finalni tekmi v vaterpolu je zagrebška Mladost igrala z Dinamom iz Bukarešte neodločeno 4:4. Ker je v prvi tekmi v Zagrebu zmagala 4:2, si je Mladost osvojila naslov evropskega prvaka v vaterpolu.

SMUČARKE NA POHORJU ZA «ZLATO LISICO»

Avstrijke najboljše: Pallova pred Gablovo

Francozinja Isabelle Mir na tretjem mestu

MARIBOR, 20. — Veleslalom na Pohorju za «Zlato lisico» se je zaključil z zmagoslavjem avstrijskih alpskih smučark. Prvo mesto je zasedla Olga Pall pred rojakinjo Gablovo, tretje pa je pripadlo Francozinji Isabelle Mir. Proga je bila dolga 1520 m, višinska razlika je bila 265 m, vratic pa je bilo 53. Od Italijank je bila Tiezzova dvajseta, Cipollova je s 23. mestom delno razočarala, Jugoslovanka Majda Arkele je s 25. mestom v 1'54"24 dosegla doslej najboljši uspeh. Vida Tevžova je tik pred ciljem padla, prešla vratca in je bila zato diskvalificirana.

Izidi tekmovanja v veleslalomu na Pohorju je naslednji:

1. Olga Pall (Av.) 1'47"41
2. Gertraud Gabl (Av.) 1'47"60
3. Isabelle Mir (Fr.) 1'47"63
4. Suzanne Chafee (ZDAŽ 1'49"07
5. Gina Hathorn (VB) 1'49"64
6. Rosi Mittermaier (Zah. Nem.) 1'50"23
7. Larie-France Jeangeorges (Fr.) 1'50"49
8. Liesl Pall (Av.) 1'50"55
9. Christl Lafrell (Zah. Nemčija) 1'50"83
10. Christine Beranger - Goitschel (Fr.) 1'50"84 itd.

* * *

TRIDENT, 20. — Zaradi slabih snežnih razmer je prireditelji odbor odpovedal mednarodno smučarsko tekmovanje «3—Tre», ki bi moralo biti od 26. do 28. t. m. v Madonni di Campiglio.

BOB

ST. MORITZ, 20. — Posadka Romunije 1 v postavi Jon Panturu, Petre Hristovici, Gehige Maftei in Nicolae Naegoe je zmagala v prvi vožnji evropskega prvenstva v štirisedežnem bobu. Med vožnjami je bilo precej nezgod, zaradi česar so morali drugi spust, ki je bil na sporedu danes, preložiti na jutri.

Tudi druga italijanska posadka se je ponesrečila. Valentina Giacobbija in Giacoma Tabacchija, ki sta se resno ranila, so morali odpeljati v bolnišnico. Ostala dva člana posadke, Martini in Martinelli, sta se rešila z lažjimi poškodbami.

Po prvi vožnji je izid tekmovanja v štirisedežnem bobu za evropski naslov naslednji:

1. Romunija (1) 1'19"56
2. Švica (2) 1'20"35
3. Zah. Nemčija (1) in Kanada (1) 1'20"59
5. ZDA (1) 1'21"18
6. Švica (1) 1'21"38
7. V. Britanija (1) 1'21"39
9. Italija (2) 1'21"51 itd.

SMUČANJE — Hahnenkamm v Kitzbühlu

Avstrijec G. Nenning v smuku pred Killyjem

Francoz v vodstvu lestvice za svetovni pokal

KITZBÜHEL, 20. — Francoz Jean Claude Killy je moral zopet kloniti pred močnejšim tekmecem. Tokrat mu je prekrižal račune Avstrijec Gerhard Nenning, ki mu ni pustil niti toliko časa, da bi se oddahnil, ko je priletel kot blisk po strmi progi smuka Hahnenkamma in mu za borih 46 stotink sekunde odvzel prvo mesto, o katerem so izvedenci menili, da je nedotakljivo.

Killy je z izredno drzno vožnjo dosegel najboljši čas, vendar se je takoj za njim spustil Nenning, ki je njegov čas še izboljšal. Zelo drzno je vozil tudi Švicar Sprecher, ki je Avstrijca Schranza spodnesel s tretjega položaja. Od Italijanov je bil najboljši Gerardo Mussner, ki je pred bolj kvotiranima tekmecema Minschu in Bruggmannu (oba Švica) osvojil osmo mesto.

Izid smuka Hahnankamma v Kitzbühlu je naslednji:

1. G. Nenning (Av.)	2'14"49
2. J. C. Killy (Fr.)	2'14"95
3. A. Sprecher (Šv.)	2'15"10
4. K. Schranz (Av.)	2'15"43
5. B. Orcel (Fr.)	2'16"07
6. Bill Kidd (ZDA)	2'16"57
7. L. Leitner (Z. Nem.)	2'17"11
8. G. Mussner (It.)	2'17"33
9. Jos Minsch (Šv.)	2'17"37
10. E. Bruggmann (Šv.)	2'17"52

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL

1. Jean-Claude Killy (Fr.) 65 točk
2. Gerhard Nenning (Av.) 64
3. Edmund Bruggmann (Šv.) 61
4. Dumeng Giovanoli (Šv.) 52
5. Karl Schranz (Av.) 51
6. Bill Kidd (ZDA) 29
7. Hakon Mjoen (Norv.) 20
8. Stefan Kaelin (Šv.), Alfons Matt (Av.) in Andreas Sprecher (Šv.) 15 točk.

* * *

LE BRASSUS, 20. — Poljak Erwin Fiedor je danes zmagal v skokih za alpsko kombinacijo, ki je bila v 17. izvedbi v Le Brassusu. Izid tekmovanja v skokih za kombinacijo je naslednji:

1. Fiedor Erwin (Pol.)	250,3 točke (82 in 80)
2. Bower John (ZDA	229,2 (74 in 81)
3. Pawlusiak Tadeusz (Pol.)	228,6 (73 in 81)
4. Kawulok Jan (Pol.)	227,5
5. Rygl Ladislav (ČSSR)	226,6
6. Kucera Tomas (ČSSR)	225,7
7. Gasienica D. Jozef (Pol.)	217
8. Luck Karl-Heiz (V. Nem.)	216,2
9. Gasienica Jozef (Pol.)	214
10. Andreas Kunz (V. Nem.)	208,8
13. Ezio Damolin (It.)	197,2
22. Fabio Morandini (It.)	161,4

Švicar Alois Kaelin si je z zmago v teku na 15 km osvojil tudi prvo mesto v lestvici kombinacije. Izidi tekme na 15 km, kjer je bil Italijan Franco Manfroi drugi, je naslednji:

1. Alois Kaelin (Šv.) 46'21"
2. Franco Manfroi (It.) 47'29"
3. Bjarne Andersson (Sved.) 47'55"
4. Ulelco Kostner (It.) 47'56"
5. Franco Nones (It.) 48'04"
6. Karel Spefl (ČSSR) 48'07"
7. Livio Stuffer (It.) 48'12"
8. Fluri Koch (Šv.) in Josef Hass (Šv.) 48'36"
10. Per Erik Eriksson (Sved.) in Aldo Stella (It.) 48'39" itd.

LESTVICA KOMBINACIJE

1. Alois Kaelin (Šv.) 456,70 točke
2. Erwin Fiedor (Polj.) 438,72
3. Josef Lasienica (Polj.) 436,53
4. Andreas Kunz (V. Nem.) 434,58
5. Daniel Gasienica (Polj.) 431,09
6. Ladislav Rygl (ČSSR) 429,40
7. John Bower (ZDA) 425,40
8. Tomaž Kučera (ČSSR) 419,30
9. Roland Eisspflog (V. Nemčija) 418,92
10. Jan Kawulok (Polj.) 418,90

DAN BERGMAN: Eno uro kot zdravnik

Nekega dopoldneva sem se potikal po cestah in iskal idejo za članek, ko sem zaslišal od zgoraj glas: «Hej, Dan! Pridi no za trenutek gor!»

S svojega okna me je odkril mladi zdravnik Karl Pellman, prijatelj iz študijskih let. Povzpel sem se v njegovo ordinacijo.

«Tako, zdaj te bom pregledal,» me je prizadevno sprejel.

«Ne trudi se, moja denarnica je prazna,» sem ga miril.

Nekaj trenutkov je molčal.

Strašno je biti zdravnik brez pacientov,» je potem čemerno dejal. «Tri tedne že sedim tukaj in čakam, da sem že ves črn, pa nisem dočakal drugega kot obrtnika, ki je prišel po denar za ureditev ordinacije.»

Zgrabil me je za Adamovo jabolko in zastokal. «Ali ni nič narobe s tvojim neumnim telesom, da bi te lahko pozdravil?»

«No, pa me zadavi in potem raztelesi: boš že kaj našel. Močno pa dvomim, da bi ti moji dediči plačali zdravniški honorar.»

Zazvonil je telefon in spustil me je.

«Ginekolog Bergström bi me rad nekaj osebno vprašal. Čisto blizu stanuje. Čez nekaj minut bom nazaj. Kar tu me počakaj.»

Odšel je in čakal sem.

Da bi pregnal dolgčas, sem se poglobil v medicinsko revijo na mizi.

Nenadoma sem zaslišal hripav glas. Začudeno sem dvignil oči. Pred menoj je stal starejši moški.

«Hripav sem, gospod doktor,» je zahropel.

Ravno sem mu hotel pojasniti, da je doktor za hip odšel, ko sem se spomnil, da sem pravzaprav novinar in da imam tu prekrasno snov za članek, po katerem sem hrepenel.

«No, kje vas boli?»

«Tukaj,» je zakrakal možakar in pokazal na prsi.

«Seveda, sem si kar mislil,» sem dejal. «Bi pokadili cigaro?»

Ponudil sem mu jo.

«Že... toda...?»

Bil je videti začuden.

«Rad bi videl, kakšen učinek ima kajenje na vaš organizem. To mi je potrebno, da bom lahko postavil točno diagnozo.»

Položil sem mu uho na njegove prsi.

«Močno zakašljajte,» sem mu rekel, «a, nikar me ne pljuvajte!»

Ni ga bilo treba posebej prositi, naj kašlja. Kašljal je tako kvalitetno, da sem vsak čas pričakoval skozi njegova usta bistvene dele pljuč. Cigara je bila močna.

«Hvala, zadostuje,» sem rekel. «Stvar mi je jasna. Vaš primer je s področja ftizioterapije...»

«Fti... fti... ,kako?» je vprašal stari možakar.

«Ftizioterapije... Besede ni ravno lahko izgovoril. Jecljavcem jo dam izgovarjati. Mnoge sem že ozdravil z njo.»

«Ali je hudo nevarno?» je vprašal stari.

«Precej resna zadeva.»

Zrušil se je na zofo.

«Vendar ni neposredne nevarnosti. Vsa sreča, da ste prišli. Če bi prišli uro kasneje... me ne bi dobili tukaj. Predpisal vam bom nekaj.»

Na prijateljev blok receptov sem vrgel nekaj fantastičnih čačk. Le kaj mu bodo v lekarni dali nanj? Za vsak primer sem jasneje napisal besedo ZUNANJE in jo trikrat podčrtal. Možakar je odšel.

Se sape nisem utegnil zajeti, in že se je pojavilo bledo, sivo rumeno bitje ženskega spola. Zaupal sem že vase kot kak zdravstveni svetnik.

«Vsak dopoldan mi je slabo in glava me boli in po ušesih mi šumi in vrti se mi in omotica me grabi in tako sem kot copata in za nobeno rabo nisem,» je zdrdralo bledo, sivo rumeno bitje ženskega spola.

«To bo lahko ozdraviti,» sem potolažil bitje. «Masaža je potrebna, masaža in nič drugega kot masaža.»

In zgrabil sem žensko bitje in ga masiral po vsem telesu najprej s ploskimi rokami, potem s pestmi in na koncu še s palico z zlatim ročajem, s katero se je privleklo. Na koncu sem mu prisolil še nekaj zaušnic proti šumenju v ušesih in ga vprašal, če ne občuti, da se mu je splošno počutje izboljšalo.

Sprva ni bilo bitje popolnoma tega mnenja, ko pa sem znova začel z masažo, je priznalo, da mu je bolje.

«Pridite jutri spet, da vas bom masiral naprej, pa boste kmalu zdravi kot dren!»

Nihče v svetovni zgodovini se ni še tako zavedal svojih zmožnosti kot jaz po tej masaži. Ko je kmalu nato stopila v ordinacijo prikupna gospodična in začela tožiti ,da jo boli noga, sem ji mirno in suvereno dejal:

«Takoj bomo videli.»

Sezula si je čevelj in nogavico in odkril sem veliko rožnato oteklino.

Pritisnil sem nanjo. «Ali boli?» sem jo vprašal. Jasno, da jo je bolelo.

«Mislim, da bo potrebna majhna, neboleča operacija. Najbolje bo, da tole oteklino odstranimo, da se ne bi razširila.»

Zapadel sem v kirurško ekstazo, pohitel k omari z instrumenti in se oborožil s škarjami, žago in velikim nožem.

Ko me je gospodična zagledala s škarjami, žago in velikim nožem, je nemudoma omedlela.

«Oprostite, da sem te pustil čakati, a ginekolog me je povabil na dva deci,» sem zaslišal Karlov glas v veži. «Za božjo voljo, kaj pa delaš, Dan?»

«Kar mirno, samo tale tumor bom odrezal.»

«Si čisto nor? Tumor! Nisi še nikoli videl kurjega očesa?» je bil čisto iz sebe Pellman. «Premajhne in preozke čevlje je nosila ,to je vse.»

Potem šele se je Karl Pellman prav zavedel položaja in vzkliknil: «Hura, moj prvi pacient!»

«Moj pa že tretji!» sem samozavestno pripomnil.

Danes popoldne je v gledališču «Verdi» zadnja predstava opere «Deklica iz Pskova», ki jo dirigira Samo Hubad (na sliki), prvi slovenski dirigent v tem gledališču.

Koncert Boštjančičevega zbora

v torek ob 16. uri v Kulturnem domu ★ v sredo ob 15.30 pri Zlatem pajku v Gorici

V torek 23. 1. 1968 bo nastopil v Kulturnem domu v Trstu pevski zbor osnovne šole Lesce pri Bledu. Zbor vodi prof. Karel Boštjančič, ki ga pri nas dobro poznamo kot pevovodjo in skladatelja, ki je mnogo let poučeval naše pevske zbore in sodeloval pri najrazličnejših prireditvah. Petje je poučeval na Vrdeli, na Konkonelu, v Bazovici, na Proseku - Kontovelu in v Nabrežini. Z uspehom je poučeval tudi mladinski zbor Glasbene matice v Trstu. Pomembno je tudi njegovo delo v zvezi s SG v Trstu, za katerega je napisal več scenskih glasb. Tako prav v letošnji sezoni izvaja naše gledališče mladinsko igro «Pepelka», za katero je glasbo napisal K. Boštjančič.

Po več letih se zdaj vrača v Trst z mladinskim zborom iz Lesc. S 75-članskim zborom bo izvajal 28 narodnih, umetnih in partizanskih pesmi, ki so po večini skladbe in priredbe tržaških skladateljev.

Kdor se ukvarja s šolskimi predmutacijskimi zbori, vé, kako težko delo je to. Vsako leto je treba na novo sprejemati pevce v zbor, kajti tisti, ki končujejo obvezno šolanje, odhajajo, dečki pa mutirajo. Tako mora pevovodja začeti vsako leto takorekoč znova. Takšno delo premore samo pevovodja, ki ima veliko izkušenj in, ki se tudi zaveda kolikšnega vzgojnega pomena je tako kolektivno združevanje mladine. Otroci, ki z veseljem prihajajo na pevske vaje, niso v tem času prepuščeni cesti. V njih se razvija tovarištvo in čut za vztrajno delo.

Pevski zbor iz Lesc šteje 75 pevcev, to je skoraj polovico vseh otrok od 5. do 8. razreda. Za majhen kraj, kot so Lesce, pomeni to velik uspeh. In to bi morali posnemati tudi pri nas.

Poleg koncerta v Trstu, bo zbor iz Lesc pri Bledu, imel tudi koncert v Gorici. Nastop v Gorici bo v sredo, 24. 1. 1968 ob 15.30.

IZREDNO HITRO NA SLOVENSKEM KNJIŽNEM TRGU

Knjiga o Ernestu Che Guevari vitezu revolucije

(Izdala Mladinska knjiga - Ljubljana)

Založba Mladinska knjiga je pravkar izdala prvo knjigo svoje nove knjižne zbirke Pričevanja, v kateri je srbski publicist, novinar Politike Djuka Julius podal življenjsko podobo in prikazal usodo kubanskega oz. južnoameriškega revolucionarja Ernesta Che Guevare. S to izdajo začenja založba posebno knjižno zbirko, s katero namerava seznanjati slovensko javnost, zlasti mladino, z aktualnimi dogajanji doma in po svetu. Zato namerava založba Mladinska knjiga pritegniti domače, slovenske in jugoslovanske publiciste in zato je v uredniškem odboru tudi znani publicist in potopisec iz Beograda Djordje Radenković. Na drugi strani pa pomeni izid prve knjige za slovenske pojme nenavadno naglo publicistično oz. pisateljsko reakcijo na dogodek, ki je pretresel srca revolucionarjev, posebno mladine. Revolucionar Ernesto Guevara z vzdevkom Che je v Boliviji padel 7. oktobra lani, knjiga o njem pa je 23. decembra izšla. Govorimo torej lahko o dveh pomembnih dejstvih: o knjigi, ki predstavlja usodo južnoameriškega revolucionarja, in o knjigi, ki začenja novo knjižno zbirko s knjigami aktualnih tem.

Djuka Julius je bil dolgo vrsto let komentator beograjske Politike, zunanjepolitični urednik, pa tudi dopisnik v več državah. Mudil se je med spopadi na Cipru, bil je v Egiptu, pisal je o dogodkih v Budimpešti, katerim je sam prisostvoval, pisal o iraški revoluciji, pet let pa je bil tudi stalni dopisnik svojega časopisa za Latinsko Ameriko s sedežem v Mehiki. Kakih desetkrat je obiskal tudi Kubo in je med obiski tudi intervjuval kubanske voditelje, tako kot nekatere druge predsednike južnoameriških držav. Ker govori portugalsko in špansko, je dodobra spoznal problematiko vsega kontinenta in ne samo problematiko Mehike ali Kube. Zato je njegova knjiga o revolucionarju Guevari ne samo strnjen prikaz življenjske poti in revolucionarnega profila Che Guevare temveč avtentično pričevanje o južnoameriškem kontinentu in njega problemih, pričevanje, ki slon! tudi na lastnih opažanjih, dognanjih in spoznanjih; in ki je zato tudi toliko bolj neposredno s tem pa tudi zanimivo.

Ernesto Guevara je bil doma iz Argentine. Rodil se je bil leta 1925 v družini uglednega arhitekta in se je še kot otrok s starši preselil v Buenos Aires. Tu je končal fakulteto in postal zdravnik, čeprav se je vedno zanimal za naravoslovje, matematiko in šah. Že kot študent je želel spoznati svoj kontinent in je zato peš prehodil veliko dežel Južne Amerike. Po dokončanem študiju je imel namen iti skupaj s prijateljem zdravit gobavce. Toda pregovorili so ga, da je leta 1953 odšel v Gvatemalo, kjer je aktivno sodeloval v gvatemalski revoluciji. Po neuspehu revolucije je odšel v Mehiko, kjer se je seznanil s kubanskimi revolucionarji. Pridružil se jim je na poti na Kubo in se s prvimi borci za novo Kubo pod vodstvom Fidela Castra izkrcal na tem otoku. Che Guevara naj bi bil zdravnik gverilskih borcev, postal pa je eden njihovih voditeljev. Na Kubi se je boril do zmage in postal nato guverner narodne banke, minister za industrijo in voditelj novega kubanskega gospodarstva. Vodil je tudi prvo kubansko delegacijo dobre volje v Evropo in bil za Fidelom Castrom in njegovim bratom Raulom tretji na listi med kubanskimi voditelji. Svojo dejavnost pa ni omejeval samo za Kubo temveč na vso Latinsko Ameriko in se kot ideolog revolucije ukvarjal s problemi južnoameriških revolucionarnih gibanj. Deloma so bili uspehi njegove gospodarske politike na Kubi, (propagiral je industrializacijo in se zavzemal za zmanjšanje pridelovanja sladkorja, nacionalnega bogastva Kube) deloma politična nesoglasja s Fidelom Castrom vzrok, da se je Che Guevara odločil zapustiti ministrski položaj na Kubi in oditi na celino, da nadaljuje revolucionarni boj. Predvsem pa ga je k temu privedel njegov revolucionarni koncept o potrebi oborožene gverilske borbe v južnoameriških državah. Reakcionarni režim v Boliviji ga je izsledil skupaj z njegovimi borci. Bil je obkoljen, v boju ranjen in ujet, nato pa ubit.

«Zato je postal — piše Djuka Julius — Che Guevara predvsem prapor nemira in iskanja, poguma in poštenja, doslednosti in požrtvovalnosti. Ostal bo zapisan kot oborožen prerok sprememb med Karibi in Ognjeno zemljo. Velik borec za pravo stvar, pošten revoluciona: celo v primeru, če se bo izkazalo, da so bili njegovi pogledi o metodah in potek revolucionarne borbe v sedanjih razmerah Latinske Amerike zabloda.»

Nato pa Julius še dodaja: «Če je Patrice Lumumba postal simbol afriškega boja proti neokolonializmu... mučenec črne celine in večni voditelj afriških svobodoljubnih čet, je v Ernestu Che Guevari latinsko - ameriška revolucionarna borba za globoke družbene spremembe in osvoboditev izpod ameriške nadvlade dobila trajnega mučenika in praporščaka, človeka, ki je padel in se žrtvoval, da bi — kot vzor in legenda — spodbujal in pozival zeleno celino k akciji ji vlival poguma in vztrajnosti.»

Knjiga Djuka Juliusa, čeprav pisana reportažno in ne znanstveno ali esejistično, je priznanje Guevarovi revolucionarni borbi in počastitev njegovega spomina. Pomeni pa tudi knjigo, ki bo slovenski javnosti, zlasti mladini, osvetlila lik tega revolucionarja in jo seznanila s problemi južnoameriške celine. Ker je knjiga pisana tudi izredno zanimivo in ker pomeni obenem hitro, neposredno reakcijo na dogodke, bo več kot izpolnila svoj namen.

Sl. Ru.

ITALIJANSKO-SLOVENSKI KULTURNI STIKI SKOZI STOLETJA

Sodelovanje na področju glasbe in opere

Glasba, kakršno še danes gojimo, je dobila jasno obliko v Angliji že v 15. stoletju po Dunstablovi zaslugi. S svojim polifonim značajem je s posebno silo vzcvetela v okviru tako imenovane «nizozemske šole». Nadaljnjemu glasbenemu razvoju je kumovala «benečanska šola» v 16. stoletju. Z nastopom skladatelja Palestrine je ta šola zavzela vodilno mesto v glasbeni umetnosti.

Do 17. stoletja je bila glasba podrejena cerkvenim potrebam. Ti cerkveni vplivi so zaznavni tudi v slovenski narodni pesmi epskega in liričnega značaja zlasti v času po tridentinskem koncilu, ki je določil smernice cerkvenega petja na osnovi Palestrinovega sloga.

Poleg Palestrine in Orlanda di Lassa je eden glavnih predstavnikov vokalne polifonije v evropski glasbi Slovenec Jakob Petelin - Gallus, ki je živel v 16. stoletju. Čeprav je živel v Pragi in na Dunaju in ne v Benetkah, ga glasbeni zgodovinarji imenujejo v zvezi z beneško glasbeno šolo. Pisal je *«motete»*, to je kratke sestavke s cerkvenimi motivi. Njegova značilnost za tako imenovani *«cori spezzati»*. Velika škoda je za slovensko glasbeno kulturo, da so pretesne okoliščine, v katerih je živel v domovini, pognale tako izrednega glasbenika, kakršen je bil Jakob Petelin, v svet, kjer je zaslovel kot «nemški Palestrina». Še danes imajo nemški glasbeni teksti Jakoba Petelina - Gallusa za nemškega vrhunskega skladatelja.

Preprosto cerkveno petje je gojil tudi Primož Trubar, ki se je z njim seznanil kot cerkveni pevec najprej na Reki, nato pa na Dunaju in končno v Trstu pod vodstvom tržaškega škofa Pietra Bonoma.

V 16. stoletju se je cerkvena in posvetna pesem med seboj prepletala in mešala. Šele kasneje so začeli ustvarjati preprosto glasbo ljudskega značaja. Proti strogi vokalni glasbi, v glavnem omejeni na cerkvene potrebe nastopi instrumentalna glasba, ki nam da s svojim nadaljnjim razvojem oratorij in opero.

Opero in s tem italijansko baročno glasbo je prvi uvedel na Slovensko kranjski deželni glavar grof Wolf Engelbert Anersperg. V mladosti je dalj časa živel v Italiji in se navdušil za muzikalno dramo. Po povratku v domovino je prejemal iz Italije poročila o italijanskem glasbenem razvoju. Tako se v Ljubljani pojavi italijanska opera leta 1652 ali 1660. Gre za opero *«La gara»* neznanih avtorjev. Vemo, da so opero z istim naslovom peli leta 1652 na Dunaju. To dejstvo daje Ljubljani odlično mesto v zgodovini širjenja italijanske opere v svetu. Isto leto kot opero *«La gara»* so dali v Anerspergovem baročnem dvorcu fantastično muzikalno dramo *«Le vicende del tempo»*. Tri leta po operi *«La gara»*, to je leta 1655, so dali prav tako pri Anerspergu opero *«Argia»* neznanih avtorjev.

Z letom 1740 stopijo italijanska operna gostovanja iz anonimnosti.

Ugledna skupina Angela Mingottija je nastopila z vrsto resnih melodram najboljših sodobnih avtorjev, pesnika Metastasia in skladatelja Hasseja. Dve leti kasneje pa nastopa v Ljubljani skupina Pietra Mingottija. Ohranjena sta nam libreta oper *«Artaserse»* in *«Rosmira»*, tiskana dvojezično, v italijanščini in nemščini, nalašč za ljubljansko gostovanje. Kot tretjo so uprizorili glasbeno veseloigro *«Pimpinon e Veropetta in Terme musicali»*. Zanjo ne poznamo avtorjev. Verjetno so jo dali kot intermezzo. Ker opera *«Rosmira»* ni omenjena v kritični beneški izdaji Metastasiovih del in niti v podrobni Portalovi monografiji o Arkadiji, trdi dr. Stanko Škerlj (v tehtno zasnovanih študijah, ki jih omenjam na koncu), da ohranjeni ljubljanski libreto iz propagandnih razlogov neupravičeno navaja Metastasia kot avtorja. To ni verjetno. Hasse, ki je opero uglasbil in jo tudi dirigiral v Ljubljani, je bil Metastasiov prijatelj še iz neapeljskih let, zato si ne morem misliti, da bi se spustil v tako nizkotno propagandno igro. Razen tega Ljubljana ni tako oddaljena od Dunaja, da bi taka zloraba ne prišla na Metastasiova ušesa. Stvar je treba še raziskati. Iz gostovanja družbe Pietra Mingottija pa nam je ohranjen libreto opere *«Demetrio»*, na katerem pa nista navedena ne pisec teksta ne skladatelj. Nedvomno gre spet za Metastasiovo delo. Tedaj so igrali v Ljubljani tudi Metastasiovo opero *«Didone»*.

Leta 1757 sta na vrsti dve komični operi skladatelja Baldassareja Galuppija *«L'Arcadia in Brenta»* in *«L'impero delle donne»*. Avtor obeh tekstov je Carlo Goldoni, čeprav njegovo ime ni navedeno.

Italijanski operisti so bili prvi gostje v novem ljubljanskem gledališču, ki so ga dozidali leta 1765. Iz ohranjenega libreta vemo, da so nastopili pred ljubljansko publiko z Galuppijevo komično opero *«L'amante di tutte»*. Besedilo zanjo je napisal skladateljev sin Antonio.

Za predpust leta 1769 gostuje v Ljubljani operna skupina, ki jo vodi Giuseppe Bustelli. Uprizorili so najmanj štiri komične opere: *«Il cavaliere della piuma»*, *«La contadina in corte»*, *«Il ciarlone»* in *«L'incognita perseguitata»*.

«Il cavaliere della piuma» je manj znani naslov Goldonijevega libreta *«La cameriera spiritosa»* z Galuppijevo glasbo. Opero so dali v Trstu šele leta 1770.

Besedilo libreta opere *«L'incognita perseguitata»* je po istoimenski Goldonijevi komediji napisal Rimljan Petroselli, uglasbil pa jo je Niccolò Piccini, ki je celo slavnejši od Galuppija.

Na libretu dela *«La contadina in corte»*, ki ga je uglasbil Giacomo Rusta, je naveden kot avtor teksta Carlo Goldoni. Škerlj pa sodi, da gre spet za zlorabo, tokrat slavnega Goldonijevega imena, in da je treba delo priznati Gasparu Gozziju.

Ziga Zois je bil v stiku tudi z beneškimi krogi. Ohranjeni sta dve pismi iz leta 1770, ki ju je napisal D .Giuseppe Baldan. V prvem obvešča Zoisa, da mu je poslal za njegovo sestro nekaj sonat za cembalo, nekaj not za komorno glasbo. Obljublja mu dva koncerta za flavto in enega za violino. Upa, da bo glasba Zoisu všeč. V drugem pismu pa najavlja pošiljko štirih oper, ki bodo po njegovem mnenju v Ljubljani zelo ugajale plemstvu in najuglednejšim meščanom. Baldan prosi Zoisa, naj mu sporoči, ali želi *«najlepše in najgracioznejše arije tako iz resnih kakor iz komičnih oper»* z vsemi instrumentalnimi parti ali samo transkribirane v violinskem ključu za klavir. Ni znano, če je bil ta Baldan impresarij ali samo dirigent. Za nas je važno dejstvo, da je pošiljal Zoisu v Ljubljano italijansko notno gradivo.

Janko Jež

(Se nadaljuje)

V ČETRTEK PO TELEVIZIJI ZBOR S PROSEKA-KONTOVELA

Opozarjamo bralce na televizijsko oddajo iz Ljubljane v četrtek ob 18,20. Nastopil bo zbor «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela. Posnetki so bili napravljeni v naravi — ob partizanskem spomeniku na pokopališču na Kontovelu in drugod.

O življenju in delu slovensko-ameriške pesnice

Pred nedavnim je v Ameriki umrla Katka Zupančič-Vrtačičeva, pesnica, učiteljica ter podjetna izseljenska delavka

O pomembni slovensko ameriški književnici Katki Zupančičevi, po rodu Vrtačičevi iz Bele krajine, sem slišal prvič že v mlajših letih.

Že v tistih časih sem spremljal tisk naših rojakov izseljencev v Ameriki. Spoznal sem marljivo sodelovanje svojega sošolca pesnika Toneta Seliškarja, ki je stalno dopisoval v napredne ameriške liste. Tudi pesnik Mile Klopčič, bližnji zasavski krajan, je bil stalen sotrudnik ameriških naprednih listov med obema vojnama (Prosvete in drugih listov).

Čestokrat sem naletel na ime Katke Vrtačič — Zupančičeve in so me pritegnile njene preproste pesmi, brez vsakega lišpa ali lažnega besedičenja. Njena lira je zvenela preprosto, iz srca v srce.

Včasih sem si kako njeno pesem izpisal in jo hranim še danes v svojih mapah.

Katka Zupančičeva je mnogokrat objavljala svoje pesmi tudi v naprednem Ameriškem družinskem koledarju.

Urednik Ameriškega družinskega koledarja (ADK), predhodnika današnjega Koledarja Slovenske izseljenske matice v Ljubljani, Frank Zaitz je postavil v Koledarju za leto 1937 Katkino pesem celo na uvodno pesem, kar naj bi bila smernica celotnega koledarskega letnika.

Takih jedrnatih pesmi je napisala Katka v svojem življenju precej. Pri nas so redki, ki bi spremljali delo naših izseljencev. Marljivi kronist, zgodovinar in direktor novomeške študijske knjižnice «Miran Jarc» tov. Bogo Komelj ima doslej menda najbolj natančen seznam pesmi neumorno delujoče Katke Zupančičeve. Ob neki priliki mi je omenil, da obsega njen pesniški opus okrog 150 do 200 pesmi. Verjetno ima take zapiske tudi direktor belokranjskega muzeja v Metliki pisatelj Jože Dular. Oba bi znala o Katki Zupančic in njenem literarnem delu povedati še mnogo poučnega in zanimivega. Morda se bosta kdaj le oglasila s podatki, ki bodo Katko Zupančič osvetlili še bolj podrobno in jo prikazali v vsem njenem delovanju.

Katka Zupančič je pomagala marsikateremu slovenskemu uredniku v Ameriki pri njegovem delu.

V Ameriškem družinskem koledarju za leto 1939 (pred 30 leti!) ji je dal urednik Frank Zaitz vidnega priznanja na strani 55, kjer poroča o svojih sodelavcih pod naslovom Naši sotrudniki. Zaitz piše takole:

«Letnik koledarja za leto 1927 je imel več ameriških slovenskih sotrudnikov kot katerikoli poprej in še več smo jih dobili za naslednje letnike. Sodelavec koledarja od početka je Ivan Molek (rojak iz Bele krajine, op. p.), v skoro vseh letnikih je zastopan tudi Etbin Kristan

Od leta 1929 je uredniku koledarja veliko pomagala Katka Zupančič in obenem bogatila vsebino s svojimi spisi Enako tudi Jakob Zupančič» (soprog Katke Zupančič, tudi belokranjski rojak. Katka ga je spoznala kot mlada učiteljica in se pozneje z njim poročila in preselila v Ameriko (op. pisca).

Prav je, da ponatisnemo to urednikovo priznanje Katki Zupančičevi zdaj, ko ob njeni smrti pregledujemo njeno življenje in delo.

* * *

Iz Amerike je prišla namreč tužna vest, da je nenadno umrla rojakinja Katka Zupančič, rojena Vertačič, nekdanja belokranjska učiteljica, poznejša ameriška prosvetna delavka, novinarka, pesnica in pisateljica. Smrt jo je zatekla na njenem domu v mestu Los Gatos v Kaliforniji, kjer je z možem Jakobom uživala pokoj. Dokončala je 78 let.

Katka Vertačič se je rodila dne 17. septembra 1889 v malem zaselku Kralji v Beli krajini, v čudoviti lepi deželici na jugu Gorjancev in v bližini obmejne Kolpe

Katkina rojstna hiša je skrita sredi belokranjskih vinogradov, ki rode žlahtno belokranjsko črnino. Kralji so zaselek bližnje vasi Grič, v podnožju vinogradniške Dobliške gore, Stražnjega vrha in Rodin. Katkin rojstni kraj leži jugozahodno od Črnomlja, v smeri proti obmejni Kolpi, vodni črti, ki deli Slovenijo od sosednje Hrvaške. Kralji so na nizki vzpetini, imajo le 262 m nadmorske višine, manj kakor Ljubljana, ki jih ima 300.

Ta belokranjska pokrajina ob Kolpi je rodila tudi našega pesniškega prvaka Otona Župančiča. Pisateljsko pero pa je potisnila v roke tudi Lojzetu Zupancu, pesniku Albinu Čebularju in še mnogim drugim.

Katka Zupančič se je v tujini rada zamislila v omamno lepo Belo krajino v letih, ko se je preselila čez veliko lužo v Ameriko, je v mislih na domace kraje pod Gorjanci in vinskimi trsi Bele krajine in ob dolini Kolpe napisala pesem «Jesenska», kjer opeva idiliko domovine sredi vinogradov in romantičnih brez. Objavila jo je v svoji pesniški zbirki «Slike iz vsakdanjega življenja», v založbi ameriško slovenske «Prosvetne matice». V pesmih je opevala najraje kraje pod Gorjanci.

Prosvetna matica, knjižna založba ameriških Slovencev je imela napredno smer. Izdajala je dela progresivnih slovenskih avtorjev, med njimi tudi dela in prevode belokranjskega književnika Ivana Molka, rojenega 8. junija 1882 na Zverkovem vrhu pri Metliki, ki je bil urednik socialističnega slovenskega lista «Prosveta», pisal pa je tudi pesmi, povesti in igre o naših izseljencih.

Katka Zupančič je dokončala ljudsko šolo doma v Beli krajini, nato pa jo je izvabila želja, da bi postala učiteljica, na učiteljišče v Gorico. Po končani učiteljski maturi je službovala nekaj let v raznih krajih Bele krajine. Nato se je poročila in je odšla v svet kmalu po prvi svetovni vojni. Odšla je za svojim možem Jakobom Zupančičem v Chicago, kjer je bilo tedaj in je še tudi danes središče kulturnega in založniškega življenja slovenskih izseljencev. V Chicagu je močna slovenska izseljenska kolonija.

V Chicagu ima sedež tudi najmočnejša organizacija slovenskih izseljencev SNPJ — Slovenska narodna in podporna jednota, ki šteje okrog 70.000 članov, od tega 50.000 v oddelku za odrasle, okrog 20.000 pa je članov v mladinskem odseku. V Chicagu izhaja še danes edini slovenski dnevnik Prosveta, ki ga izdaja SNPJ. Ta organizacija izdaja tudi obsežen mladinski mesečnik Mladinski glas. Med ustanovitelji in prvimi uredniki in sodelavci Mladinskega lista sta bila prav Jakob Zupančič in njegova soproga Katka.

Jakob Zupančič je bil celo prvi urednik Mladinskega lista, tedaj je objavljala ta slovenska mladinska revija v Ameriki celotno besedilo v slovenskem jeziku. To je bilo pač v letih, ko so imele slovenske družine naših izseljencev otroke, ki so bili vešči samo slovenskega jezika. Od tistih časov, ko je bil ustanovljen Mladinski list in je Katka Zupančič v vsaki številki objavljala svoje črtice in pesmi in jih je tudi sama ilustrirala, se je jezikovni sestav naših mladih rojakov močno izpremenil. Sedaj živi v Ameriki drugi, tretji in ponekod že četrti rod naših izseljencev. Najmlajši potomci naših izseljencev so se pretopili v tujem ameriškem loncu in se poamerikanili. Zdaj je njihova govorica angleška in mladi rod ne obvlada več pismenega jezika svojih staršev. Zato je v zadnjih letih, od leta 1945, dobila revija Mladinski list dvojezično podobo. Začela je objavljati tekste v angleškem jeziku v prvem delu revije. Angleški tekst prevladuje in ga je precej več kakor slovenskega. V slovenskem jeziku je objavljenih le po nekaj strani tega mesečnika. (V slovenskem delu beremo prispevke Branke Jurca, Franceta Bevka in drugih). Katka Zupančič, ki je visela z vsako nitko svojega srca na tej reviji vse od njenega začetka kot sourednica in marljiva sotrudnica, je bila zaradi te spremembe močno prizadeta. Z njo sem bil precej let v pismeni zvezi in ob neki priliki mi je potožila po tej spremembi, ko je postala revija dvojezična in si je nadela tudi angleški naslov, «The Voice of Youth», da se je slovenščina umaknila v reviji v kotiček pri vratih in grozi čas da bo nekega dne povsem izrinjena iz revije, ki je bila ustanovljena, da bi pomagala ohranjati rod mladih slovenskih izseljencev jeziku svojih dedov in starševv. Življenje pa piše postave in zakone, ki so boleči in nasilni.

Take spremembe so težki udarci za idealiste in rodoljube

Jože Župančič

(Nadaljevanje na 5. strani)

Vreme včeraj: najvišja temperatura 6,7, najnižja 7,1, ob 19. uri 7,6, vlaga 45 odst., zračni tlak 1027,9 neredno stalen, nebo jasno, veter 30 km severovzhodnik, sunki vetra 70 km na uro, morje razgibano, temperatura morja 7 stopinj

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 21. januarja
Neža
Sonce vzide ob 7.38 in zatone ob 16.54. Dolžina dneva 9.16. Luna vzide ob 23.48 in zatone ob 10.34.
Jutri, PONEDELJEK, 22. januarja
Viktor

SPOROČILO POKRAJINSKEGA ZDRAVNIKA

Zbrana pomoč je že prispela v prizadete kraje na Siciliji

Sodelovanje med kvesturo in potovalno agencijo Paterniti je omogočilo hitro odpošiljanje blaga

Urad pokrajinskega zdravnika se še enkrat zahvaljuje vsem, ki so z ganljivo požrtvovalnostjo in velikodušnostjo pripomogli, da je bila lahko takoj poslana pomoč vsake vrste hudo prizadetemu sicilskemu prebivalstvu. Včeraj zjutraj je prejel tržaški pokrajinski zdravnik brzojavko pokrajinskega zdravnika iz Palerma, v kateri se zahvaljuje za solidarnost in pomoč. V njej pravi tudi, da bodo nadaljnje pošiljke raznovrstnega materiala vselej dobrodošle.

Takojšnje sodelovanje kvesture in potovalne agencije Paterniti je pripomoglo k temu, da so velike količine darovanega blaga in materiala ob pomoči Alitalia takoj prispele na Sicilijo, kjer jih je prevzel omenjeni pokrajinski zdravnik. Ta material in blago so prispevali: otroška bolnišnica «Burlo Garofolo», Tržaški Lloyd, Difer Farmaceutici, Laboratori Pharmaseal, Laboratori Don Baxter, Importex Chimici Farmaceutici, Calze Bloch, Cremcaffe, Illycaffe, Hausbrandt, Salvador et Comp., Stock, Dukcevich, Emporio Fiorentino, podjetja Berdini, Crisma. ni Eppinger.

Ministrstvo za zdravstvo je sporočilo, da je treba imunotransfuzijski material, zbran na krajevno pobudo, poslati na vsedržavni transfuzijski center RK v Ul. Ramazzini v Rimu št. 15. Material za zdravstveno pomoč pa naj se pošilja pokrajinskemu zdravniku v Trapaniju ter posebnemu operacijskemu centru na letališču v tem mestu. Pri tem imajo prednost antibiotiki, sulfamidi, kardiotoniki, vitamini in obveze.

Ker je mnogo ljudi darovalo kri in so bili zdravniki «krvne banke» ves čas požrtvovalno na delu, bodo lahko v kratkem odposlali na Sicilijo precejšnjo količino plazme.

Prefektura sporoča sporazumno s pokrajinskim zdravnikom in RK vsem tistim, ki hočejo kaj prispevati za žrtve potresa, da se lahko obrnejo na naslednje urade:

Za prispevke v denarju — RAI, Ul. F. Severo štev. 7 ali poštni tekoči račun 2-60000; RK, Trg Sansovino štev. 3 ali poštni tekoči račun 11-6834; notranje ministrstvo — «Assistenza pubblica», Rim ali poštni račun 7-70000.

Oblačila in razni material — RK, Trg. Sansovino štev. 3.

Živila — Po zadnjih informacijah ni priporočljivo pošiljati živil zaradi velike daljave in ker se lahko pokvarijo.

Zdravila, sanitarno osebje, itd. — Prizadeti se lahko obrnejo na pokrajinskega zdravnika Ul. delle Zudecche štev 1.

Delovna služba — Podrobne ponudbe je treba nasloviti na mednarodno civilno službo Ul. Tacito 23, Rim, neposredno ali pa preko prefekture. Odsvetujejo se individualne pobude.

Vesti o svojcih s področij potresa. — Treba se je obrniti na prefekturo, ki se bo nato obrnila na pristojne prefekture. Prefektura sprejema tudi ponudbe oseb, ki bi želele sprejeti na dom oškodovance ali njihove otroke.

Tudi na sedežih KPI se nadaljuje zbiranje denarnih prispevkov in oblačil za Sicilijance, ki jih je prizadel nedavni potres. Sedež zveze sprejema prispevke vsak delavnik od 9. do 12.30 in od 15.30 do 19.30, sedež pri Sv. Jakobu sprejema od 16. do 20. ure: sedež na Opčinah (Ljudski dom) bo sprejemal prispevke jutri, v torek in v sredo od 17. do 19. ure. Dobrodošle so tudi odeje, zdravila in drug koristni material.

VČERAJ ZVEČER V DIJAŠKEM DOMU

Slovesna in obenem zelo prisrčna počastitev jubilantke Tončke Čokove

Glavni govor je imel načelnik komisije za šolstvo pri SKGZ Bogo Samsa - Na številne čestitke se je slavljenka ganjena zahvalila

V Slovenskem dijaškem domu je bila sinoči prisrčna, topla prireditev v počastitev 70-letnice naše požrtvovalne in zaslužne učiteljice in prosvetne delavke Tončke Čokove. Prisotnost številnih šolnikov, predstavnikov kulturno - prosvetnih ustanov raznih organizacij, brzojavne čestitke in šopi cvetja ter darila so bili dokaz hvaležnosti za. služni ženski, ki je vse življenje posvetila slovenski šoli in mladini. Med drugimi so bili prisotni jugoslovanski konzul Jože Gačnik, predsednik SKGZ Boris Race, šolski nadzornik Oskar Bole, pedagoški svetovalec za slovenske šole prof. Stane Mihelič, ravnatelji nekaterih srednjih šol, pismene čestitke pa so poslali predsedstvo SKGZ, pokrajinski odbornik Saša Rudolf, predsednik Glasbene matice Dušan Hreščak, Svet slovenske skupnosti, Slovenska prosveta, pokrajinski svetovalec Miro Kapelj itd.

Ravnatelj dijaškega doma prof. Jože Umek je v pozdravnem nagovoru poudaril zasluge slavljenke za dijaška domova v Trstu in Gorici in podporo dijakom. Nato je imel govor tajnik SKGZ in predsednik komisije za šolstvo Bogo Samsa, ki je dejal:

«V slovenskem dijaškem domu v Trstu proslavljamo danes življenjski jubilej prosvetne delavke, borke za slovensko šolo in požrtvovalne skrbnice za slovenskega ogroženega dijaka Tončke Čokove. Ni slučajno, da smo se zbrali v tem domu, saj je njeno ime in njeno delo tesno povezano prav z dijaškim domom — tržaškim in goriškim — in z mladino v njih, tako da je samo v tem okolju današnja svečanost ustrezna, ko je izvedena ob mladih ljudeh, za katere je Tončka Čokova skrbela in tudi mnogo naredila.

Mi proslavljamo dobrega človeka, z vso svojo bitjo predanega slovenski šoli in slovenskemu dijaku ter pri tem doslednega v svoji nalogi, mnogokrat tudi prek vseh zaprek in tudi prek vseh zamer. Istočasno proslavljamo nekaj več. To ni samo praznik neke osebe, temveč je praznik nas vseh, saj gre za priznanje uspešnih naporov za slovensko šolo in za pomoč ter zdravo narodnostno vzgojo slovenske mladine.

Ime Tončke Čokove je tesno povezano najprej z delom Slovenske prosvetne zveze na šolskem področju, kasneje pa tudi z delom komisije za šolska vprašanja pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi. Pogosto ne gre za na zunaj močno vidno, pač pa dejansko za bistveno, podrobno kapilarno delo pri iskanju vsakega slovenskega otroka, ki naj obiskuje šolo v materinem jeziku, da se ne bo raznarodil in s tem izgubil dragoceno značilnost, ki dela človeka polnega. Koliko družin je bilo v povojnem razdobju obiskanih, koliko potov je bilo narejenih, koliko naporov številnih požrtvovalnih ljudi in kako malo priznanja za to veliko narodnoobrambno delo so prejeli. Prav je, da se danes na čim bolj slovesen način spomnimo in zahvalimo za te napore enemu izmed najbolj požrtvovalnih pri tem delu.

Resnična zahvala in priznanje pa seveda ne more biti samo v besedah, pač če so te besede še tako svečane. Menim, da je Tončki Čokovi, kot tudi vsem nam, največje zadoščenje, da je s skupnimi napori — v izpremenjenih in izboljšanih okoliščinah — uspelo zavreti strmo in strahotno krivuljo upadanja vpisov v prve razrede osnovnih šol in s tem vsaj zavreti rakavo rano na narodnostnem telesu Slovencev v Italiji.

Skrb za slovensko šolo se je izrazila v številnih pobudah Slovenske prosvetne zveze in komisije za šolstvo pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi: za dosego zakona za slovensko šolo, za stalnost šolnikov, za ustanovitev strokovnih zavodov, za šolske knjige, za šolske prostore, za didaktična ravnateljstva, za otroške vrtnarice in za tisoče drugih drobnih in velikih perečih vprašanj. Zabeležili smo določene uspehe, zakon je bil sprejet, pa čeprav se še vedno v celoti ne izvaja, učitelji na osnovnih šolah so dosegli stalnost, skratna: nekaj je bilo narejenega in doseženega. Mnogo pa še čaka nadaljnjega dela in naporov. Pri vsem tem pa je treba podčrtati prizadetost in v mnogih primerih neposredno delo ter pogosto odločujoče delo Tončke Čokove.

Skrb za slovenskega dijaka, dva dijaška domova, Dijaška matica, visokošolski sklad — kako mnogo naporov in kako veliko požrtvovanje je skrito za nekaj besedami.

Slovenski Dijaški dom v Trstu je do sedaj obiskalo 1475 dijakov, slovenski dijaški dom v Gorici 856, od tega je bilo kar 125 dijakov iz slovenske Benečije in torej iz skrajnega roba Slovenije. Skoraj vsi so prejemali večjo ali manjšo podporo Dijaške matice, ki jim je tako omogočila šolanje, poleg tega je 126 visokošolcev prejelo posojila iz visokošolskega sklada, ki je večini izmed njih omogočil šolanje na univerzi.

Dijaška matica, katere dolgoletna predsednica je Tončka Čokova, skrbi za vse to veliko delo. Odbor se ukvarja z zbiranjem prispevkov, z reševanjem prošenj za sprejem v domove, nadzoruje pravilno delo obeh dijaških domov, skrbi za vzgojo v njih. Dijaška matica je v srcu nas vseh, saj se je spomnimo ob najbolj veselih pa tudi ob najbolj žalostnih družinskih trenutkih.

Ko danes čestitamo Tončki Čokovi ob njenem življenjskem jubileju lahko izrečemo resnično najlepšo čestitko z besedami:

«Še mnogo uspehov za slovensko šolo in za slovenskega dijaka!»

Ob zaključku svojega govora je Bogo Samsa izročil slavljenki zlato plaketo, darilo SKGZ in SPZ. V imenu SPZ je slavljenki čestital predsednik dr. Robert Hlavaty, v imenu Sindikata slovenske šole glavni tajnik Evgen Dobrila, v imenu starih prijateljev in znancev še iz Kočevja pa dr. Črtomir Kolenc, ki je poudaril, da je Tončka Čokova, lik starega, naprednega slovenskega učitelja, ki je imel tako važno vlogo v življenju slovenskega naroda. V imenu gojencev dijaških domov iz Trsta in Gorice pa so dijaki izročili slavljenki šop cvetja in knjigo ter prisrčna voščila.

Tončka Čokova se je prisrčno zahvalila za vse izraze pozornosti in hvaležnosti ter izrazila željo, da bi zlasti mladi rod skrbel za nadaljnji procvit slovenske šole.

Po nagovorih in čestitkah je pevski zbor iz Doline pod vodstvom Ignacija Ote zapel nekaj narodnih pesmi.

P.d. «Slovan» s Padrič čestita ob 70-letnici
TONČKI ČOKOVI,
ki je nekoč bila na Padričah učiteljica in pevovodkinja.

Deželni odbor odobril gospodarski načrt

Deželni odbor je na izredni seji odobril osnutek petletnega načrta za gospodarski in socialni razvoj dežele Furlanije-Julijske krajine. Februarja meseca pa bodo predali osnutek v odobritev deželnemu svetu. S tem je odbor leve sredine izpolnil svojo osnovno obveznost. O stvari bomo podrobneje poročali prihodnjič.

Ministrski svet odobril raztegnitev EPIT

Ministrski svet je na svoji zadnji seji sprejel zakonski načrt, ki predvideva raztegnitev industrijskega pristanišča v Žavljah (EPIT). Načrt, ki ga je predložil minister za industrijo Andreotti, pojde zdaj v dokončno odobritev — pred poslansko zbornico in senat.

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom
Oscar Wilde
KAKO VAŽNO JE BITI RESEN!
(komedija v treh dejanjih)

Prevod: Mira Miheličeva, scenograf: ing. arh. Niko Matul, kostumograf: Anja Dolenčeva, režiser: JOŽE BABIČ

PONOVITVE:
DANES 21. jan. ob 16. uri (abonma: nedeljski pop. — invalidski)
v ponedeljek, 22. jan. ob 21. uri (abonma: športni)
v nedeljo, 28. jan. ob 16. uri (abonma: okoliški)

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih samo eno uro pred pričetkom predstav. Rezervacije na tel. 734265.

Ob koncu krojnega tečaja **CIMS** bo danes, 21. t. m. od 11 do 17. ure
RAZSTAVA
v prostorih prosvetnih društev na Proseku in v Sv. Križu.

V Slovenskem klubu bo predaval v torek, 23. januarja ob 20.30 prof. BRANKO MARUŠIČ, ravnatelj Goriškega muzeja iz Nove Gorice, o
100-LETNICI SLOVENSKEGA NARODNEGA PREPORODA
Zanimivo predavanje, ki se tiče slovenskega preporoda na Primorskem, vabljeni člani in prijatelji kluba.

V sredo, 24. t. m. priredi KASTA predavanje o ustroju in delovanju dežele Furlanije-Julijske krajine.
Govoril bo prof. Boris Mašera.
Začetek ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma.
KASTA

GLASBENA MATICA
TRST
V sredo, 31. januarja 1968 ob 20.30 v Kulturnem domu
solistični koncert
Sodelujejo:
Božena Glavak mezzosopran
Mitja Gregorač tenor
Alojzij Mordej čelo
Marijan Lipovšek klavir

V soboto, 27. t. m. ob 20.30 v dvorani pd «Ivan Cankar» Ul. Montecchi 6 IV. nadstropje
premiera
Aleksej Arbuzov
MOJ UBOGI MARAT
Himna mladosti v treh delih.
Prvič v slovenščini
Scena: Ivan Verč
Sodelujeta: Sandi Pertot, Alenka Colja
Nastopajo: Ornela Čuk, Filip Fischer, Ivan Verč
Poslovenil, odrsko priredil in režiral: SERGEJ VERČ
Ponovitev v torek, 30. t. m. ob 20.30.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
priredi
v torek, 23. januarja ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu
KONCERT
70-ČLANSKEGA MLADINSKEGA ZBORA OSNOVNE ŠOLE IZ LESC PRI BLEDU
Zbor, ki ga vodi naš znani rojak **prof. KAREL BOŠTJANČIČ,** bo izvajal skladbe Premrla, Flajšmana, Grbca, Pribošiča, Adamiča, Križmana, Deva, Vrabca, Kernjaka, Merkuja, Kjudra, Venturinija, Liparja, Boštjančiča, Ote, Kozine in Pahorja.
Vstopnina: 300 lir otroci in dijaki, 500 lir odrasli.
Za podeželje bo organiziran avtobusni prevoz.
Prodaja vstopnic v Kulturnem domu v ponedeljek in torek od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom koncerta.

Kino

Nazionale 14.00 «Quella sporca dozzina» Technicolor. Lee Marvin. Ernest Bognine. George Kennedy.
Excelsior 14.30 «Intrighi al Grand Hotel». Rod Taylor, Catherine Spaak, Karl Malden. Technicolor.
Fenice 14.30 «Arabella». Virna Lisi, James Fox. Technicolor. Widescreen. Režiser Mauro Bolcgnini.
Eden 14.30 «Io, due figlie, tre valigie» Luis de Funes. Technicolor. Najzabavnejši film leta.
Grattacielo 14.30 «La morte ha fatto l'uovo». G. Lollobrigida, J. Sobieski. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 14.30 «I dolci vizi della casta Susanna». P. Petit, M. Marshall. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom
Alabarda 14.30 «Il sigillo di Pechino. Technicolor. Elke Sommer, Robert Stack.
Filodrammatico 14.30 «Sette volte donna». S. McLaine, V. Gassman, P. Sellers. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 14.30 «Due Ringo del Texas». Cinemascope Technicolor. F. Franchi, Ciccio Ingrassia.
Cristallo 14.30 «Dossier 130, mitra e diamanti». Sara Montiel. E. Alberty. Eastmancolor.
Garibaldi 14.30 «Da uomo a uomo». Lee Van Cleff, John Philip Law. Technicolor.
Capitol 14.00 «Due per la strada». A. Hepburn, Albert Finney. Technicolor Fox.
Aurora 15.00 «La 25. ora». Technicolor. Anthony Quin, Virna Lisi.
Astoria 14.30 «Avventure in Oriente». Technicolor. Elvis Presley.
Impero 15.00 «Il padre di famiglia». L. Caron, Nino Manfredi. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Astra 15.30 «L'indomabile Angelica». M. Mercier. Technicolor.
Vittorio Veneto 14.45 «Un uomo per tutte le stagioni». Orson Welles, Susan York. Film 6 Oscarjev. Technicolor.
Ideale 14.00 (21.30) «Tutti insieme appassionatamente». J. Andrews. Technicolor. Zadnji dan.
Abbazia 14.30 «El Dorado». John Walne, Robert Mitchum. Technicolor.

Razna obvestila

Pevski zbor Jacobus Gallus sklicuje svoj 9. redni občni zbor, ki bo 25. januarja 1968 v Ul. R. Manna 29.

Darovi in prispevki

Ob 70-letnici naše Tončke Čokove v priznanje njenega dolgoletnega in požrtvovalnega dela za našo mladino darujejo za Dijaško matico: B. Z. 5000 lir, D. Sedmak 1000, Milan Jereb 2000, Boris Možina 10,000, Sonja Prinčič 1000, družini Vojka Ferluge in dr. Franeta Tončiča 5000, B. R. Rauber 2000 lir.

Ob obletnici tragične smrti Edvina Starca daruje družina Milič 2000 lir za Dijaško matico.

V počastitev 23. obletnice tragične smrti Ervina Laha - Tugomira, darujejo užaloščena mama, sestra Neva in sorodniki 2000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Ferda Delaka darujeta Zofija in Albert Urdih 1500 lir za Glasbeno matico in 1500 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Alojzije Kobol daruje Pina Bavčar 1.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na očeta Ivana Marijo Kralja daruje hčerka Mila 1000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Josipa Skamperla, Tončke Koren in Gizele Žagar darujeta družina Grgič — Bazovica 13 in Grgič — Sv. Ivan 3000 lir za Dijaško matico.

Ob prvi obletnici smrti Edvina Starca daruje družina 5000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Alojzije Kobol, Iva Pojavnika in Ferda Delaka daruje S. Pertot 5000 lir za SZ Bor in 5000 lir za Dijaško matico.

Mila Kaus daruje 1000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. gospe Lojzke Birsa daruje Avgusta Brajkovič 2000 lir za Dijaško matico.

Mali oglasi

VAJENKO išče frizerski salon. Dobri pogoji. Tel. 36664.
TRGOVSKO PODJETJE išče uradnico z dokončano slovensko srednjo šolo (maturo). Ponudbe naslovite na upravo Primorskega dnevnika, Ulica sv. Frančiška 20.
MALI BILIARD in miniaturni nogomet prodam po ugodni ceni. Telefon 41592.
SLOVENSKA DRUŽINA išče hišno pomočnico za jutranje ure, tel. 67556 od 14. do 15. ure.
PETSOBNO STANOVANJE v centru mesta, prvo nadstropje, majhna najemnina, se odda v najem. Tel 36-158.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi nepozabnega

Alojza Sancina

Enaka zahvala č. duhovščini, pevkam za žalostinke, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na kateri koli način počastili njegov spomin.

Žalujoča žena Meri in drugo sorodstvo

Trst, 21. januarja 1968

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega dragega

Ivana Blasino

Posebna zahvala pevskemu zboru, godbi, zadrugi s postaje na Proseku, darovalcem cvetja, g. župniku in dr. Ukmarju.

Družine Blažina in Cibic

Gabrovec, 21. januarja 1968

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našo mamo in nono

Marijo Škerjanc por. Racman

Posebna zahvala č. g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so na kateri koli način počastili spomin pokojnice.

Žalujoče družine Racman, Žagar, Petaros, Fonda in Božič

Gročana, 21. januarja 1968

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našo drago mamo, taščo in nono

Marijo Terčič vd. Pertot

Posebna zahvala č. g. župniku, dr. Stepančiču, sorodnikom in darovalcem cvetja.

Družine Pertot, Venier in Pernarčič

Nabrežina, 21. januarja 1968

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Antona Grahonja

Posebna zahvala pevcem, darovalcem cvetja ter vsem, ki so v nedeljo, 14. januarja spremili pokojnika na zadnji poti.

Hčerka Olga in sin Evgen z družinama, sestri Marija in Urška ter drugi sorodniki

Prebeneg, Boljunec, Kočevje, 21. januarja 1968

V PRETEKLEM TEDNU

Precej živahna aktivnost tržaške trgovinske zbornice

Poslovanje pokrajinske gospodarske konsulte . Karavana čolnov iz Milana do Trsta - Napovedan obisk južnoafriškega trgovinskega izvedenca

Te dni so se pod predsedstvom dr. R. Caidassija prvič sestali člani notranjetrgovinskega oddelka pokrajinske gospodarske konzulte. Konzulta, ki je organ trgovinske zbornice in ki ima nalogo, da izraža mnenja in predloge glede vprašanj v zvezi z razvojem lokalnega gospodarstva, se deli na razne oddelke, katerim so poverjene različne naloge. Notranjetrgovinski oddelek se na primer bavi z vprašanji, ki zadevajo krajevno trgovino na debelo in na drobno, poslovanje javnih lokalov ipd. V tem oddelku sedijo predstavniki gospodarskih operaterjev ter predstavniki delavcev.

Na sestanku so med drugim izvolili predsednika in podpredsednika oddelka: volitve so dale naslednji izid: za predsednika je bil izvoljen S. Alberti, za podpredsednika pa S. Boselli. Nato je dr. Caidassi prikazal predloge in spremembe, ki jih je trgovinska zbornica izdelala v zvezi z načrtom za petletni gospodarsko - socialni razvoj naše dežele, ki so ga pred časom izdelali po naročilu deželne vlade, ter orisal olajšave za podjetja v razdeljevalni mreži, ki jih predvideva deželni zakon št. 9 z dne 5. junija 1967. Sledila je živahna razprava, v katero so posegli številni prisotni operaterji, ki so se v glavnem strinjali z nameni, ki jih omenjeni zakon zasleduje, in ki so poudarili potrebo, da bi se sam zakon pričel čim prej izvajati.

Predvčerajšnjim pa so se na zbornici prvič sestali tudi člani oddelka za turizem in prireditve pri omenjeni gospodarski konzulti. Kakor pri prejšnjem oddelku, tako so se tudi tu najprej organizirale volitve za predsedniško in podpredsedniško mesto. Za predsednika je bil izvoljen A. Rigoletti, za podpredsednika pa U. Marese. Dr. Caidassi je nato obrazložil glavne smernice, ki jih za razvoj turizma na področju Furlanije - Julijske krajine nakazuje petletni deželni načrt, s katerimi so se člani oddelka v glavnem povsem strinjali. Med razpravo, ki je sledila predsednikovemu poročilu, so strokovnjaki vzeli v pretres več aktualnih vprašanj s področja turizma, ter se razgovarjali zlasti o potrebi po sodobni avtocestni povezavi s sosedno Jugoslavijo ter o ureditvi turističnih pristanov na področju Furlanije - Julijske krajine.

Glavni tajnik trgovinske zbornice dr. Steinbach je nato sporočil, da bo 28. maja letos odplula iz Milana skupina kakih 100 turističnih čolnov, ki bodo v nekaj dneh prepluli vodno pot preko Benetk in Gradeža do Trsta. V naše pristanišče bo karavana colnov dospela 2. junija.

Na zbornici so bila med tednom, ki se je pravkar zaključil, še nekatera druga srečanja med operaterji. Eno izmed teh srečanj je bilo posvečeno vprašanju miljske ladjedelnice Felszegy, drugo problemom uskladitve zakonodaje v zvezi s prostimi carinskimi conami na področju Evropske gospodarske skupnosti itd.

Tajništvo trgovinske zbornice pa s svoje strani sporoča, da se bo od jutri do vključno prihodnje srede mudil v našem mestu trgovinski podkonzul južnoafriške republike v Milanu G. S. Scribante, ki se zanima za vzpostavitev tesnejših gospodarskih in zlasti trgovinskih stikov med Južno Afriko in Italijo ter še posebej s Trstom. Tujega strokovnjaka bo med njegovim bivanjem v našem mestu sprejel tržaški podžupan prof. Lonza, predvideni pa so še sestanki s predstavniki Tržaškega Lloyda in pomorske družbe Tripcovich. Jutri popoldne si bo g. Scribante v spremstvu predstavnikov tukajšnjega združenja industrijcev ogledal nekaj obratov na našem področju, v sredo ob 11. uri pa se bo na trgovinski zbornici sestal s predstavniki tukajšnjih poslovnih krogov, bank in stanovskih organizacij.

Slovanski ples

Danes sta se poročila Lavra Živec in Rino Giuliani. *Novemu paru želijo mnogo sreče in veselja člani pevskega zbora «Primorec» iz Trebč.*

Včeraj so barkovljanski cerkvi krstili malo Barbaro, hčerko Sonje in Ivana Lokarja. Prijatelji voščijo novorojenki mnogo sreče v življenju.

PROTI ZAPIRANJU PODJETIJ

V sredo splošna stavka delavcev kovinske stroke

Stavkali bodo od 10. do 16. ure
Enotno sindikalno zborovanje

Položaj v kovinski industriji, zlasti v malih in srednjih podjetjih, postaja vedno slabši. Kot smo že pisali, bodo nekatera podjetja zaprli, v drugih pa skrčili osebje.

Zaradi tega so sindikalne organizacije kovinarjev sklenile, da bodo delavci v vseh obratih kovinske stroke v sredo od 10. do 16. ure stavkali. Stavka velja za zasebna in državna podjetja, ladjedelnice, Tovarno strojev, Tržaški arzenal itd. Stavka bo v obrambo miljske ladjedelnice Felszegi in vseh drugih podjetij, proti njihovemu zapiranju in krčenju števila zaposlenih.

Na dan stavke bo tudi enotno sindikalno zborovanje, in sicer na Trgu Garibaldi, če bo lepo vreme, če ne pa v kinu «Alabarda».

V divji vožnji ubil 27-letno žensko

V Sečovljah se je zgodila včeraj huda nesreča pri kateri je izgubila življenje 27-letna Veronika Milunović, mati dveh majhnih otrok.

Ženska je hodila po cesti proti domu, držeč za roko sinčka. Nenadoma se je pripeljal od zadaj avto znamke «fiat 1100» temnosive barve, ki jo je povozil ter odvrgel v jarek ob cesti. Šofer avtomobila se ni ustavil, temveč je nadaljeval svojo divjo vožnjo.

Sin Milunovićeve je klical na pomoč, toda žal ni bilo nesrečni ženski več pomoči, ker je dobila tako hude poškodbe, da je takoj izdihnila. Organi notranje uprave v Kopru nadaljujejo preiskavo.

Umrl je za posledicami cestne nesrece

Pometač Carlo Morgan, star 53 let iz Padrič 60, je včeraj ob 10.10 izdihnil na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice. Kot smo že poročali pred dnevi, je bil Morgan žrtev prometne nesreče, ki se je pripetila 7. t.m. nekaj pred 18. uro zvečer na trbiški cesti v bližini begunskega taborišča v Padričah. V trenutku nesreče je Morgan hodil po desni strani ceste. Prav tedaj se je pripeljal mimo v isti smeri 33-letni Giuseppe Gruden z avtom znamke «ford cortina». Vozilo je trčilo v pešca, ga vrglo na tla ter mu povzročilo hude poškodbe.

Ali bi radi kar doma trajno uživali ob pogledu na izbrane slike našega priznanega umetnika Lojzeta Spacala?
Z dragocenima izdajama
A. Bassin — Russoli - Kržišnik
L. SPACAL
(monografija) — (grafika 1935 - 1967)
si lahko kar sami uredite razstavo!
TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Tel. 61-792

Gledališča

VERDI

Danes popoldne ob 16. uri bo zadnja predstava «Deklice iz Pskova». Tri enodejanke bodo drugič uprizorjene v torek ob 20.30.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «I. Cankar» obvešča, da bo jutri, v ponedeljek 22. t.m., ob 20.30 odborova seja. Prosimo točnost. Udeležba za vse odbornike obvezna.

Kdor želi hitro spoznati življenjskega tovariša ali tovarišico, naj pošlje svoj natančen naslov na naslov: **ŽPB p. LOČE PRI POLJČANAH.** Takoj ko prejmemo vaš naslov, vam bomo poslali poseben obrazec. To je najnovejši način spoznavanja! Se priporoča **ŽPB.**

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

20. januarja 1968 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 20 oseb.

UMRLI SO: 78-letni Romeo Del Drago, 63-letna Anna Ghez por. Maraldo, 86-letni Filippo Vettor, 78-letna Anita Roselli, 69-letni Luigi Colli, 72-letni Bruno Bernetti - 78-letni Guido Pinto, 84-letna Elisabetta Panteghini, 72-letni Giuseppe Busdon, 88-letni Santo Perkovic, 57-letni Carlo Nicolaucic, 80-letna Antonia Del Gallo por. Delpiccolo, 83-letni Giacomo Colomban, 70-letni Albino Riosa, 84-letna Antonia Stulle vd. Fermo, 88-letna Maria Spessot vd. Luisa, 72-letni Salvatore Marsiglia, 81-letna Luigia Ukmar vd. Birsa, 74-letna Vittoria Stok, 71-letni Mario Bussani.

OKLICI: zidar Sergio Sain in prodajalka Grozdana Bozic, mehanik Francesco Almerigogna in frizerka Claudia Rossi, uradnik Romualdo Parovel in uradnica Rina Lonza, zidar Bruno Neri in uradnica Pia Paximadi, karoser Emidio Pecorari in šivilja Saveria Volpe, uradnik Fabio Russo in blagajničarka Claudia Stefani, delavec Silvio Jurincich in gospodinja Emilia Lukic, upokojenec Fioravante Robusa in gospodinja Marianna Cociancich, pom. častnik Sergio Ferluga in uradnica Marina Andreini, zdravnik Enrico Gravina in zdravnica Giuliana Sanvitale, agent javne varnosti Giovanni De Grazia in uradnica Maria Maida, boksar Cosimo Oggiano in uradnica Anna Maria Fundori, ladijski motorist Sergio Sigmund in učiteljica Silvana Czyrowski, mizar Dante Feresin in gospodinja Teresa Pollo, mesar Dario Zamarato in likalka Silva Riblc, uradnik Fernando Sartoretto in učiteljica Loredana Damiani, kuhar Antonio Tucci in gospodinja Maria Biasi, odvetnik Elvio Sanzini in uradnica Luisa Pazienza, doktor kemije Sergio Clementi in uradnica Maria Laura Bisani, klepar Livio Rinaldis in frizerka Lucia Angelillo, delavec Giuseppe Catania in prodajalka Lucia Monaro, mehanik Albino Frigeri in bolničarka Irene Giugovaz, univ. asistent Armando Luches in univ. študentka Maria Cristina Devescovi, uradnik Mauro Gerusssi in gospodinja Maria Luisa Pogorelz uradnik Fulvio Sansebastiano in uradnica Maria Grazia Vendrame, radiotehnik Lino Musitelli in delavka Vittoria Lipuscek, uradnik Guido Urizio in uradnica Adriana Pasqualini, tapetnik Ferdinando Desco in gospodinja Rosanna Kosuta, finančni stražar Claudio Catteruccia in gospodinja Elena Lupino, uradnik Fabio Solari in delavka Angela Marzocca, mehanik Bruno Crevatin in gospodinja Livia Millevoi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Marchio, Ul. Ginnastica 44; Miani, Miramarski drevored 117.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Manzoni, Largo Sonnino 4; INAM, Al Cedro, Trg Oberdan 2; D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19/c.

LOTERIJA

BARI	73	50	90	77	29
CAGLIARI	27	9	26	83	48
FIRENCE	50	1	67	79	74
GENOVA	7	17	82	34	66
MILAN	8	71	49	87	47
NEAPELJ	75	79	34	58	64
PALERMO	42	84	72	40	47
RIM	23	81	56	61	35
TURIN	38	86	81	53	71
BENETKE	68	64	10	81	75

ENALOTTO
2 1 X 1 1 2 X 1 X 2 2 2

Dobitniki z 12 točkami prejmejo 4,340.000 lir (7 dobitnikov), dobitniki z 11 točkami 207.000 lir (110), dobitniki z 10 točkami pa 14.800 lir (1.530 dobitnikov).

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob izgubi našega dragega očeta

DOMENICA APOLLONIJA

Posebna zahvala zdravniku dr. Ricardu Pertotu, č. g. katinarskemu župniku, darovalcem cvetja ter vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti.

Sinova Marino in Bruno ter drugi sorodniki

Trst, 21. januarja 1968

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na zadnji poti našo drago

GIZELO OREL por. ŽAGAR

Posebna zahvala č. g. župniku, sorodnikom, sosedom, darovalcem cvetja in vsem, ki so na kateri koli način počastili njen spomin.

Družine Žagar in Kalc

Bazovica, Nabrežina, Padriče, 21. januarja 1968

V petek, 19. t. m. nas je za vedno zapustila naša draga

LOJZKA BIRSA

Pogreb drage pokojnice bo danes, 21. t. m. ob 10.30 iz hiše žalosti pri Sv. Ivanu na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoči: otroci Iva, Marija, Pepi in Dragi ter drugi sorodniki

Sv. Ivan, 21. januarja 1968

Sporočamo žalostno vest, da nas je po kratki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, brat, nono in tast

ALOJZ GORNIK

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek ob 15. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Žalujoča žena Štefanija, sin Aldo z ženo Sonjo, hči Lilijana z možem Ninom, bratje, vnuki in drugi sorodniki

Bazovica - Gropada - Beograd . Trst, 21. januarja 1968

Katinarski pevci pred 43 leti

To pot objavljamo sliko katinarskega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom Andreja Batiča. Zbor se je slikal 6. maja 1925, torej je od tedaj minilo že skoraj 43 let. (Prosimo bralce, naj nam posodijo še druge stare slike).

Trgovinska zbornica bo nagradila zaslužne delavce in podjetja

Z namenom, da bi dala posebno priznanje zaslužnemu delu in nagradila tehnološki in socialni napredek, razpisuje tržaška trgovinska zbornica tudi letos nagradni natečaj za delavce iz tržaške pokrajine, ki so v službi pri istem podjetju nepretrgoma nad 30 let in za sama podjetja in tvrdke. Natečaja se lahko udeležijo delavci, ki so kakor rečeno nad 30 let v službi pri istem delodajalcu, in pa individualna, družinske, industrijske, trgovske, kmetijske in obrtniške tvrdke, ki poslujejo v okviru tržaške pokrajine. Zbornica bo razdelila 100 nagrad: zlato kolajno in diplomo. Vpisne pole in pravilnik so na razpolago interesentom pri trgovinski zbornici.

Obnovitev obrtnih knjižic branjevcev

Županstvo poziva vse krošnjarje in branjevce, naj izročijo osebno ali preko svojih organizacij občinskemu uradu za trgovska dovoljenja obrtno knjižico v potrditev za leto 1968.

Kdor ne bo obnovil knjižice do 30. junija letos, ne bo mogel več opravljati svojih trgovskih poslov

VČERAJ IN V SREDO V BORŠTU

Petje, igra in folklorni ples na kulturno-zabavni prireditvi

Kot smo na kratko poročali v našem listu, je bila v sredo na praznik sv. Antona, patrona v Borštu, kulturno - zabavna prireditev. Je že tradicija, da Borštani priredijo na ta dan kulturni večer. Omenjena prireditev je bila v dvorani pri šolskih sestrah v Borštu, ki je bila za te priliko premajhna, da bi sprejela vse tiste, ki so hoteli biti prisotni. Tako so Borštani sinoči spet ponovili prireditev, ki je ravno tako privabila mnogo obiskovalcev.

Pester in bogat spored (saj je trajal skoraj dve uri), je napovedovala mladinka Majda Černeka, ki je tudi ob začetku prireditve lepo pozdravila prisotne. Nato je nastopil domači moški pevski zbor prosvetnega društva «Slovenec», ki je pod mojstrsko roko pevovodje prof. Sveta Grgiča zapel štiri pesmi, in sicer Venturinijevo «Kam?», Mirkovo «Na trgu», Vodopivčevo «O večerni uri», ter Šončevo «Na srcu bolan».

Po dolgem času se je spet prikazala v Borštu domača folklorna skupina, ki je pod vodstvom Alberta Baračiča ob spremljavi harmonikarja Bordona prav dobro zaplesala «Stu ledi» in «Polka je ukazana».

Pridni, zares pridni so bili mladi člani dramske skupine, ki so v treh različnih enodejank zabavali prisotne. Mladi diletanti - umetniki, ki jih je za nastop pripravil Edvin Švab, so najprej uprizorili «Dogodek v restavraciji», v katerem so nastopili: Mirko Čurman kot natakar, Mario Rapotec kot gost, in Jadran Žerjal kot pivec. V drugem prizoru «Gumb» so nastopili sledeči mladinci: Marica Hrvat v vlogi žene, Nadja Kosmač kot tašča, Nadja Rapotec kot sobarica ter Stevo Zahar in Boris Rapotec, prvi kot mož, drugi pa v vlogi tasta. «Ježek in Bubrek», prizor v narečju, sta podala Mario Rapotec — Ježek in Stojan Petaros — Bubrek.

Za zaključek je nastopil še pevski zbor, ki je zapel še štiri pesmi. Prisotni so iz srca nagradili z močnim ploskanjem ob vsaki točki, posebno pa na koncu, vse nastopajoče, ker so jim pripravili zares lep in dobro uspel kulturno-zabavni večer, da so odšli na svoje domove zadovoljni in veseli.

Mario Magajna

SLIKE IZ BORŠTA

Člani pevskega zbora in člani dramske in folklorne skupine P. d. Slovenec» s pevovodjo prof. Svetom Grgičem po prireditvi.

Nastop folklorne skupine v narodnih nošah.

Mladi člani dramske skupine s pevovodjo Grgičem po izvajanju 3 enodejank.

Pogled na del občinstva, ki je prisostvovalo prireditvi v sredo zvečer.

V Ljubljani so pokopali Ferda Delaka

V petek, 19. t. m., je bil v Ljubljani pokopan Ferdo Delak. Pred žalnim obredom je bila v dvorani ljubljanskega Mestnega gledališča komemoracijska seja, katere so se udeležili predstavniki vsega slovenskega gledališkega in kulturnega sveta. Slovensko gledališče v Trstu in SKGZ je uradno predstavljala desetčlanska delegacija. Na odru Mestnega gledališča je v enostavni geometrski kompoziciji črnih trakov nad vencem visela pokojnikova slika. O Ferdu Delaku je spregovoril ravnatelj Mestnega gledališča Miloš Mikeln, ki je s preprostimi in občutenimi besedami orisal lik velikega slovenskega avantgardista in revolucionarja. V imenu ansambla je govoril Igor Pretnar.

Pri pogrebu se je zbrala velika množica ljudi, ki so se prišli poslovit od pokojnika. Najprej je govoril Bratko Kreft, ki je v svojem govoru poudaril Delakov pomen v zgodovini slovenskega teatra in njegovo neutrudno in neprecenljivo delo pri uveljavljanju slovenskega gledališča v Jugoslaviji in drugod po svetu; poudaril je tudi Delakovo upornost in neuklonljivost v težkih časih naše zgodovine. Za njim je Rado Nakrst izrazil hvaležnost tržaških Slovencev, ki jim je Ferdo Delak v prvem povojnem letu postavil temelje Slovenskega gledališča. Na njegovi zadnji poti so se od Delaka poslovili tudi gledališčniki iz Banje Luke.

V petek popoldne je gosta mogla zajela ljubljanske žale; glasovi in ljudje so se irealno potapljali v sivino. Bilo je, kot da si je sam Ferdo Delak zamislil to poslednjo režijo.

Razstava «Lojze Spacal — Grafično delo 1937 - 1967», ki je bila otvorjena v četrtek v palači Revoltella, je že deležna znatnega obiska občinstva, ki je presenečeno nad ureditvijo razstave. Mnogi so si že tudi nabavili mapo - katalog s 40 Spacalovimi grafikami s komentarji Pallucchinija, Russellija in Monenera. Razstava bo odslej odprta tudi v popoldanskih urah. Do 18. februarja bo torej obisk mogoč od 9. do 13. in 17. do 19. ure, v praznikih pa od 10. do 13. ure.

IZ PREBENEGA

Pokopali so vrlega moža in trpina Antona Grahonjo

V Prebenegu so izgubili dobrega prijatelja, pridnega kmetovalca, skrbnega gospodarja, poštenega človeka ter zavednega Slovenca Antona Grahonjo, ki je veliko dal za našo skupnost. Veliko število pogrebcev, ki ga je spremljalo v nedeljo popoldne na zadnji poti na dolinsko pokopališče, je bilo najboljši dokaz njegove velike priljubljenosti. Pogrebci niso bili samo iz njegove rojstne vasi temveč tudi iz okoliških vasi in iz mesta, kjer je bil pokojnik zelo dobro poznan.

Pokojni Anton Grahonja po domače «Rokčov», se je rodil 28. januarja 1894 v Prebenegu. Prav ta mesec bi slavil svoj 74. rojstni dan. Osnovno šolo je pok. Anton obiskoval v Dolini. Tako je moral vsak dan v lepem in slabem vremenu v Dolino, ker takrat v Mačkovljah ni bilo šole. Po končani osnovni šoli je pokojnik takoj prijel za delo, ker v kmečki družini dela res ni zmanjkalo. Že kot otrok ,komaj dvanajst let, je začel Anton peti v domačem cerkvenem pevskem zboru in petje gojil, lahko rečemo, skoraj do zadnjega.

Anton je služil vojsko v Bocnu. V tem pa se je začela prva svetovna vojna in moral je v razne kraje Avstrije, proti koncu vojne pa so ga poslali na italijansko fronto v bližini Gorice. Tu je zbolel in so ga Italijani ujeli ter ga kot avstrijskega ujetnika odpeljali v bolnišnico v Alessandrijo Po končani vojni se je leta 1919 končno vrnil na svoj dom. Leto kasneje se je oženil z Josipino Slavec iz Ospa, ki mu je v zakonu povila pet otrok, od katerih sta še živa hčerka Olga in sin Evgen.

Kot zaveden Slovenec je pok. Anton z svojo družino veliko pretrpel za časa fašizma, posebno pa med nemško okupacijo. Nacisti so mu ustrelili na Opčinah mlado hčerko Slavo ter odpeljali ženo v Auschwitz, od koder se ni več vrnila. Tudi on sam je poskusal nacifašistične zapore. Nacisti so mu še oropali živino in vse, kar so lahko odpeljali iz doma v Prebenegu.

Po drugi svetovni vojni se je Anton spet lotil dela tako na domu, kjer je bilo vse razdejano, kot v novo ustanovljenem prosvetnem društvu v svoji vasi. Društva žal danes ni več. Pokojnik se je vedno zanimal za vse, kar se je dogajalo po svetu, in je vedno in rad bral slovenske časopise in knjige. Ko je zadnjič bolehal in so ga odpeljali v tržaško bolnišnico, si je vzel z seboj slovensko knjigo. Rad je zahajal v družbo in kot priden pevec je bil vedno pripravljen zapeti v družbi svojih prijateljev kako lepo slovensko pesem, ker je pač bil mož veselega in družabnega značaja. Zato so mu na zadnji poti zapeli pevci v slovo nekaj žalostink.

Naj mu bo lahka domača gruda, svojcem pa naše globoko sožalje.

M. M.

IZ SEMPOLAJA

Prerana smrt Olge Gruden

V četrtek, 11. t.m., smo spremili na zadnji poti našo drago vaščanko, prerano preminulo Olgo Gruden. Revica je podlegla po dolgi in mučni bolezni, za katero znanost nima še zdravila. Bila je zavedna slovenska žena iz družine Gospodovičevih iz Nabrežine. ki se je vsakomur postavila po robu, če je hotel zaničevati našo narodno pripadnost. Lastnica lepe gostilne v vasi, za katero je skrbela z vso družino, je bila zaradi izvrstne postrežbe znana in spoštovana daleč naokoli, tudi v mestu in njegovi okolici.

Vse se je rado zateklo pod njeno vljudno streho, kjer je bil vsak od gostilničarke Olge lepo postrežen ter vedno deležen lepe in vljudne besede. Da bi se ji spet povrnilo preljubo zdravje, se je zatekla v tržaško bolnico, a vsa zdravniška nega ji ni mogla pomagati.

Spi, Olga, večni sen v naročju ljube kraške zemljice!

Svojcem izrekamo sožalje.

Pokrajinski svetovalci na obisku v umobolnici pri Sv. Ivanu

Stalna komisija pokrajinskega sveta za zdravstvo in dobrodelnost si je včeraj dopoldne ogledala paviljone umobolnice pri Sv. Ivanu. Komisijo, ki ji je načeloval odbornik dr. Fogher, je sprejel ravnatelj bolnišnice prof. Donini, ki ga je spremljal prof. Ortolani. Zdravnika sta članom komisije obrazložila delovanje bolnišniških naprav pri Sv. Ivanu. Obiska so se udeležili poleg odbornika Fogherja in Foschija tudi svetovalci Gostissa, Beltrame, Hruby, Kapelj in De Vecchi.

ŠIRITE
PRIMORSKI DNEVNIK

Zasedanje združenja italijanskih pokrajin

V Neaplju se je v petek začelo zasedanje združenja italijanskih pokrajin, katere se udeležujejo tudi predstavniki državne uprave. Tržaško delegacijo, ki jo vodi pokrajinski predsednik dr. Savona, sestavljajo še načelnika svetovalske skupine KD Coslovich in KPI Colli, komunistična pokrajinska svetovalka Weiss in glavni tajnik pokrajinske uprave Moresi. Takoj ob otvoritvi je predsednik tržaške pokrajine Savona predlagal, naj bi združenje letos priredilo v Trstu izredno zasedanje, kar so zborovalci z zadovoljstvom sprejeli.

Po zaključku prvega dneva zasedanja se je predsednik dr. Savona sestal z novim predsednikom ustavnega sodišča prof. Sandullijem, ki je devet let poučeval na tržaški univerzi upravno pravo.

Izdajanje dokumentov za pokojnine INPS

Županstvo sporoča, da prizadete osebe lahko dobe pri okencih anagrafskega urada v Ul. del Teatro Romano št. 15 in na Trgu Granatieri 1 potrdila o vdovstvu in potrdila da še živijo, ki jih potrebujejo za pokojnine INPS (kat. SO).

Prizadeti bodo dobili omenjene dokumente, ko bodo predložili osebno izkaznico ali pokojninsko knjižico.

Če pa bo prišel te dokumente iskati kdo drug, bo moral imeti s seboj poleg lastnih tudi osebne dokumente prizadetih. Županstvo naproša vse osebe, ki jih ti dokumenti zanimajo, naj pridejo čimprej ponje, da ne bo v zadnjih dneh nastala gneča

IZ KRIŽA

Dvojčka pri «Procjesjevih» sta dopolnila 65 let

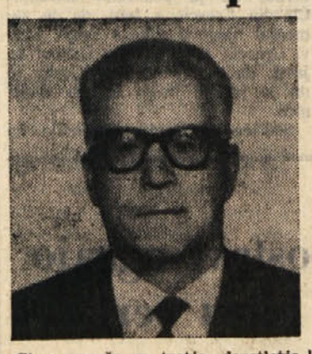

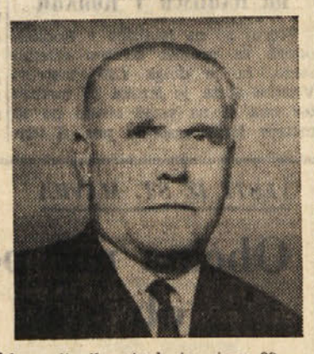

Stopamo že v tretje desetletje, odkar v stolpcih našega dnevnika objavljamo primere raznih praznikov in obletnic naših starejših korenin in mlajših znancev. Danes pa se nudi izredna prilika, da pišemo o primeru, ki ni pogost in še manj vsakdanji. Saj se ne da trditi, da je vsakdanja priložnost čestitati k 65. rojstnemu dnevu dvojčkov. Da, prava «stara dvojčka». Ko človek sliši o dvojčkih, pomisli na dva majhna, srčkana otročiča. Danes pa imamo opravka z dvema starejšima dvojčkoma.

Dne 8. januarja 1903 sta se rodila v Križu pri Trstu, pri «Procjesjevih», kot jim pravijo Križani, dvojčka Anton in Kristjan, ki sta tako rekoč zaključila že številno družino Marije in Kristjana Košute, saj je bilo v tej družini pred Antonom in Kristjanom že štirinajst otrok. Dokaz, da se niso bali otrok, je dejstvo, da so Marija Košuta in še dve njeni sestri imele skupno kar lepo število otrok in sicer 39.

Od 16 otrok, ki sta jih imela Marija in Kristjan Košuta, jih je danes še osem živih, in sicer dve hčeri in šest sinov. Oče in mati sta seveda že umrla, prvi pred 45, druga pa pred 25 leti.

Pa vrnimo se k dvojčkoma. Anton in Kristjan sta bila vedno skupaj, tako v vaški šoli kot tudi pozneje, ko sta služila vojaški rok v Rimu. Sedaj dvojčka ne živita več skupaj, ker sta si ustanovila vsak svojo družino. Kristjan stanuje v Križu, Anton pa v Trstu pri Sv. Ivanu. Kot sinova zavedne slovenske družine sta se vedno borila za pravice in napredek slovenskega življa na Tržaškem ter za časa NOB po svojih močeh pomagala za boljšo bodočnost našega naroda na tem ozemlju .

Čestitkam njunih otrok, sorodnikov, prijateljev in znancev se pridružujemo tudi mi z željo, da bi preživela še mnogo srečnih in zdravih let.

M. M.

O Katki Zupančič-Vrtačičevi

(Nadaljevanje s 3. strani)

tistega kova iz katerega je bila naša Katka Zupančičeva.

Katka je tudi v tujem svetu ostala zvesta svojemu poklicu — učiteljevanju. V letih 1930 do 1935 je vodila slovensko šolo v Chicagu ob sodelovanju Louisa Benigerja, sedanjega urednika «Prosvete» in mladinske revije «The Voice of Youth». To slovensko šolo v tujem Chicagu je organiziralo slovensko izseljensko društvo Pionir — v angleškem jeziku Pioneer štev. 559, to je zaporedna številka društvene enote SNPJ. Ta osrednja slovenska organizacija ima okrog 600 društvenih enot, ki delujejo po vsem ozemlju ZDA, koder žive naši rojaki v večjem številu, in so ustvarjeni pogoji za obstoj slovenskega društva.

Katka Zupančič je bila v mlajših letih tudi neumorna društvena delavka, sodelovala je v raznih prosvetnih odborih, režirala je igre in nastopala tudi sama kot igralka. V vseh svojih vlogah je bila dovršena odrska moč

V glavnem pa se je izživljala v literarnem delu. Pisala je pesmi, črtice in gledališke prizore. Spretna je bila tudi v sestavljanju mladinskih gledaliških del. Literarni zgodovinar in bibliograf, ki bo zbiral njeno celotno zapuščino, bo imel precej hvaležnega a tudi napornega dela.

Dolgo vrsto let je bil Ameriški družinski koledar tista knjiga, ki je vsako leto obiskala številne slovenske družine po Ameriki in izven nje. Katka je bila zvesta sotrudnica Ameriškega družinskega koledarja. V času druge svetovne vojne se je izrekla za podpornico osvobodilnega gibanja v svoji stari domovini, žrtvi okupatorskega nasilja. Napisala je več pesmi, ki so prikazovale boj slovenskega ljudstva proti okupatorju v Beli krajini in ostali Sloveniji.

Učiteljica in pesnica Katka Zupančičeva je imela svoj trden odnos do trpečega slovenskega delovnega človeka in proletarca nasploh. Zato je sodelovala vsepovsod in zmeraj s pozicij napredno usmerjenega človeka - borca. Zato ni nikoli odrekla svoje pomoči, kadar so jo poprosili za pomoč in sodelovanje pri raznih delavskih organizacijah, odrih, knjižnicah, listih in revijah. Sodelovala je tudi v naprednem Majskem listu.

Zgodovina slovenske književnosti, ki jo je napisal prof. Stanko Janež, založila pa mariborska založba Obzorja leta 1957, ne omenja slovenske književnice Katke Zupančičeve, čeprav navaja nekatere druge slovenske pisatelje, ki delujejo v Ameriki.

Kakor mi sporoča v svojem pismu (novembra 1967 urednik SBL Slovenskega biografskega leksikona univ. profesor dr. Alfonz Gspan, pa bo belokranjska rojakinja pesnica Katka Zupančič prikazana v novem zvezku SBL pod črko «Z», ki je prav ta čas že v pripravi. Tam se bo bralec lahko seznanil še bolj podrobno z življenjem in delom naše učiteljice in književnice Katke Zupančič. Tako je tudi prav. Katka zasluži, da njeno delo spoznamo in ga pravilno ocenimo. Katka je del naše kulture.

Jože Župančič

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 21. t. m. s pričetkom ob 16. uri komedijo v technicolorju:

UNA SPLENDIDA CANAGLIA

Igrajo: SEAN CONNERY, JEAN SEBORG in JOANNE WOODWARD

Prepovedano mladipi pod 14. letom!

Kino na Opčinah

predvaja danes, 21. t. m. s pričetkom ob 15. uri Technicolor Techniscope film

JOE L'IMPLACABILE

Igrajo: RIK VAN NUTTER, — HALINA ZALEWSKA — BARTA BARRY in drugi.

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST
Viale XX Settembre 16/III

SEBOFLEX
VSE ZA KINO
IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

FRANKO PAHOR
ŽENSKA IN MOSKA KONFEKCIJA
TRST
L. IMBRIANI, 9
DREV. MIRAMARE 183

TRST Ul. Boccaccio 3
Telefon 28-373
POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI
v vse kraje tudi v inozemstvo

AVTOMOBILISTI.....
pazite na Vaš avto!!!
Pravi čas je, da si nabavite:
- ANTIFRIZ
- VERIGE ZA SNEG
- ZAŠČITNO MASKO ZA HLADILNIK
- MEGLENKE
- NOSILCE ZA SMUČI
- PRIKLJUČKE PROTI ZAMEGLITVI STEKLA NA ZADNJEM OKNU
- IZDELKE ZA VZDRŽEVANJE VSEH DELOV, KI SO IZPOSTAVLJENI VREMENSKIM NEPRILIKAM
- VELIKA IZBIRA PREVLEK — TEPIHOV — PRTLJAŽNIKOV — ZA VSE EVROPSKE AVTOMOBILE

V vašem interesu je, da nas obiščete
AUTOFORNITURE ZANCHI
TRST, Ul. Coroneo 4
Vsa pojasnila v slovenščini in hrvaščini.
IZREŽITE TA OGLAS! IMELI BOSTE 10% POPUST

MURANOART
TRST - UL. MARCONI 2

V teh dneh je bila odprta v Ul. Marconi 2 (pri Rossettijevem spomeniku) nova trgovina
MURANOART
lastnik PIPAN
Ekskluzivna prodaja:
- LESTENCI IZ MURANSKEGA STEKLA
- BENEŠKA OGLEDALA
- RAZNI PREDMETI IZ MURANSKEGA STEKLA
- IN PREDMETI IZ VOLTERSKEGA ALABASTRA

RADIO TELE-VIZIJA

NEDELJA, 21. JAN. 1968

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 8.00 Koledar - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.00 Maša - 9.50 Skladbe za kitaro - 10.00 Godalni orkester - 10.45 V prazničnem tonu - 11.15 «Poslednji Mohikanec» - 12.00 Nabožna glasba - 12.30 in 13.30 Glasba po željah - 14.45 Popevke - 15.30 «Voditelj», drama - 16.55 Revija orkestrov - 17.30 Prijatelji zborovskega petja - 18.00 Koncert - 18.30 Kino, včeraj in danes - 19.00 Zabaval vas bo - 19.15 Nedeljski vestnik 19.30 Lahka glasba - 20.00 Šport - 20.30 Pod farnim zvonom - 21.00 Ritmi - 21.30 Vaški ansambli - 22.00 Šport - 22.10 A. Schnittke: Kvartet - 22.35 Mali ansambli - 22.50 Jazz.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 9.45 Nabožna oddaja - 11.15 Tamburaški ansambel - 11.30 Za prijatelje cvetja - 12.15 Športni pregled - 14.00 El Campanon

Koper

7.30, 12.30, 13.30, 14.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 9.10 Zabavni zvoki - 9.30 Nedeljsko srečanje - 9.45 Orkester - 10.00 Prenos RL - 10.45 Orkester - 11.00 Dogodki in odmevi - 11.20 Trobentač N. Rosso - 11.30 Današnji pevci - 11.50, 12.50, 14.30 in 15.07 Glasba po željah - 12.35 Zunanjepolitični pregled - 14.10 Sosedni kraji in ljudje - 16.00 Prenos RL - 19.00 Šport - 19.30 Prenos RL - 22.10 Ples.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Nabožna oddaja - 10.15 Glasbena igra «Ferma la musica» - 11.50 Roditeljski krožek - 12.00 Kontrapunkt - 13.15 Glasbeno tekmovanje «Tisočak» - 13.38 Peppino di Capri - 14.30 Beat glasba - 15.30 Nogomet od minute do minute - 16.30 Popoldne z Mino - 18.00 Simf. koncert 20.20 Glasbeni variete - 21.15 Šport - 21.30 Godalni sekstet - 22.15 Nove pesmi.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila - 8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki variete - 11.00 Nedeljske pesmi - 11.35 Juke box - 12.00 Športna prognoza - 13.00 Radijski kvizi - 13.35 Nedeljska revija - 14.30 Aktualnosti - 15.00 Zabavna glasba - 15.50 Na vrsti so diletanti - 16.35 Šport - 18.00 Claudio Villa - 18.40 Plošče in skeči - 21.00 Glasbene komedije na Angleškem - 22.00 Glasbeno-govorni spored.

III. program

10.00 Locatellijeve in Dittersdorfove skladbe - 10.40 Orgle - 11.20 Sopranistka L. Maragliano in tenorist D. Barioni - 13.00 Haydnova simfonija štev. 104 in Brahmsov koncert štev. 2 - 14.30 Mozartov kvartet K 452 - 15.30 Wesker: štirje letni časi (dvodejanka) - 17.30 Sličice iz Francije - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.30 Radijska priredba - 21.00 Levi: «Trattamento di quiescenza».

Slovenija

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 6.30 in 7.20 Informativna oddaja - 7.30 Za kmetijske proizvajalce - 8.05 B. Dolinar: «Tartinijev slavček», radijska igra - 8.40 Skladbe za mladino 10.00 Še pomnite, tovariši...: M. Guček: Čez eno uro bi Kočevje padlo - 10.45 Mozaik lepih melodij - 11.00 Turistični napotki - 12.00 Na današnji dan - 13.15 Iz operetnih partitur - 13.40 Nedeljska reportaža 14.00 Lahka glasba - 14.30 Š. Andres: «Nebeški čevlji», humoreska - 15.05 Športno popoldne - 17.05 Znameniti operni pevci - 17.30 S. Tomašič: «Tu sem», radijska igra - 18.31 Tri Chopinove balade - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.15 Serenadni večer - 23.05 Literarni nokturno

Ital. televizija

11.00 Nabožna oddaja - 12.30 Settevoci - 13.30 Dnevnik - 14.00 Kmetijska oddaja - 14.45 Smučarske tekme in konjske dirke - 17.00 Program za mladino 18.00 Nedeljski prijatelji - 19.00 Dnevnik - 19.10 Nogometna tekma - 19.55 Šport in kronike strank - 20.30 Dnevnik - 21.00 S. Pellico: «Moje ječe» - 22.15 Šport - 23.15 Dnevnik.

II. kanal

17.40 «Pot diamantov» - 18.30 Prigode Laure Storm - 21.00 Dnevnik - 21.15 Film «Gioco pericoloso» - 22.15 «Settevoci»

PONEDELJEK, 22. JAN. 1968

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 in 17.40 Radio za šole - 12.00 Trobentač E. Calvert - 12.10 Pomenek s poslušalkami - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Priljubljene melodije - 17.00 Orkester Safred - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Ansambel P. Calvija - 18.00 Zbor «A. Illersberg» - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Iz Beethovnovega in Schönbergovega opusa - 19.30 Misli in nazori - 19.40 Glasovi in slogi - 20.00 Šport - 20.35 Trii in kvarteti - 20.50 D. Nedoh: «V svetu sreče» - 21.00 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazza - 22.00 Popevke - 22.30 Sopranistka N. Zrimšek - 22.55 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Furlanske pesmi - 13.50 Folklorne značilnosti - 14.00 Simfonična glasba - 14.20 Jazz.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester - 10.55 Polke in valčki - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Ritmi in pesmi - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah 14.15 Za oddih in razvedrilo - 14.30 Zvoki in barve - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Šport - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Flavtist E Krizanovski - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester - 22.10 Današnji motivi.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranja glasba - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Šola - 10.35 Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 14.40 Ital. popevke - 16.00 Oddaja za bolnike - 16.30 Moderne melodije - 17.1. Shakespearovi angleški kralji - 8.20 Glasba za mladino - 19.12 Radijska priredba - 20.15 Sestanek petih - 21.00 Koncert - 22.20 Monteverdi.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Roman - 10.05 Jazz - 11.44 Pesmi desetletja - 13.00 Sport - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 15.15 Znanstvena oddaja - 15.35 Neapeljske pesmi - 16.00 Popoldanski spored - 17.35 Enotni razred - 18.00 Plesna glasba - 19.00 Popevke - 20.00 Operni pregled - 21.10 New York.

III. program

10.45 Bartokova sonata štev. 1 - 11.15 Ljadov, simf. poem opus 63 - 11.40 Mozartov trio K 498 - 12.20 Orgle - 22.55 Antologija interpretov - 14.30 Chopin: Poljska fantazija opus 61 - 14.55 Straussove metamorfoze 16.05 Paisiello: Il duello - 17.20 Francoščina - 18.15 Gospodarska rubrika - 18.30 Lahka glasba - 19.15 Rahmaninov, trije preludiji - 20.00 Stoppard, Rosencrantz e Guildenstern sono morti - 22.30 Glasba danes.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 6.30 in 7.25 Informativna oddaja 8.08 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedneže - 9.10 Iz jug. studiov - 9.45 S. Kumar: Otroške pesmi - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Cocktail melodij - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Pihalni inštrumenti - 12.40 Poljska narodna pesem - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Veliki orkestri - 15.40 Zbor «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Mezzosopranistka N. Savšek in baritonist E Seršen - 18.00 Aktualnosti - 18.15 «Signali» - 18.35 Mladinska oddaja 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Pevka E. Viler - 20.00 Koncert Zagrebške filharmonije - 22.10 Radi ste jih poslušali - 23.05 A. Žnidaršič: Pesmi.

Ital. televizija

10.30 Šola - 11.00 Osnove prirodoslovja - 12.00 Tehnologija - 12.30 Kazenski postopnik - 13.00 Čudovita priroda - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagiòò - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Nove knjige - 19.15 Otrok v šolski dobi - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film «Il grande cielo» - 22.50 Filmske premiere - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Nikol. na prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik - 22.00 Koncert.

JUG. TELEVIZIJA OD 21. I. DO 27. I. - 1968

NEDELJA, 21. januarja

20.00 in 22.20 Poročila - 9.20 Dobro nedeljo vam voščimo - 9.55 Kmetijska oddaja - 10.40 Hrestač — balet - 11.25 Na zapuščenem otoku — film - 13.00 Kitzbühel: Slalom za moške - 14.10 in 15.00 Prenos športnega dogodka - 15.45 Smučarska tekmovanja na Pohorju - 16.45 Sejem mode 68 - 17.00 Dvanajst milijonov — film - 18.45 TV kažipot - 19.05 Bonanza — film - 20.50 Zabavno-glasbena oddaja - 21.50 Športni pregled.

PONEDELJEK, 22. januarja

17.00, 20.00, 21.40 Dnevnik - 16.10 Angleščina - 17.05 Mali svet - 17.30 Popotovanje po Aziji - 18.00 Obzornik - 18.30 Znanost in tehnika - 18.50 Reportaža - 19.20 Poklicno usmerjanje - 19.40 Jožica Svete - 20.35 D. Roksandić. Odločitev - 21.10 Teme z variacijami.

TOREK, 23. januarja

18.05 in 22.20 Poročila - 16.40 Francoščina - 18.10 Risanka - 18.25 Razlike med slovenskimi narečji - 18.50 Tiskovna konferenca - 19.30 Obzornik - 20.10 Vlak, ki pelje v Yumo — film - 21.40 Po petem kurirčkovem festivalu.

SREDA, 24. januarja

17.20, 20.00 in 23.25 Poročila - 17.25 Lutkovna igra - 17.45 Kje je, kaj je - 18.00 Obzornik - 18.20 Ne črno, ne belo - 19.05 Popularna glasba - 20.35 Ekran na ekranu - 21.35 Zadnji dan, prvi dan — film - 22.05 Hokej Jugoslavija - ZR Nemčija.

ČETRTEK, 25. januarja

17.10, 20.00 in 21.55 Poročila - 11.00 Angleščina - 17.15 Kako sta si mački kupili televizor - 17.30 Oddaja za otroke - 18.00 Obzornik - 18.20 Zbor «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela - 18.45 Kaleidoskop - 19.05 Splet — humor. oddaja - 20.35 Aktualni razgovori - 21.35 The Golden Gate Quartet.

PETEK, 26. januarja

17.25, 20.00 in 22.05 Poročila - 11.30 Francoščina - 17.30 Moj prijatelj Flicka — film - 18.00 Obzornik - 18.20 Glasbeni zaslon - 19.05 Pesmi in pisma iz varšavskega geta - 19.35 Glasbena oddaja - 20.35 Poročna obleka — poljski film.

SOBOTA, 27. januarja

20.00 in 22.40 Dnevnik - 17.35 TV kažipot - 18.00 Obzornik - 18.20 Pepelka — otroška igra - 19.20 V besedi in sliki - 20.35 Poklici — humor. oddaja - 21.35 Glasbena oddaja - 21.50 Gideon — film.

Goriško-beneški dnevnik

NA POVABILO GORIŠKEGA ŽUPANA

Obisk županov iz Ljubljane Nove Gorice in Celovca v Gorici

Obisk ima namen poudariti skupno voljo do miru in želje za 1968 v tem smislu

V okviru splošne želje po miru so izrazile novoletno voščilo za 1968 v tem smislu najvišje osebnosti kot papež Pavel VI. in tajnik Združenih narodov U Thant ter drugi, ki želijo iskrenih odnosov med ljudmi nove dobe.

V tem smislu je tudi občinska uprava v Gorici povzela pobudo za organiziranje na letošnje leto, ki naj bi bilo leto miru in sodelovanja med narodi. Sestanek naj bi dal tudi poudarek prijateljskega sosedstva in prisrčnega sodelovanja, ki že več let obstaja na tem koščku Evrope, kjer smo imeli zelo težko preteklost vojn in medsebojnega nerazumevanja.

Goriški župan Martina je bil namreč te dni v Novi Gorici, Celovcu in v Ljubljani kjer se je sestal s predstavniki teh občin, da bi se sporazumeli o takem prijateljskem srečanju v Gorici. V vseh treh mestih je naletel na takojšen pristanek. Delegacije teh mest bodo vodili predsednik mestnega sveta Ljubljane Miha Košak, celovški župan Hans Aussenwinkler predsednik občinske skupnosti iz Nove Gorice Vižintin ter poslanec RS Štrukelj.

Sporazumeli so se, da bodi sestanek na županstvu v Gorici v soboto 27. t.m. ob 17. uri. Na splošno željo naj bi se podobni sestanki ponovili tudi v prihodnjih letih po vrsti v vsakem od štirih udeleženih mest, da bi si lahko na začetku vsakega leta izmenjali voščila za napredek miru, medsebojnega prijateljstva in sodelovanja.

Še o batujskih izkopaninah

Lani septembra so slovenski arheologi v okviru priprav za dostojno proslavo tisočštiristoletnice prihoda Slovanov v naše kraje pričeli izkopavanje pri Batujah in odkrili staroslovansko grobišče iz devetega ali desetega stoletja. Ugotovitev, da gre za grobišče Starih Slovanov in ne kakega drugega, so arheologi dobili na podlagi raznih strokovnih faktorjev. O tem odkritju in o svojem razgovoru z dr. Vinkom Šribarjem iz Ljubljane, prof. Brankom Marušičem in Dragom Svoljšakom iz Nove Gorice, sem napisal za Primorski dnevnik članek, ki je bil objavljen 8. oktobra lani.

Nekaj dni pozneje so ostali goriški časopisi v italijanskem jeziku povzeli ta članek in kronistično nekaj napisali o tem odkritju. Če se ne motim, pa je decembra članek o tem vprašanju napisal tudi videmski Messaggero Veneto in sicer v obliki intervjuja s profesorjem Sergiom Tavanom. Ta je sicer dejal, da ni videl grobišča, da ni govoril z arheologi, da je o stvari bral v listih. Ni bil pa prepričan, da gre za staroslovansko grobišče; morda naj bi bilo to grobišče kakega langobardskega plemena.

Na ta članek je precej ostro odgovoril v ljubljanskem Delu direktor novogoriškega muzeja prof. Branko Marušič.

Nekaj časa je bilo o zadevi vse tiho, tu pa tam je o stvari poročal kak italijanski časopis (Corriere della Sera, l'Avvenire d'Italia, itd.) in vsi so povzeli dr. Tavanov intervju ter govorili o polemiki med Slovani in Latinci zaradi grobišča v naših krajih.

V zadnjih dneh pa je stvar spet eksplodirala. V nedeljo 14. januarja se je na tretji strani Piccola pojavil članek z naslovom «Nuova Gorizia», podpisom od nekega Alberta Spainija. V tem članku piše avtor najprej o nastanku Nove Gorice po razmejitvi (članek je sicer napisan v pretenciozno literarnem tonu!), nato pa se zaustavi pri odkritju grobišča pri Batujah. In tu se pričenja ironiziranje, rekli bi grobo ironiziranje, kakršnega smo bili vajeni za časa dvajsetletne diktature, na račun slovenskih in še posebej slovenskega naroda. Pri tem pa avtor dokazuje, da nima nikakega pojma ne o zemljepisu naših krajev, še manj pa o tukajšnji in morda tudi o splošni zgodovini. Napisal je pamflet dvomljive vrednosti. Morda naj bi bilo to, po avtorjevem mnenju, lahkotno branje za week-end.

V petek se je na goriški strani Piccola pojavil nov članek s podpisom Sergia Tavana. Da je do tega prišlo, je bil potreben Spainijev članek prejšnjo nedeljo v istem časopisu. In Dr. Tavano se upravičeno zgraža nad Spainijevim člankom, ter ga obtožuje za nacionalističnega.

Dr. Tavano je s tem člankom napravil nekak korak nazaj v primerjavi s svojim intervjujem pred nekaj meseci. Ali pa je morda resnica v tem, da je razodeval intervju mnenje novinarja in ne dr. Tavana? Članek sicer pravi, da so lahko ugibanja različna, da je treba sicer počakati uradno sporočilo slovenskih arheologov, kajti le tako bomo vedeli pri čem smo. Kak časopisni članek ne more dati — kar je sicer popolnoma razumljivo — strokovne gotovosti.

Pričakovati je bilo, da bo odkritje vzbudilo polemike, posebno še, ker hočeš nočeš — gre tu za problem nacionalne vrednosti. Stari dokumenti trdijo, da so bili tu Slovani že pred 1400 leti. Odkritje tega grobišča to še bolj potrjuje. Imamo pa med nekaterimi «strokovnjaki» pri tukajšnjih Italijanih take, ki nočejo o tem ničesar slišati. Ultranacionalizem Mussolinija in D'Annunzia jih je pač tako prepričal.

Nočemo tu podpihovati nacionalizma. Hočemo strokovno ugotovitev o batujskem primeru. Pričakujemo sedaj strokovni odgovor slovenskih arheologov. Kar se dr. Vinka Šribarja tiče, pa smo prepričani, da bo kmalu med nami, saj je ob priliki mojega obiska v Batujah obljubil, da bo še to zimo imel predavanje o tem odkritju v klubu «Simon Gregorčič».

Marko Waltritsch

Davčni seznami na vpogled v Gorici

Od 22. do vključno 26. t.m. so na protokolnem uradu goriškega županstva na vpogled naslednji davčni seznami:

Občinski davki II. serije za 1967, davki za 1968 in za leta nazaj; družinski davek, davek na najemnine, na pse, na patente, na obrtnice, na napise, na stroje za ekspresno kavo, za smeti, za kanalizacijo, najemnino občinskega prostora itd.

Ti davki se bodo plačevali v dvomesečnih obrokih s prvim obrokom v februarju. Pritožbe proti nepravilnemu vpisu je treba nasloviti na prefekta.

Davki na vpogled tudi v Sovodnjah

Do vključno 26. t.m. so na županstvu v Sovodnjah na vpogled razpisi dohodninskega in dodatnega dohodninskega davka za leto 1968 in za nazaj; dalje so na vpogled prispevki za trgovsko bolniško blagajno ter davek na zemljišče za 1968.

Proti nepravilnemu vpisu se prizadeti lahko pritožijo na prefekturo.

Odprto novo vzletišče na letališču v Ronkah

Včeraj so na letališču v Ronkah odprli za promet celotno vzletno stezo, ki je dolga 2.200 metrov. Vzletna steza je široka 45 metrov ter ima še na vsaki strani po 10 metrov širok rezervni pas. S tem so naprave na letališču v glavnem zaključene in predstavljajo veliko pridobitev tudi za razvoj turizma.

Lansko leto se je promet na njem podvojil tako glede števila letal kot po številu potnikov. Letal je prišlo ali odšlo 2.850, potnikov pa je bilo 22.835.

Proslava KPI v Tržiču

Danes ob 10.30 priredi krajevna sekcija KPI iz Tržiča v dvorani Roma predavanje o 47-letnici ustanovitve KPI v Italiji. Govoril bo poslanec Franco Busetto.

Zbiranje prispevkov za potresnike na Siciliji

Na sedežu Rdečega križa v Gorici so tudi včeraj nadaljevali z zbiranjem denarnih prispevkov za po potresu prizadeto prebivalstvo na Siciliji. Včeraj do 17. ure so zbrali 385.500 lir; poleg tega pa je mestna hranilnica iz Gorice napovedala polog pol milijona lir in tudi nekateri drugi meščani so napovedali svoj prispevek. Danes bodo na sedežu RK v Ul. Codelli v Gorici sprejemali prispevke od 10. do 12.30 ure, naslednje dneve pa od 10. do 12.30 in od 16. do 18. ure.

Koncesionar za Fordove avtomobile Paolo Gratton je te dni pokrenil akcijo za prispevke v blagu, ki jih je zbiral tudi po hišah. Prejšnji večer je odpremil večji poltovornjak z blagom na Sicilijo, kjer ga bodo neposredno razdelili na kraju potresa.

Goriški nadškof je apeliral na vernike, naj prispevajo po svojih močeh in danes bodo pobirali prispevke za pomoč tudi po cerkvah v Gorici in na podeželju.

PO PODATKIH MATIČNIH URADOV

Rojstva, smrti in poroke lani v treh slovenskih občinah

Po podatkih občinskih matičnih uradov so imeli v treh slovenskih občinah na Goriškem lansko leto naslednje število rojstev, smrti in porok:

SOVODNJE: v teku leta se je rodilo 21 otrok, od tega nobeden doma, ampak zunaj, povečini v porodnišnici v Gorici. Umrlo je 22 ljudi, od tega 6 doma in 16 izven svoje občine, skoro izključno v bolnišnici v Gorici. Kar se porok tiče se je poročilo v občini 10 parov, 6 zunaj svoje občine v Italiji in kar 11 parov v inozemstvu: od teh se je 10 parov poročilo v Sloveniji eden pa celo v Egiptu ter je ženin pristojen v Sovodnjah.

DOBERDOB: Tudi tu se ni rodil nobeden otrok na domu, pač pa 27 zunaj, po večini v porodnišnicah v Tržiču ali Gorici; od teh je bilo 17 dečkov in 10 deklic. Umrlo je 17 ljudi, od tega 4 moški in 8 žensk doma, 4 moški in 1 ženska pa zunaj občine; od teh en moški v inozemstvu. Poročilo se je doma 12 parov.

ŠTEVERJAN: rodilo se je 8 otrok, od tega 6 fantov in 2 deklici. Umrlo je vsega 6 ljudi od teh eden doma in 5 v Gorici; med njimi so bili trije moški in tri ženske. Kar se porok tiče se je 10 parov poročilo v Števerjanu, trije pari drugod so se pravtako poročili v Števerjanu po drugi strani pa se je 5 parov, od katerih je bil vsaj ženin ali nevesta iz Števerjana, poročilo v Gorici. Od vseh porok je ostal samo en par v Števerjanu, vsi drugi so se preselili drugam.

Mopedist iz Poljan je padel in se ranil

Včeraj so sprejeli za 10 dni na zdravljenju v tržiško bolnišnico 18-letnega Alda Perica, ki je privozil iz Doberdoba proti Tržiču, padel z mopedom ter se pri tem udaril v lobanjo in odrgnil po obrazu.

Prijave za okvare javne razsvetljave v Doberdobu

Občinska uprava v Doberdobu vabi občane, naj bi prijavili vse morebitne okvare pri javni razsvetljavi po posameznih vaseh na naslednjih krajih:

V Doberdobu na županstvu pri uradnici Ledi Jarc; v Jamljah pri gostilni Alojz Jahor; na Palkišću v gostilni Stanislav Ferletič; na Poljanah pri svetovalcu Julku Gergoletu.

Občinski delavci bodo enkrat tedensko prišli in izvedli potrebna popravila.

OKRAJNO SODIŠČE V GORICI

Dekletu je obljubil poroko potem pa jo je na domu okradel

V odsotnosti gospodinje sta kradla v baru «Alla Galleria»

Pred goriškim okrožnim sodiščem so v odsotnosti obtoženca obravnavali zadevo 39-letnega Giovannija Panizze iz Quargnete v Piemontu.

Ta človek je prišel septembra 1966 v Gorico ter se nastanil v hotelu «Unione» v Ul. Garibaldi. Tam se je 18. septembra seznanil s postrežnico 44-letno Emo Marvin, ki stanuje v Ul. Cappella 4. Kot je ženska sama izjavila, je navezal z njo stike, ji obljubil, da se bo z njo poročil ter jo pripravil do tega, da ga je povabila na svoj dom, kjer je prebil z njo nekaj ur. Med tem časom je Marvinova šla nekajkrat na dvorišče in med tem je mož, ki se je predstavil za Claudia Crescia iz Genove, neznanokam izginil. Z njim pa je iz omare izginilo tudi 30.000 lir v gotovini in 50.000 lir vredna zapestnica. Tatvino je prijavila Marvinova policiji, ki je odkrila njegovo pravo ime in ugotovila, da je ponaredil izkaznico Claudia Crescie s tem, da je zamenjal njegovo sliko s svojo. Pravi Crescia je namreč v Genovi izjavil, da ni bil nikoli v Gorici in da je izgubil svojo osebno izkaznico.

Sodišče je Panizzo obsodilo na tri leta zapora in 120.000 lir globe ter plačilo sodnih stroškov. Branil ga je uradno dr. Portelli.

Pri drugi razpravi je šlo za tatvino, ki sta jo dne 19. maja lani izvedla v baru «Alla galleria» v Ul. Bombi 6 v Gorici 26-letni Giuseppe Grusovin iz Gorice, Ul. Garzarolli 42 in 27-letni Giuliano Kosmač iz Gorice, Ul. Seminario 6. Pri razpravi je bil prisoten samo Kosmač.

Lastnica bara Maria Buttolo je izjavila, da se je tistega dne med 12.40 in 13. uro oddaljila iz točilnice v baru; njeno odsotnost sta tatova izrabila in odnesla 1000 lir, steklenico likerja Vov in radio transistor. Policija je osumila današnja obtoženca, ki sta se dopoldne mudila v baru. Ko ju je izsledila je Kosmač takoj priznal tatvino, Grusovin pa je odločno tajil. Kosmač je povedal, da sta odšla v bar «Ai portici» na Trgu sv. Antona, kjer sta izpraznila steklenico z likerjem. To je potrdil tudi gostilničar, ki je povedal, da sta imela s seboj tudi radio transistor.

Sodišče je obsodilo Grusovina, ki je že star znanec policije in sodnije, na 8 mesecev zapora in 40.000 lir globe, Kosmača pa na 5 mesecev in 10 dni zapora in 30.000 lir globe ter sodne stroške. Za Kosmača je kazen pogojna in brez vpisa, ker je še nekaznovan. Branila sta ju odv. Pascoli in dr. Portelli.

Drž. tož. dr. Laudisio; preds. sod. dr. Cenisi; sodnika Arculeo in Mancuso.

Izžrebanje kolajn v mestni hranilnici

Na glavnem sedežu mestne hranilnice v Gorici je bilo včeraj dopoldne ob 10. uri žrebanje za dodelitev 200 kolajn med male varčevalce pri tem zavodu. Imena bodo znana, ko jih bo preverila finančna intendanca. Izžrebani so bili na slednji vlagatelji: 33 pri osrednjem sedežu v Gorici, 8 pri podružnici št. 8 in 6 pri podružnici št. 2. Dalje 8 za Krmin 10 za Gradiško, 5 za Gradež, 5 za Tržič, 6 za Pieris, 4 za Romans ter 10 za Ronke.

PISMO UREDNIŠTVU

Brezobzirni lovci ptičev v Brdih

Na Oslavju in na vsem področju Števerjana, je vedno več ptičjih lovcev z mrežami, ki brez vsakega ozira in prizanašanja lovijo v svoje mreže vse ptice, ki jim pridejo pod roko, do najbolj drobnih ptic pevk. Pri tem pa ne gre za kakšne majhne količine in zlasti po brajdah se že občutno pozna pomanjkanje koristnih ptic, ki po navadi pobirajo razne črve škodljivce, kar je nedvomno v korist vinogradnikom.

Naši vinogradniki se pri tem sprašujejo, zakaj pristojne oblasti dajejo tako širokogrudno in brez kakršnih koli omejitev dovoljenja za lov z mrežami. Ko bi uvedli vsaj strožje predpise in omejili lov na ujede in druge ptice, ki ne prinašajo koristi kmetijstvu ter prepovedali loviti in uničevati koristne ptice. Tako pa ptičji lovci brezobzirno uničujejo vse ter jim ni mar, kdo bo uničeval črve in drug mrčes na trtah, sadnem drevju in po polju. Če bo šlo tako naprej se bodo ti škodljivci tako razpasli, da bodo postali prava «šiba božja» kot pravi takemu pojavu ljudska modrost.

Prav bi torej bilo, če bi posamezne občine, v našem primeru števerjanska in goriška, priskrbele s primernimi ukrepi za zaščito koristnih ptic, preden bo prepozno.

Prizadeti vinogradniki

Električar iz Štandreža se je ponesrečil

V civilni bolnišnici so včeraj zjutraj nudili prvo pomoč s prognozo okrevanja v 6 dneh 47-letnemu električarju iz Štandreža, Armandu Grassiniju iz Ul. sv. Mihaela 269. Na delu v Safog se je ranil na kazalcu leve roke

VESTI IZ ŠT. MAVRA

Občina naj postavi ograjo ob cesti blizu cerkve

Pomanjkljivo ogrevanje šolskega poslopja

Pred dnevi, ko je bila poledica, ki je otežkočala promet zlasti po asfaltiranih cestah, je bila še najbolj varna vožnja po cesti med Pevmo in Št. Mavrom, kjer ni bilo nevarnosti, da bi drselo med debelim gruščem, s katerim je posuta cesta. Seveda velja ta prednost le enkrat ali dvakrat v letu, drugače pa imamo od naše ceste samo nevšečnosti, od občinske uprave pa samo obljube, da jo bodo popravili.

Ker smo že pri cesti naj omenimo še veliko nevarnost, kateri so izpostavljeni otroci, ki hodijo v šolo ali otroški vrtec od cerkve navzdol. Tam je namreč na strani proti Soči samo zelo nizek zidek, ki naj bi jih obranil pred nevarnostjo, da ne zdrknejo po strmem bregu prav do Soče. Pred nekaj dnevi se je zgodilo, da je neki deklici zdrknil svežnj knjig preko zidu po bregu navzdol in so jih le z veliko težavo rešili. Kaj bi se zgodilo, če bi šla po strmini deklica? V omenjenem zidu so že pred časom pripravili luknje za kole in zaščitno ograjo, toda to je bilo tudi vse, kar so napravili. Ali bi ne bil že čas, da bi poskrbeli za dokončanje tega dela.

Kar se otrok tiče naj še dodamo, da je ogrevanje šole in vrtca zelo pomanjkljivo in so morali otroci pred dnevi, ko je pritisnil mraz, dobesedno v učilnicah zmrzovati, kar se ni dogajalo, ko so imeli še glinaste peči. Da bi ogrevanje «izboljšali» je občinska uprava pripravila v šolo iz sirotišča «Lenassi» v Gorici parni kotel za ogrevanje. Ker pa ta naprava počasi deluje, bi bilo potrebno postaviti tudi kurjača, ki bi pravočasno poskrbel za kurjenje. Prejšnje peči so takrat takoj odpeljali in tako jih v šoli niso mogli izkoristiti v največji sili.

Prihodnji večer ob sredah posvečen slovenski knjigi

Na prihodnjem «večeru ob sredah», ki bo v klubu «S. Gregorčič» na Verdijevem korzu 13, v sredo, 24. t. m. ob 20.30, bo govor o slovenski knjigi in njenem širjenju med zamejskimi Slovenci.

Član Založništva tržaškega tiska g. Stanko Lupinc bo ob tej priliki prikazal položaj na Tržaškem. Isti večer bo govor tudi o bodočem delovanju kluba v tej sezoni. Prijatelji kluba so vabljeni da se debate o delovanju kluba udeležijo.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

priredi

v sredo, 24. januarja ob 15.30 v dvorani pri Zlatem pajku v Gorici, Verdijev korzo 13

KONCERT

70-članskega mladinskega zbora osnovne šole iz Lesc pri Bledu.

Vstopnina: 200 lir otroci in dijaki, 300 lir odrasli.

Za otroke in odrasle s podeželja bo organiziran avtobusni prevoz, če bo dovolj prijav do ponedeljka, 22. t.m. Prevoz in vstopnica za otroke in odrasle po 400 lir. Avtobus bo vozil po naslednjem voznem redu:

Odhod z Vrha (izpred gostilne) ob 13.30; Poljane (izpred gostilne) 13.35; Doberdob (s trga) 13.50; Jamlje (pred šolo) 14.; Palkišće (pred gostilno) 14.10 in Sovodnje (pri cerkvi) 14.20. Odhod iz Števerjana ob 14. uri (na Britofu); Bukovje 14.10; Podgora 14.20 (pri zadrugi), za Pevmo 14.30 (pri soškem mostu).

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

V tednu od 14. do 20. januarja se je v goriški občini rodilo 40 otrok, umrlo je 17 oseb, poročila sta se dva para, oklicev pa je bilo sedem.

RODILI SO SE: Mauro Cozzutto, Elisabetta Orso, Cristina Biagi, Laura Biagi, Marirosa Zanolla, Cristina Mori, Mauro Nicola, Alessandra Petruz, Andrea Comelli, Davide Bradot, Emanuel Ferfoglia, Manuela Poletto, Emanuela Renda, Patrizia Bandelli, Stefano Zigon, Marco Forchiassin, Maurizio Cusumano, Ariella Collini, Alessandro Matteacci, Massimiliano Bertucci, Paolo Gerin, Roberta Trevisan, Nicola Terzano, Giuseppe Bonnes, Roberto Regolin, Marco Bradaschia, Giuliana Raspar, Massimo Mucci, Fabio Farfoglia, Marco Tarantini, Paolo Figar, Maurizio Varagnolo, Milojka Juren, Andrea Soranzio, Denis Movio, Tatiana Cosolo, Mauro Furlan, Silvia Marangoni, Barbara Faccio, Lara Barriviera.

UMRLI SO: 73-letna upokojenka Fraćiška Lekn vd. Mancini; 61-letni Maurizio Gandolfo; 56-letna gospodinja Amelia Bressan por. Pussig; 80-letna Elisabetta Iansig; 46-letna gospodinja Giuseppina Viaretti por. Zilli; 82-letna gospodinja Celestina Sabaz por. Matzer; 78-letni upokojenec Umberto Pais; 61-letni kmet Angelo Paulin; 30-letni trgovec Pietro Tarantino 69-letni industrialec Arnaldo Testa; 80-letna gospodinja Marija Mosetti vd. Cotič; 82-letna gospodinja Anna Mervic vd. Spazzapan; 82-letni upokojenec Antonio Ragusa; 69-letna gospodinja Antonia Delzotto vd. Simonelli; 84-letna upokojenka Maria Bregant vd. Bregant; 34-letna gospodinja Vanda Macuz por. Devetta; 80-letna gospodinja Maria Peršolja vd. Della Pietra

POROČILI SO SE: zdravnik dr. Giovanni Musco in asistentka Maria Teresa Pilutti; urar Renato Falcone in trgovska vajenka Fanni Ostanel.

OKLICI: delavec Renzo Firincielli in delavka Loredana Cecot; tapetnik Antonio Ballare in gospodinja Andreina Teresa Batti; delavec Lucio Leban in trgovska vajenka Marta Hlede; trgovec Loreto Vento in učiteljica Claudia Lando; zidar Bruno Cocetta in delavka Maria Gualdi; delavec Giuseppe Baldassi in delavka Rossetta Brunetti; mizar Paolino Frate in delavka Luigia Spina.

Kino

Gorica

VERDI. 15.00: «Sinfonia di guerra», C. Heston in M. Schell. Ameriški kinemaskop v barvah.

CORSO. 15.00: «Millie», J. Andrews in M. Moore. Ameriški kinemaskope v barvah.

MODERNISSIMO. 14.30—22: «Un corpo da amare», E. Hathnael in Th. Roubanis. Grški film; mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 15.15: «Tempo di terrore», H. Fonda in J. Rule; ameriški barvni film, mladini pod 14. letom prepovedan.

VITTORIA. 15.00: «La vendetta di Fu Man Cou», Cristopher Lee in Maria Rohm, nemško angleški barvni kinemaskopski film, mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

Tržič

AZZURRO. 14—22: «Vado, l'ammazzo e torno», E. Dynes in G. Hilton; kinemaskope v barvah.

EXCELSIOR. 14—22: «Laren», G. Moschin in K. Baker; kinemaskope v barvah.

PRINCIPE. 14—22: «Riflessi in un occhio d'oro», Liz Taylor in R. Burton. Kinemaskop v barvah.

S. MICHELE. 14—22: «Superargo contro Diabolikus», K. Wood in M. Randall. Kinemaskop v barvah.

Ronke

RIO. 15—21.30: «Fantomas contro Scotland Yard», L. De Funes in M. Demongeot. Kinemascop v barvah.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna ALESANI, Ul. Carducci 38; tel. 22-68.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Rismondo» dr. Rismondo, Ul. Toti 50 — tel. 72701.

RONKE

Ves dan in ponoči je odprta lekarna «All'Angelo», dr. Olivetti, Ul. Roma 23, tel. 72393

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 21. januarja je v Gorici odprta cvetličarna MICHELI FERDINANDO, Ul. XXIV maggio 22 — tel. 23-39.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA — Ul. Duca d'Aosta 180 — Tel. 28-45 — GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega predragega moža in očeta

JANEZA DEVETAKA

se prisrčno zahvaljujemo. Topla zahvala vsem sorodnikom, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na kateri koli način počastili njegov spomin.

DRUŽINI DEVETAK IN CERNIC

Sovodnje, dne 21. januarja 1968

KAJ ČUDNE LASTNOSTI ZA ANGLEŽA...

Britanski zunanji minister George Brown ni olikan, pije gin in se rad poljublja

Zato zahtevajo razni togi angleški puritanci, da bi morali ministra zamenjati - Zaradi prekipevajočega temperamenta ima minister pri svojih družabnih stikih venomer težave

Takt, lepo vedenje in vljudnost, to ni vsakemu človeku kar prirojeno. Niti v vsakdanjem življenju, kje pa še v salonih, kjer se zbirajo sami diplomati. Tam je potrebno še kaj drugega. Vendar pa je prav v tako izbrani visoki družbi zares treba vsaj tisto malo, kar se zahteva že od navadnega smrtnika v vsakdanjem življenju.

Kaj naj rečemo na to, ko minister sprejme nekega latinsko-ameriškega poslanika s temile besedami: «Slišal sem, da imate osem otrok. Toda, tedaj vobče niste prišli iz postelje!» In to ni izmišljeno. To se je v resnici dogodilo. A mož, ki je na tak način spravil diplomata v slabo voljo, ni bil nihče drug kot George Brown, 52-letni zunanji minister njenega britanskega veličanstva. Zato ni nič čudnega, da morajo Angleži, posebno iz ožje okolice zunanjega ministrstva, včasih kar naprej zmajevati z glavo.

Zaradi tega se pogosto čujejo zahteve, da bi morali Georgea Browna zamenjati.

Toda ni samo njegovo pomanjkanje takta, ki prihaja v zelo brutalni obliki do izraza, njegova nevljudnost ali njegov prekipevajoči temperament, ki temu ministru povzroča pri njegovih družabnih stikih venomer težave, a včasih ga zaplete v že kar resne afere. Angleška javnost se spotika nad njih tudi zaradi njegove nagnjenosti k alkoholu. Vdanost — George Brown ima najraje gin — ki ne kaže, da bi se v prihodnosti mogla kaj ublažiti. Tako je sam skesano priznal na nekem televizijskem intervjuju: «Niti najbolj rahlega upanja ni, da bi se mogel še kdaj poboljšati.» Bila je to bojna napoved na kritike, ki so mu očitali njegovo neprimerno obnašanje. «Končno,» je minister še dodal, «mora vsak človek umreti, čeprav ne pije.»

Brez dvoma je Brownovim prijateljem, političnim somišljenikom in dobronamernim Angležem vobče nerodno zaradi njegovih tako čudnih izpadov, njegovih nenavadnih manir in netaktnosti. Ko pa obenem vedo, da je za mesto, ki ga zaseda, za posel, ki ga opravlja, zelo sposoben. Nekateri gredo celo tako daleč, da izražajo svoje prepričanje, da ne bi Wilson brez Browna nikoli postal predsednik vlade, da laburistična stranka ne bi nikoli prisilila konservativcev v opozicijo. Kajti za širok krog Angležev ni Wilson vodilna osebnost, ki daje stranki pečat, temveč dinamični George Brown, o katerem njegovi ožji sodelavci pripovedujejo, da dela 18 ur na dan...

Seveda pa tako ugotavljanje in priznanje komajda odtehta ministrovo neprimerno in svojevoljno obnašanje. Pri laburistih že, toda pri njihovih političnih nasprotnikih pa le redko. To se pozna posebno, ko obravnavajo v spodnjem domu zunanje-politična vprašanja.

In v resnici je za vlado prav neprijetno, posebno za angleške pojme, vklenjene v ozek okvir zastarelih in togih ceremonialov, ko zunanji minister pri svečanem sprejemu reče v očitajočem tonu svoji starejši sosedi pri mizi, ženi nekega britanskega poslanika, tako glasno, da ga vsi slišijo: «Kakšno mnenje o Angliji more napraviti v inozemstvu taka stara dama? Zakaj niste tako privlačni kot onale mlada dama?»

A Brown ne skrbi za publiciteto samo v svoji domovini. V ameriškem mestu Detroit je na nekem sestanku z ameriškimi poslovnimi ljudmi svoje gostitelje spravil hudo v zadrego, ko je dejal: «Jaz sem bil pravzaprav vedno prepričan, da znamo Angleži nekaj stvari bolje od vas. Toda po današnjem obedu moram reči, da spada k tem tudi kuhanje.»

Jasno, da so po podobnih izjavah «valovi v salonih angleške diplomacije močno razburkani.» A «Georgie», kot ga naziva prijateljsko naklonjeno angleško časopisje ,se potem redno, čeprav svetohlinsko, opravičuje: «Kaj naj storim? Sleherno jutro molim, da ga ne bi spet kaj polomil...»

V takih okoliščinah res ni čudno, ako Brownovi nasprotniki po vsaki taki neprijetnosti pridejo na dan s predlogom, da bi ustanovili «družbo proti vstopu Georgea Browna, da bi se obvarovali njegovih izbruhov.»

Toda George Brown ni znan doma in po svetu samo zaradi svoje neolikanosti in neotesanosti. Zunanji minister njenega britanskega veličanstva ima poleg tega še veliko slabost do žensk. Ta nekdanji trgovec s krznom, znan tudi kot vnet in izvrsten plesalec, se zdi, «da docela izgubi glavo, ko zagleda lepo dekle,» kot o njem pravijo na Angleškem.

Posebno pa se bojijo njegove «slę po poljubljanju», ki se ne ustavi niti pri pripadnicah angleškega dvora. Tako je na primer ponudil Brown pri neki zabavi na dvoru princesi Margaret poljub. Margaret je sicer vljudno, a odločno pristala: «Naj bo, a molčite o tem!»

Toda minister ne poljublja rad samo princesinj. Nedavno je obiskal neko severno irsko tovarno letal. Tam je neko ljubko tajnico pozdravil tako ,da jo je poljubil na obe lici. Prav tako je 20-letno Janet Fairbrother, ko je postala «miss laburistične stranke» v Brownovem volilnem okrožju Belper in so jo predstavili v spodnjem domu, «Georgie» krepko poljubil.

Poljubljanje je brez dvoma eno najljubših opravil Georgea Browna. Poljublja vsakogar, ki pride z njim v stik, a najraje lepa dekleta, seveda. A v sili poljublja «Georgie» tudi moške. Nedavno so vprašali nekega tujega poslanika v Londonu, če ga je Brown že kdaj poljubil. Ta pa jim je v smehu odvrnil: «Že kdaj? Vsakokrat, ko sva prišla skupaj, me ję poljubil...»

Brown si pa prav nič ne žene k srcu, ko ga vlečejo po časopisih in pišejo o takih njegovih prigodah. Lahko se reče, da je do sedaj še vedno pokazal, «da je vzvišen nad takimi napadi».

Le nekoč je moral priznati svoj poraz. Vsi, ki so bili prisotni, so samozavestnemu laburističnemu ministru kar privoščili, ko so videli, da se še najde kdo, ki mu zna vrniti milo za drago. Bilo je na nekem sprejemu in je «Georgie» svoji sosedi pri mizi, ženi nekega inozemskega diplomata napravil kompliment takole: «Danes ste pa zelo privlačni madam. Hočete, da midva začneva razmerje?» in se je zadovoljno režal, ko je videl začudeni obraz svoje lepe sosede. «Tako ponudbo ste gotovo že kdaj prejeli,» je še dodal. «Toda nikoli ne pred juho!» ga je prijazno zavrnila ogovorjenka.

«Brownove manire» piše Times, «so sicer nenavadne, toda visoka politika ni opravilo za navadne smrtnike. Tudi Lloydu Georgeu ali lordu Palmerstonu si ni vsaka ženska upala križati poti.»

In «Times», čeprav vodilni angleški časopis, ne piše v prid laburistov. Vendar pa zagovarja Georgea Browna. Zato, ker se zavzema za pristop Anglije k Evropi, ker je «prepričan Evropejec». Poleg tega označuje sedanjega britanskega zunanjega ministra za najbolj dinamičnega od vseh njegovih prednikov. O Brownu pravijo Londončani tudi, da je prav on pravi «motor vlade».

S. A.

Iz staroegiptovskega oddelka «British Museuma» v Londonu. Slika nam kaže podobe in sarkofage mumij iz drugega tisočletja pr. n. št.

NEKAJ VTISOV O BOGATEM «BRITISH MUSEUMU»

Kdor hoče videti basreliefe s Partenona, mora v Anglijo

Angleži niso odnesli najbolj dragocenih kiparskih umetnin le iz Grčije, marveč tudi iz Egipta, Male Azije, Indije in iz vseh kolonij

Prav na tej strani našega dnevnika sem svoj čas objavil vrsto člankov o Veliki Britaniji, posebno pa o Londonu. Kot sem že povedal, je v tem mestu nad trideset muzejev in umetnostnih galerij in med njimi prednjači «British Museum». Ta muzej hrani v stotinah dvoran neprecenljiv zaklad.

Tu ne bom ocenjeval umetnin, ki so v njem nakopičene. Opisal bom le nekaj svojih vtisov o tem ogromnem muzeju, ki sem si ga ogledal dvakrat in v katerem vidi človek prerez zgodovine, kulture in umetnosti vsega sveta. Muzej je v Great Russell Streetu v okraju Bloomsbury v bližini Piccadilly Cirkusa. Pročelje te ogromne zgradbe je sezidano v neoklasičnem slogu podobno «Madaleini» v Parizu. Dolgo je 112 metrov in njegovo stebrišče krasi 44 visokih, slokih jonskih stebrov. Prvotni muzej je bil v tako imenovani Montague House. Iz leta v leto in iz dneva v dan je postala ta stavba premajhna za vse ogromne zbirke umetnin, ki so jih ustanovitelji in ljubitelji muzeja nabirali in podarili. Končno so sklenili, da porušijo staro, premajhno zgradbo. Namesto nje so sezidali bratje Smirke novo v letih 1823—1855. Pozneje so muzej še večkrat obnovili in povečali. V času druge svetovne vojne, ko so nacisti večkrat bombardirali London in Veliko Britanijo, so zadeli tudi muzej, ki je bil še precej poškodovan. V noči 11. maja 1941 je padla ena bomba prav na muzej, in sicer na del, kjer so bile razstavljene razne sodobne knjige in jih je požar uničil okrog 130.000. Po vojni so oblasti ukazale, naj se muzej, ki je v ponos ne samo Londončanom marveč vsem Angležem, čimprej obnovi. Danes je muzej skoraj popolnoma urejen in odprt javnosti, izvzemši nekaj dvoran, v katerih so še dela v teku.

V muzeju so urejene, razstavljene in razdeljene umetnine po raznih dobah in kulturah narodov, od Asircev do Babiloncev od Egipčanov, Sumercev, Feničanov, Hititov in Grkov do Rimljanov itd. Mnogo je tu razstavljenih starin iz Azije, ker so pač v nekaterih predelih tega dela sveta Angleži dolgo let gospodarili kot kolonialisti in so si seveda marsikaj prilastili, ne da bi vprašali za to prave gospodarje ter vse to pripeljali v svojo domovino, da okrasijo in obogatijo svoj «British Museum». Prav egipčanske, grške in rimljanske umetnine so izredno številne in vzbujajo veliko pozornost.

Egipt je na primer zastopan v ogromni dvorani z zelo bogatimi kipi iz zelo stare dobe. V tej dvorani je razstavljena tudi glava faraona Tutmozija III., visoka 2,75 metra; v njej je postavljen tudi ogromni, za stare Egipčane sveti, skarabej, izdelan iz črnega granita. Seveda je tudi kip v črnem granitu Ramzesa II., ki je predstavljal vrhunec faraonske zgodovine. Sredi dvorane lahko vidimo čaroben ključ starega Egipta, in sicer kamen iz Rosette. Francoski stotnik je odkril ta ogromni in težak kamen v bližini mesta Rosette pri izlivu Nila. Kamen je ves popisan s hieroglifičnimi, demotskimi in grškimi napisi. Ta kamen predstavlja osnovni temelj v zgodovini človeka, kajti s pomočjo trojezične pisave, ki je vklesana v ta kamen, se je zvedelo mnogo o zgodovini in kulturi starega Egipta.

V drugem delu muzeja je razstavljenih še nešteto sarkofagov neprecenljive vrednosti. Med temi je zelo enostaven in hrapav kamnit sarkofag iz dobe 3500 pred našim štetjem, v katerem je gola mumija, brez ovitkov in okrasja.

Kar se tiče staro-grške dobe, je v tem muzeju razstavljeno tudi mnogo zanimivega. Pričenja se pri minojski dobi in se nadaljuje pri mikenski, ki je zastopana s slavnim zakladom Atridov, iz dobe 3000 do 1000 pred n. št. Mnogo je še keramik, bronastih kipov in drugih raznih in zelo redkih predmetov. V tem muzeju so celo razstavljeni nekateri kamniti deli templja Artemide iz Efeza, ki je bil v tistih časih eden izmed sedmih čud na svetu. Tu je tudi mavzolej iz Halikarnasa, nagrobni spomenik Ksantipe, Sokratove žene itd. Najbolj zanimiva pa je dvorana z metopami, ki so nekoč krasile Partenon, ter z reliefi, ki predstavljajo borbo Kentavrov z Lapiti.

Rimski imperij je tu zastopan z raznimi kipi in predmeti, ki so jih Angleži prinesli iz raznih daljnih krajev sveta kot tudi iz Anglije same, ko so Rimljani vladali na tej zemlji.

Kar se tiče zbirke knjig, je v tem muzeju ena izmed najbogatejših na svetu. Tu imajo sedem milijonov raznih knjig. Police ,na katerih so nameščene te knjige, bi merile v daljavo 100 km, če bi jih postavili vzdolž drugo poleg druge. Med temi knjigami so tudi razni rokopisi in zakoniki kot na primer Magna Charta, Codex Alexandrinos in Sinaiticus Codex Sinaiticus je stara biblija iz leta 300 v grškem jeziku. Ta kodeks so od davnega hranili v grško-pravoslavnem samostanu sv. Katarine na Sinaju, ko so se ga polastili nekateri carski odposlanci. Leta 1933 je sovjetska vlada privolila, da ga odstopi Angležem, ampak za visoko ceno takratnih 100 000 angleških funtov, kar bi bilo v sedanji naši valuti več kot 150 milijonov lir.

Mnogo je še drugih rokopisov, kodeksov in knjig, zelo zanimivih in visoko cenjenih. Naj omenim med temi: lastnoročni podpis Williama Shakespeara, ladijski dnevnik admiralske ladje Victory, na kateri je bil poveljnik admiral Nelson, prva izdaja znanega romana Davida Copperfielda ter še nešteto armenskih, etiopskih, kitajskih, slovanskih, italijanskih, grških, latinskih itd. bolj ali manj znanih rokopisov.

V Britanskem muzeju vidi človek, čeprav posredno, kakšna sila je bila britansko cesarstvo. Med cesarstvom in muzejem obstaja neposreden odnos, kajti brez cesarstva, ne bi danes Angleži imeli tako bogatega in ogromnega muzeja. In še to, v tem muzeju ima človek tudi vtis, da vidi velikanski kolonialistični imperij, ki so ga trdno, večkrat s surovostjo in z vso silo ohranili v rokah Angleži na račun ubogih in nerazvitih narodov in držav po vsem svetu.

Mario Magajna

KRIŽANKA

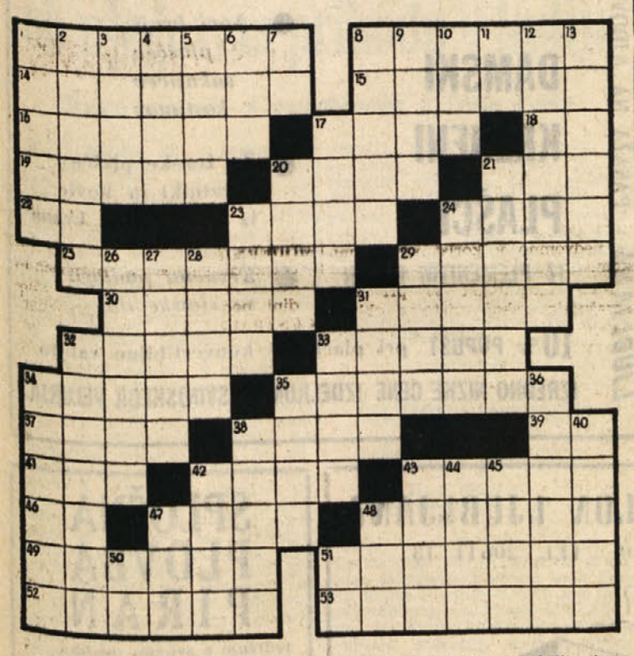

VODORAVNO: 1. vodna cvetlica, 8. del knjige, list, 14. fotografski objektiv, 15. pristanišče na severni obali filipinskega otoka Luzona, 16. strokovnjak za izračunavanje sil v konstrukciji, 17. vrsta nesnage, 18. kratica za «akademski klub», 19. področje vladanja mongolskega kana, 20. maškara, 21. naša kratica za USA, 22. veznik, 23 afriška država, 24. francoska romantična pisateljica (Georg), 25 ladja za prevoz viakov ali avtomobilov, 29. ime italijanskega tenorista del Monaca, 30. trgovski potnik, zastopnik podjetja, 31. majhna ponikva, 32. vrsta brazilske kave, 33. glavno mesto zahodnoevropske države, 34. ime angleškega klasika kriminalnih romanov Doylea, 35, zemljiško najemniško razmerje v fevdalizmu, 37. francoski pisatelj (Claude), 38 bicikel, 39. igralna karta, 41. mlečni izdelek, 42. zanka, nastava, 43. četrtmilijonsko mesto v SZ ob reki Tom, 46. slovenski tednik, 47. kos papirja, 48. sibirska reka, ki je skoraj vse leto zamrznjena, 49. ime ameriškega senatorja Kennedyja, 51. puščavski ris, 52. mesto v severozahodni Romuniji, 53. usločenost.

NAVPIČNO: 1. otroški lasje, 2. človek, ki si je izbral državljanstvo, 3. keltska rodovna skupnost, 4. sanitetni material, 5. eden od Sokratovih tožilcev, 6. nikalni prislov, 7. začetnici slovenskega pisatelja («Bajke in povesti o Gorjancih»), 8. šaloigra, burka, 9. prior, 10. Italijan, 11. kemični znak za iridij, 12 pisarniški uslužbenec, 13. naslov japonskega cesarja, 17. vstaja, upor, 20. zveza, sporazum, dogovor, 21. raza, 23. rod, pleme (lat.), 24. del umetniškega imena slovenskega skladatelja Friderika Širce, 26. eno od imen nemškega pesnika Rilkeja, 27. sorodnik po očetovi liniji v starorimskem pravu, 28. ime francoskega filmskega igralca Gabina, 29. ime slovenskega telovadca Cerarja, 31. francoski skladatelj španskega rodu (Edouard), 32. rečna oklepnica, 33. ten, 34. kubanski premier (Fidel), 35. del skeleta, 36 portugalski pomorščak, po katerem se imenuje velik avstralski otok (Abel), 38. vase zaprt družbeni sloj, 40. tonovaka lestvica, 42. zmečkan krompir, 43. član angleške konservativne stranke, 44. ime norveškega pisatelja Duuna, 45. ime slovenskega slikarja in ilustratorja Mus'ra, 47 zmrznjena voda, 48. oziralni zaimek. 50. kemični znak za barij, 51. kratica za «košarkarski klub»

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. protest, 8. pepsan, 14. Roberto, 15. Orange, 16. osama, 17. rokav, 19. R(isto) S(avin), 20. tara, 21. kipar, 22. CET, 23. era, 24. kanal, 25. Como, 26. II, 27 prior, 28. senar, 29. Nodier, 31. tiara, 33. retor, 35. znanke, 38 skuta, 40. javor, 42. RL, 43. Elis, 44. kubik, 45. Rab, 46. red, 47. zahod, 48. kopa, 49. vt, 50. koran, 51. komis, 52. Ikaria, 54. Marjana, 56. sadist, 57. Ankaran.

BELI PANTER

SAŠA DOBRILA

HOROSKOP

Veljaven od 21. do 27. januarja

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V ljubezenskih zadevah bodite bolj iskreni in ne bodite tako nezaupljivi proti osebi ki vas ima rada. S tem ji delate le krivico. Na delu boste našli pravo pot, da boste izboljšali svoj položaj. Prav tako so dobri obeti za osebe, ki se ukvarjajo z gospodarskimi posli.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V čustvenih zadevah boste imeli obilo zadoščenja, toda na živce vam pojde neka oseba, ki se bo nekako obesila na vas, vi pa je ne boste marali. Na delu boste imeli koristne ideje, ki bodo izboljšale vaš položaj. Imeli boste le bolj slabo prebavo.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Čutili boste veliko nežnost do neke osebe, hkrati pa boste ljubosumni nanjo. S časom pa bo zavladalo popolno zaupanje. Vaši načrti v zvezi z delom ali s poslovnimi zadevami se bodo uresničili. Zdravje ne bo najboljše in zato vam priporočamo daljši počitek.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) V ljubezenskih zadevah morate biti zelo vztrajni in ne smete popustiti, če hočete doseči kaj stvarnega. Sploh je treba upoštevati psihološke razloge. Na delu nadzirajte bolje svoje sodelavce in pazite se tudi pred finančnim tveganjem. Zdravje bo na splošno dobro.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Z dobroto in s prijaznostjo boste dosegli, da se spet vrne k vam oseba, ki se je oddaljila. Čakajo vas iznenadenja in prijetna darila. Na delu boste zopet našli to, kar ste izgubili. Če hočete ostati zdravi in krepki, morate več spati in počivati.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Prejeli boste neka vabila in darove v zvezi z ljubeznijo. Sploh boste zelo veseli, ker je minila žalost zaradi kratkotrajnega «vdovstva». Na delu boste morali biti bolj previdni in ne storiti prenagljenih korakov. Prav bi bilo, da ne sprejmete neugodnih pogojev. Vzemite čistilo.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) V čustvenih zadevah boste mnogo dosegli na poti, ki ste si jo izbrali. Sploh se bo vse strinjalo z vašimi željami in težnjami. Tudi na delu ne bo nobenih ovir proti uveljavljanju vaše volje in vašemu napredovanju. Z zdravjem boste zelo zadovoljni.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) Boste zelo potrti, toda naklonjenost dveh oseb vam bo v veliko oporo. Sploh ne smete preveč verjeti raznim obljubam in izjavam, ki niso iskrene. Na delu ste postali preveč okosteneli in se morate prilagoditi novim časom. Zdravila, ki jih jemljete, vam bodo koristila.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Čeprav bo pričakovanje dolgo, se bodo vaše želje v ljubezni končno uresničile. To vam bo potrdila tudi neka brzojavka. Na delu pojde vse kot po maslu in boste prav gotovo napredovali. Tudi kunčije se bodo dobre iztekle. Zdravite se proti revmatizmu.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) V ljubezenskih zadevah bo vladala melanholija. Vi zahtevate preveč. Zadovoljite se rajši z manjšim in ne spravljajte v slabo voljo sebe in drugih. Na delu boste zelo plodoviti ter boste zadovoljili sebe in druge. Bolela vas bodo nekoliko jetra.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Neka oseba vas ima zelo rada in bi šla za vami tudi na konec sveta. Sicer pa vam bo to svojo ljubezen tudi drugače dokazala. Prejeli boste darila, ki vas bodo zelo razveselila. Na delu ne bo nobenih bistvenih sprememb. Bolela vas bo glava in trpeli boste za nespečnostjo.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V ljubezenskih zadevah bo prišlo do preokreta, ki bo zelo zapleten in kočljiv. Zaradi tega boste v tesnobnem pričakovanju. Končno boste ugotovili, da ste ljubljeni. Na delu boste nekaj odkrili, kar vam bo v veliko korist. Zdravje bo dobro. Trošite pravilno.

Deželna podpora športnim društvom

Deželni svet je že 29. oktobra 1965 izglasoval zakon štev. 23, ki v svojem prvem členu pod točko 6 a predvideva dodelitev podpor in nagrad raznih ustanovam, društvom in organizacijam. Med njimi tudi športnim društvom, ki imajo izključno amaterski značaj.

Vsako društvo lahko napravi prošnjo na predsedstvo deželnega odbora in prosi za dodelitev podpore. Zakon ne predvideva nobenega točnega časovnega roka za vložitev prošnje. Toda prosilec ima več možnosti, če prošnjo vloži čim prej, ker jo lahko obravnavajo že na eni prihodnjih sej deželnega sveta.

Če deželni odbor ugodi prošnji ter dodeli društvu ali organizaciji podporo, mora ta organizacija predložiti predpisano dokumentacijo. Menimo, da bi bilo pravilno, če bi vsako naše športno društvo vložilo na predsedstvo deželnega odbora čimprej prošnjo, da se mu v smislu deželnega zakona štev. 23 z dne 29. oktobra 1965, čl. 1. točka 6 a dodeli podpora.

Za vsa potrebna pojasnila je naša športna redakcija na razpolago vsem, ki se za to zanimajo, in sicer vsak dan od 11. do 13. ure.

šport šport šport

DANES V ČRNEM VRHU TEKME V VELESLALOMU

SPDT priredi danes, 21. t.m. v Črnem vrhu tekmovanje v veleslalomu, ki bo služilo tekmovalcem FISI kot trening, ostalim pa kot priprava za nastop na II. zimskošportnih igrah. Tekem se lahko udeležijo vsi, dobri in manj izkušeni smučarji, ker bodo prireditelji razdelili prijavljene v kategorije. Posebno vabimo na tekme udeležence letošnjega zimovanja v Kranjski gori.

Zadnje prijave bodo sprejemali danes do 9.30 v gostilni «Metka» v Črnem vrhu.

SMUČARSKI TEČAJ

V Črnem vrhu se bo danes, 21. t. m., začel začetniški in nadaljevalni smučarski tečaj.

Tečajniki naj se zberejo do 9.30 v gostilni «Metka» v Črnem vrhu.

NOGOMET DANES

A LIGA

(1. povratno kolo)

ATALANTA — NAPOLI
Francescon
BOLOGNA — SAMPDORIA
De Marchi
CAGLIARI — BRESCIA
D'Agostini
MANTOVA — JUVENTUS
Pieroni
MILAN — SPAL
Toselli
ROMA — INTER
Angonese
TORINO — L. R. VICENZA
Vacchini
VARESE — FIORENTINA
Lo Bello

B LIGA

(20. kolo)

CATANZARO — PALERMO
Barbaresco
FOGGIA — LAZIO
Gonella
GENOA — NOVARA
Possagno
MODENA — PADOVA
Acernese
MONZA — REGGINA
Marengo
PERUGIA — MESSINA
Trono
PISA — VENEZIA
Monti
POTENZA — CATANIA
Carminati
REGGIANA — LIVORNO
Genel
VERONA — BARI
Picasso

A SKUPINA C LIGE

(18. kolo)

ALESSANDRIA — COMO
Serafino
ENTELLA — LEGNANO
Scolari
MARZOTTO — SOLBIATESE
Rodomonte
MESTRINA — MONFALCONE
Zacchetti
PIACENZA — TRIESTINA
De Marco
PRO PATRIA — RAPALLO
Campanini
SAVONA — TREVIGLIESE
Chiapponi
TREVISO — BOLZANO
Lo Cascio
UDINESE — BIELLESE
Gastaldi
VERBANIA — PAVIA
Stagnoli

Šport in medicina

Športna dejavnost je tudi pri ženskah koristna

Z izboljšanjem telesne preosnove se šport tudi pri ženski ustali in ohrani blagodejno telesno in duševno ravnovesje

Že v časih antičnih olimpiad pri Grkih in Rimljanih so ženske stalno prisostvovale, čeprav bolj posredno, športnim dogodkom. Med tekmami so se zgrinjale na tekmovalne prostore in prosile bogove, naj naklonijo njihovim moškim zmago, istočasno so tudi mazilile telesa atletov z balsamom. Z dosego enakopravnosti in z vključitvijo v aktivno moderno družbo, se je ženska direktno in aktivno začela zanimati tudi za šport. Vendar je bila uradna vključitev ženske v športno dejavnost zelo počasna in težka. Treba je bilo namreč premagati raznovrstne predsodke in nerazumevanja. Tudi v Italiji, kot v mnogih drugih deželah, je postala ženska telovadba v šolah obvezna šele po dolgih razpravah, ki so temeljile na bojazni in strahu. Poteklo je že mnogo let, preden so tudi ženske dosegle pravi športni agonizem. Ženski šport so zavračali v zgodovini zaradi zgrešenih predsodkov, češ da je ženska ustvarjena samo za družino in bi bil vsak njen športni nastop v javnosti pohujšljiv in sramoten za njeno družino. Na znanstveni podlagi pa so se bali, da bi športna dejavnost odvzela ženski tisto nežnost, ki ji je edinstvena, ter da bi jo polagoma maskolinizirala. Bali so se tudi, popolnoma neupravičeno, da bi šport marsikatero ženo privedel do sterilnosti. Ta problem je začel zanimati tudi zdravnike. Le ti so začeli natančno proučevati bistvene razlike fizičnega in psihičnega značaja med moškim in žensko. Na tej podlagi so potem proučevali, kakšne posledice bi lahko imeli posamezni športi na ženski organizem.

Ženski organizem je precej različen od moškega in to kar se tiče predvsem morfologije in mišičnega volumna. Žena ima šibkejše okostje, njeni sklepi in vezi so primerni samo za lažje napore in ima torej manjšo mišično zmogljivost. Športna dejavnost pa povzroči pri ženski vrsto sprememb, ki zajemajo organsko preosnovo, hormonalni sistem, srce in srčni obtok ter dihala. Le-te spremembe vplivajo potem na funkcije skoraj vseh ostalih organov.

Ker je mišična masa pri ženski manjša kot pri moškem, je tudi totalna mišična zmogljivost manjša. Mišično delo ženske, tako tudi njena moč, je na splošno za 40 odst. manjša kot pri moškem. Proučevali so ta problem in začeli so meriti porabo kisika v osnovnih okoliščinah. Mislili so, da bo tudi uporaba kisika pri ženski manjša za 40 odst. Vendar se je dalo z natančnim merjenjem ugotoviti, da uporabi ženska za isto delo isto količino kisika. Ženska naj bi bila prikrajšana torej samo na volumnu mišic in na odpornosti sklepnih vezi in okostja.

Kar se tiče srca in srčnega obtoka, se da zlahka ugotoviti, da tudi srce dopušča ženski manjši napor kot moškemu. Žensko srce je za 15 - 20 odst. manjše kot moško. Pri naporu pa si pomaga žensko srce tako, da poviša frekvenco pulza, medtem ko si moško srce vsaj pri manjših naporih pomaga z večjo nosilnostjo in ohrani, vsaj do določene mere napora, nespremenjeno frekvenco. Ženska torej potrebuje dosti večjo obremenitev srca in dihal, da opravi isti napor kot moški. Kar se tiče hemograma (kvalitetne in kvantitetne analize krvi), ima ženska manj rdečih krvnih telesc kot moški v enem kubičnem centimetru krvi in to za približno 10 odst. Sorazmerno podobno je s hemoglobinom, ki je prisoten v rdečih krvničkah in je potreben za prenos kisika od pljuč do vseh tkiv, ki ga uporabljajo pri svojem kemičnem delu.

Raziskave na vseh teh področjih so privedle do proučevanj, kateri športi bi bili primernejši za ženske. Treba pa je takoj poudariti, da ne obstaja nikak prototip ženske, ki naj bi bil primeren za ta ali oni šport. Ta lastnost je drugačna pri vsaki ženski posebej in je odvisna od njene anatomske in fizične individualnosti. Telesno dejavnost moramo torej proučevati pri vsaki ženski individualno sorazmerno z njeno konstitucijo. Če izvzamemo težke športe, vsi ostali so primerni tudi za ženske, najbolj pa poudarjamo, plavanje.

Preostane še, da povemo nekaj o tem, ali zgubi športnica na ženski privlačnosti in ali vpliva ta njena dejavnost na njeno naravno funkcijo — prokreacijo. Mnogi prej niso svetovali športa ženskam, ker so se bali, da bi napor pri ženski izzval odpor ali stress nortikalnega dela nadobistne žleze, ki naj bi spravila v obtok več svojih hormonov. Tako so se bali, da bi z daljšim in ponavljajočim se športnim naporom surrenalka povečala svojo produkcijo hormonov, med temi tudi androgenih hormonov (to so hormoni, ki urejujejo drugovrstne seksualne znake pri moškem). Tako naj bi bilo nevarno, da bi zelo mlada dekleta sčasom pokazala poudarjene moške somatične spolne znake. Povečana izločitev nadobistnih hormonov pa naj bi vplivala tudi na hormone hipofize, ki bi se zmanjšali v obtoku. Med temi hormoni so tudi gonadotrojski, brez katerih bi bila ženska sterilna.

O vseh teh problemih se je veliko pisalo in znanstveniki so si dolgo belili glave s proučevanjem sportne dejavnosti pri ženski. No, po zadnjih studijih na tem področju, moramo sportnice izrecno pomiriti. Ugotovili so, da pusti lahko šport take posledice samo v nekaterih primerih, kadar šport ni primeren odporu posameznega ženskega organizma. V ogromni večini primerov pa se ne smemo bati posledic za prokreacijo. Večkrat se dogodi prav obratno: z izboljšanjem funkcionalnih razmer genitalnega sistema, ki jih ustvari sportna dejavnost, je ženska še bolj godna za spočetje. Da odstranimo vsako bojazen glede prokreacije, naj povemo, da danes v vseh kulturnih državah pripravljajo nosečnice na porod s posebno telovadbo, ki niti ni tako lahka in nežna.

Kar se tiče problema maskolinizacije, je treba ugotoviti, da v redkih primerih, ko je do tega prišlo, šport ni bil vzrok, ampak efekt. Ženska je bila namreč že prej podvržena maskolinizaciji in se je skoraj v vseh primerih vdajala težkim športom samo zato, da bi moškim dokazala, da nič ne zaostaja za njimi. V psihologiji imenujejo ta pojav kompleks boginje Diane. V teh ženskah kompleks posnemanja moških zabriše vsako sled čustvene in psihične ženskosti.

Iz vsega tega sledi, da ženski organizem ne trpi pri športu, ampak se lahko fizično zelo obogati. Pravi šport je dinamično zadržanje, ki se ustvari v harmoniji sosledic. Zato smo mnenja, da je prav ženska poklicana, da obogati šport z nežnostjo in milino, ki sta ji lastni. Po drugi strani pa šport tudi ženski vrne v današnjem super - mehaniziranem svetu tisto fizično in moralno ravnovesje, ki ga je zelo potrebna.

SREČKO SIMONETA

ATLETIKA

Ravel Kodrič (ČLAN BORA) tretji v Italiji

Pred dnevi je italijanska atletska zveza objavila lestvice 100 najboljših atletov v Italiji za vsako kategorijo. Športno Združenje Bor je zastopano med člani z Vojkotom Cesarjem in Emilom Sedmakom. Med naraščajniki je izreden uspeh zabeležil Ravel Kodrič, ki je uvrščen kar na tretjem mestu v metu kopja. Upoštevati je treba, da je Kodrič zaradi poškodbe nastopil v metu kopja samo štirikrat v celi sezoni, sicer bi bila njegova uvrstitev verjetno še za mesto višja.

DOMAČI ŠPORT

KOŠARKA

Promocijsko prvenstvo

Danes, v nedeljo, 21. t. m.
Ob 18.30 v Ul. della Valle
BOR — LIBERTAS

***

SMUČANJE

Danes dopoldne v Črnem vrhu **tekmovanje SPDT v veleslalomu**

***

NOGOMET

Danes, v nedeljo, 21. t. m.

II. kategorija

V Štandrežu ob 14.30
JUVENTINA — RIVIGNANO

***

III. kategorija

Ob 14.30 v Boljuncu
BREG — LIB. PROSEK

***

Ob 14.30 v Tržiču
MARCELLIANA — SOVODNJE

***

Prijateljska tekma

VESNA — PRIMORJE

ki bi morala biti danes v Nabrežini odpade.

Hotel «Krn» Tolmin

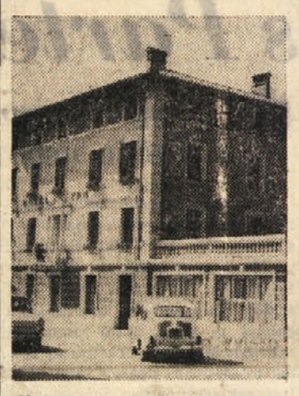

Modernizirani hotel B kategorije 54 ležišč V vseh sobah telefon, kopalnica delno lastni WC Centralna kurjava V vsakem nadstropju družabni prostor Velika restavracija s kvalitetno kuhinjo Specialitete na žaru Soške postrvi Kavarna Aperitiv bar Atraktivna stilno opremljena gratska klet iz 17 stoletja Lepo urejen vrt Ob torkih bar z mednarodnim artističnim programom

AVTOPROMET GORICA NOVA GORICA TEL. 21443

priporoča zimovanje na LOKVAH

dnevno obratujejo vse štiri vlečnice (najmanj 5 oseb) — lepa smučišča in tereni za druge zimsko - športne dejavnosti.
HOTEL POLDANOVEC z več kot 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pijačami — Tel. 21-314
Turistično društvo ima na razpolago tudi privatne sobe.

PARK HOTEL GORICA
NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462
s svojimi obrati: restavracijo, kavarno Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer razen torka in barski program ★ In gostilna «Pri hrastu» gostilna «Zvezda» telefon 21-239

"DARWIL"
najnovejši izum moderne tehnike
SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in z 88 rubini
«Luis D'Or»
najtanjša ura na svetu
Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje
Import - Export
Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izredni popusti - Garancije
ŠVICARSKA SUPERMARKA

SUPERMARKET
LJUBLJANA - PASAŽA NA AJDOVŠČINI
NOVA IZBIRA USNJENE KONFEKCIJE IZ
KOZJEGA in SVINJSKEGA VELURJA
DAMSKI KRZNENI PLAŠČI
IZ PLEMENITIH KRZEN
● Novi kroji plaščev suknjičev kostimov
● Za ženske plašče ovratniki in bovic iz plemenitega krzna
● Krznena podloga za zimske dni
10% POPUST pri plačilu s konvertibilno valuto
IZREDNO NIZKE CENE IZDELKOM IZ SVINJSKEGA VELURJA

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 TEL. 20611-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA» Piran, Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu
Telexi: 341-23; 341-22 Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

CHARLES EXBRAYAT 36.

Drugič v Sevilli

Vrnila sta se. Moral sem zelo paziti, vendar sem bil dobre volje ob misli, kakšen obraz bi napravil don Alfonso, če bi se srečala nenadoma iz oči v oči. Plazil sem se vzdolž zidu in hodil čim tiše. Tako sem prišel do stopnišča, ki je peljalo v stanovanje doñe Josefe in njenega moža. Neskončno dolgo se mi je zdelo, preden sem na pol odprl vrata na ulico in pričakal skupino, ki se je pomikala po ulici. Pomešal sem se med njo in se popolnoma pomirjen oddaljil.

Ko sem vstopil v pisarno, me je komisar Fernandez veselo vprašal:

«Torej, don José, kaj mi boste povedali?»

Ker sem vedel, kakšen vtis bom napravil, sem bil skromen.

«Vem, kje je vskladiščeno mamilo, ki ga bodo poslali v Ameriko.»

«Hitro mi to povejte.»

Ko sem mu vse povedal, mi je Fernandez ponudil cigaro.

«Pošteno ste jo zaslužili, don José... Ali naj Percelova zaprem?»

«Dobro premislite, señor komisar. Po mojem bi bilo najbolje tole: Postavite nasproti njihove hiše svoje ljudi, toda policiste v civilu in take, ki niso preveč podobni policistom. Pazijo naj na vse kamione, ki pripeljejo iz skladišča ali jih nakladajo na ulici. Brž ko vozilo odpelje, naj telefonirajo svojim kolegom, ki naj ga z motorjem ali avtomobilom spremljajo. Brezpogojno moramo namreč najti kraj, kjer blago vkrcavajo. Če bi kako vozilo zavilo proti morju, bi bilo dobro. Za spoštovanega Alfonsa bo še vedno čas. Señor Fernandez, nas namreč zanima Lajolette. Zelo bi me presenetilo, če ne bi bil pri odhodu tako dragocenega tovora sam navzoč, ker ve, da sem tukaj. Kolikor ga poznam, mislim, da ni človek, ki bi se poravnavi računov izognil.»

«Macarena naj vas uslišiš, señor José. Lucero in jaz bi se tako rada uro ali dve razgovarjala s tem tipom, iz oči v oči...»

Bil sem prepričan, da bi Fernandez Lajoletta pripravil do tega, da bi mu postalo žal, da si je izbral Andaluzijo za svoje trgovsko poslovanje, toda rad bi videl, da bi okusil tudi mojo naklonjenost — kajti komisarja so pri njegovem poslu vezali zakoni — jaz bi bil lahko veliko bolj svoboden, če bi se mi namreč ponudila priložnost.

Nič posebno nisem želel, da bi Alonsa in Charleya čimprej obvestil o svojem odkritju pri Percelovih niti da bi jima govoril o svojih stikih s Fernandezom, a ne zato, ker bi bil tako slab tovariš. Imel sem občutek, da me oba kljub zadnjim uspehom podcenjujeta — in to zaradi naklonjenosti do Marije. Ker pa mi je šlo za čast, sem ju nameraval poklicati šele ob zadnjem lovu. Takrat jima bom pokazal, da José Moralès ni cunjast mehkužec, za kar me prav gotovo imata. Bil sem prepričan, da bo Alonso zadovoljen z mojim uspehom in ne bo preveč hud, ker sem mu marsikaj prikril. Manj sem bil prepričan, da bo vse to sprejel z enakim razumevanjem Arguthnost. Toda Cliff Anderson bo gotovo zadovoljen, ko bo zvedel, da sem prehitel tekmeca iz Yarda.

Zadnja nocojšnja bratovščina se je pomikala po cesti, ko sem se vračal v hotel. Ura na mestni hiši je dvakrat udarila, ko sem stopil v avlo. Bil je že torek. Ko me je zagledal, je portir hitro stopil k meni in mi zašepetal:

«Señor Moralès, v salonu vas nekdo čaka že več kot uro.»

«Kdo?»

Zaničljivo je pogledal.

«Mlad moški, ki ne spada v vrsto naših gostov... Ali ga nočete videti?»

«No, seveda...»

Odšel sem v salon in zagledal Juana, ki je zamišljeno sedel v naslonjaču. Ko me je zagledal, je naglo vstal in prihitel k meni:

«Don José... Marijo so ugrabili.»

TOREK

Nisem bil zaman policist. Prvo, kar sem občutil ob Juanovem vzkliku, je bilo nezaupanje. Pomislil sem, da je to past, in sicer velika past. Kdo naj bi namreč ugrabil Marijo, če ne ljudje, proti katerim se borim, ljudje, s katerimi je povezana? Toda — ali to drži?

Ali ni namreč čudno, da bi se Juanu za njegovo delo zahvalili s tem, da so mu ugrabili sestro? To so bile zares nerazumljive stvari — tudi za moj poklic — ali pa ga imajo ti ljudje za zelo neumnega. Še enkrat bi najraje oklofutal potepuha, ki me skuša spet pridobiti, da bi bandi pokazal svojo moč. Zastudil se mi je in dejal sem mu:

«Pojdi in povej svojemu šefu, da me ni treba prav nič iskati — ko bo prišel pravi trenutek, se bomo srečali... Prišel bom sam. Zdaj pa izgini.»

Kot da ne more verjeti, kaj govorim, me je Juan vprašal:

«Don José, ali mi torej ne boste pomagali poiskati Marijo...»

«Ali me boš še zasmehoval? Povedal sem ti, da izgini...»

«Vi še vedno mislite — da sem morilec?»

«Ali mi lahko dokažeš, da nisi?»

«Dokazal bom, don José, toda najprej moram poiskati sestro.»

Skomizgnil sem.

«Zanjo ne bodi v skrbeh. Pojdi!»

Prebledel je do oči in bolj zašepetal kot rekel:

«Če Marija umre, don José, vas bom ubil...»

«Bravo... in Lajolette ti bo izročil nagrado.»

Še dolgo me je gledal, z obupom in mržnjo, nato pa je odšel, ne da bi še kaj rekel.

Zbit in živčen sem odšel v sobo, toda na spanje nisem mislil, kajti dobro sem vedel, da zaspati ne bom mogel. Nekaj mi je težilo želodec — prav gotovo posledica vztrajne borbe, da ne bi podlegel čustvom do Marije. Sedel sem na naslonjač poleg okna in razmišljal o noči, ki se je umikala dnevu. Na stežaj sem odprl okno, da bi dihal posebno vonjavo, ki veje v Sevilli med prazniki, ko se mešajo oster vonj morja ,cvetja, ki naglo ovene, kadila in sveč. Potrpežljivo sem čakal zoro in kadil cigareto za cigareto. Če bi legel, sem bil prepričan, da se ne bi mogel več upirati misli, ki je že vstajala v podzavesti, misli, ki sem jo vztrajno odklanjal. Ko sem se tako boril, da ne bi popustil, pa so mi nenadoma živci popustili in na glas sem rekel:

«Kaj pa če je Juan govoril resnico?»

No... to je bilo jasno rečeno... nisem se mogel več umakniti... Vedel sem, da sem popustil. Umil sem si obraz, odprl nov zavojček cigaret in se silil, da bi bil miren. Hladno sem začel misliti. Doslej je vse kazalo, da Marija in njen brat sodelujeta z Lajolettom s posredovanjem Percelovih. Da, toda kakšen nagib je Juana, ki je vedel, da mu grozi obdolžitev za umor, pripravil do tega, da je tvegal in prišel k meni? Kako naj si razložim, da je Lajolette, ki me je hotel spraviti v past, poslal — prav Juana, na katerega sem najbolj pazil? Čim bolj sem razmišljal, tem bolj se mi je zdelo, da sem se zmotil ko sem začel sumiti Alguinova. Zdaj sem znova zaslišal trepetajoči Juanov glas... v njem je bila neka iskrenost, ki pa je nisem slišal, ker jo slišati nisem hotel. Kje je zdaj Juan? Kakšno neumnost namerava napraviti? Če bi se mu kaj zgodilo, bi si težko oprostil. Od nekod je prišla neumna želja, da bi pohitel na Palmo.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 8.100 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih dežel Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst